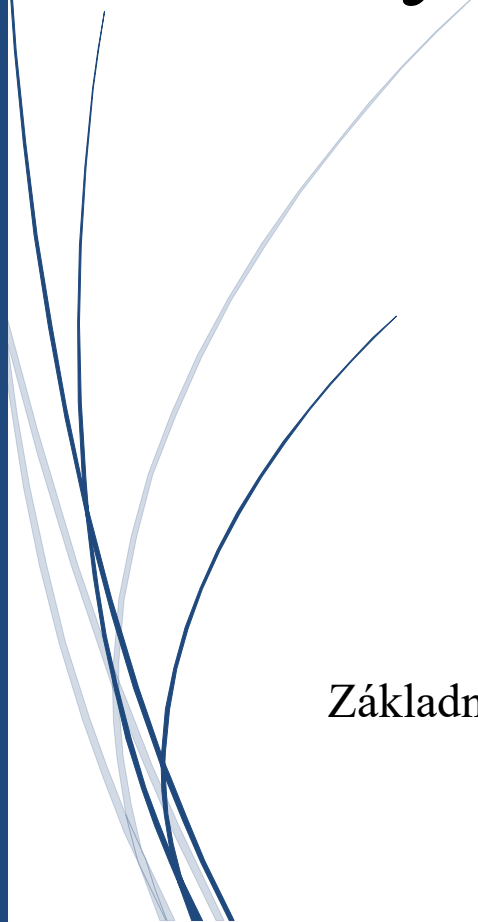

*ŠKOLNÍ
VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM*

*„ŽÁK NA PRVNÍM MÍSTĚ“
číslo jednací ZS/318/2007*

Základní škola a mateřská škola Hněvkovice,
příspěvková organizace

Obsah

1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy	4
Základní informace.....	4
Úplnost a velikost školy	4
Vybavení školy	5
Servisní služby.....	6
Organizace školy.....	6
Charakteristika pedagogického sboru.....	7
Asistent pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	8
Charakteristika žáků	8
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	8
Dlouhodobé projekty a akce školy po měsících	9
Přednášky	11
Připravované projekty	11
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	12
Pojetí školního vzdělávacího programu	12
Cíle základního vzdělávání.....	12
Zaměření školy – hlavní cíle vzdělávacího programu, co chceme a kam směřujeme, výchovné a vzdělávací strategie	13
Naplnění klíčových kompetencí	17
Znaky dobré (efektivní) školy	19
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s příznými podpůrnými opatřeními	20
Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	26
Začlenění průřezových témat	29
Průřezová témata	33
4. Učební plán.....	35
5. Učební osnovy	37
Jazyk a jazyková komunikace	37
Český jazyk	38
Anglický jazyk	55
Matematika a její aplikace	62
Informační a komunikační technologie	74
Člověk a jeho svět	81
Prvouka	81

Přírodověda.....	93
Vlastivěda	96
Umění a kultura	100
Hudební výchova	100
Výtvarná výchova.....	106
Člověk a zdraví	114
Tělesná výchova	114
Člověk a svět práce.....	121
Pracovní činnosti	123
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	129
Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků	129
Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy	130
Opravné zkoušky	132
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření	132
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.....	134
Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření.....	136
Zásady klasifikace	137
Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	137
Klasifikace chování	140
Výchovná opatření.....	140
Klasifikace a hodnocení žáků s příznanými podpůrnými opatřeními	141
Hodnocení mimořádně nadaných žáků	142
Slovní hodnocení	142
Zásady pro autoevaluaci žáků	145
Výstupní hodnocení	146
Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky.....	146
Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí	146
Individuální vzdělávání	147
Autoevaluace školy	147
Oblasti autoevaluace.....	147
Cíle a kritéria autoevaluace	147
Nástroje autoevaluace.....	148
Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	148
Legislativní rámec	148
Metoda EFQM	149
Přínos vlastního hodnocení školy	153

Základní škola a Mateřská škola Hněvkovice
Školní vzdělávací program

Problémy a priority vzdělávací soustavy.....	153
Evaluace	153

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Číslo jednací: ZS/318/2007

Motivační název ŠVP: „Žák na prvním místě“

Název školy: Základní škola a mateřská škola Hněvkovice, příspěvková organizace

Adresa školy: Hněvkovice 14, 582 94 Hněvkovice
Ředitelka školy: PhDr. Lucie Vosyková
Telefon: 739 052 566
E-mail: zs-hnevkovice@seznam.cz
IČO: 70988846
REDIZO: 600086887

Koordinátor ŠVP: PhDr. Lucie Vosyková

Název zřizovatele: Obec Hněvkovice
Adresa zřizovatele: Hněvkovice 116, 582 94 Hněvkovice
Telefon zřizovatele: 605 943 501
E-mail zřizovatele: obec@hnevkovice.cz

Web: <https://zs-hnevkovice.webnode.cz/>

Součástí školy: Základní škola, kapacita 50 žáků, IZO: 102006075
Mateřská škola, kapacita 25 žáků, IZO: 107580560
Školní družina, kapacita 30 žáků, IZO: 117000060
Školní jídelna, kapacita 70 jídel, IZO: 102778043

Platnost dokumentu: od 1. září 2007

ŠVP byl zaktualizován, projednán a schválen Školskou radou dne 15. 10. 2024

ŠVP byl zpracován podle RVP ZV a aktualizován podle poslední verze RVP ZV.

Vize naší školy:

„Škola rodinného typu, která žákům poskytne kvalitní vzdělání, které propojí s běžným životem a připraví je na další studium.

Ke každému žákovi se přistupuje individuálně tak, aby každý mohl zažít úspěch.”

2. Charakteristika školy

Základní informace

ZŠ Hněvkovice je malotřídní škola. Byla dokončena v roce 1972. Škola stojí uprostřed vesnice. Kapacita školy je 50 žáků, ale v posledních letech ji navštěvuje kolem dvaceti až třiceti žáků. Žáci jsou vyučováni ve dvou třídách, vždy 2 a 3 spojené ročníky. Třídy jsou prostorné a světlé. Ve škole se také nachází výborně vybavená tělocvična, dva kabiny (v jednom z nich jsou umístěny knihy, sešity a pomůcky, ve druhém je sklad výtvarných potřeb), malá ředitelna, šatna a sociální zařízení, které plně vyhovuje hygienickým podmínkám.

Škola využívá své hřiště, nacházející se hned za školní zahradou, kterou žáci též hojně navštěvují při pracovních činnostech, ale také v jarních i podzimních měsících, kdy zde probíhá celá výuka. Škola též využívá obecní hřiště. K naší škole patří také budova MŠ. Budova MŠ byla postavena v roce 1978, je umístěna na okraji vesnice v klidném prostředí, obklopena velkou zahradou s altánkem. Mateřská škola je jednotřídní pro děti předškolního věku z Hněvkovic a okolních vesnic. O žáky pečují 1 zástupkyně ředitelky pro MŠ, 1 učitelka, 1 kuchařka, vedoucí školní jídelny, 1 pomocná síla v kuchyni, 1 uklízečka. V MŠ je prostorná třída s hernou, dětská šatna, sociální zařízení, prostorná kuchyň s přípravnou, kde se zajišťuje stravování pro děti z MŠ, žáky ŠD, zaměstnance OÚ a důchodce. V zadní části budovy se samostatným vchodem je jídelna pro ZŠ. Celá budova je vytápěna čerpadlem. Zahrada je prostorná a její údržbu zajišťují zaměstnanci OÚ. Obě budovy prošly v posledních letech rozsáhlými rekonstrukcemi a byly nově vybaveny nábytkem i pomůckami. Uskutečnila se rekonstrukce zahrady v MŠ, modernizace školní kuchyně a výměna topení v ZŠ i v MŠ.

Naše škola se snaží vytvářet příjemnou, přátelskou a vstřícnou atmosféru. Naším cílem je formovat harmonickou osobnost žáků. V naší škole se setkáte s příjemným, téměř rodinným prostředím, individuálním přístupem a neobyčejným pochopením učitelů. Školní program je orientován na žáka, respektuje jeho maximum i individuální potřeby. Umožňuje efektivní, profesionální a promyšlenou práci učitelů. Žáci se zde mohou vzdělávat s pomocí moderního vybavení a účastnit se řady zajímavých aktivit. Snažíme se u nich rozvíjet tvořivost a současně zohledňovat jejich možnosti a vybavit je vším potřebným pro úspěšný a radostný život. Každý se zde může cítit bezpečně. Osobnost učitele a osobnost žáka na sebe vzájemně působí. Osobnost tvoří opět osobnost. Všichni ve škole usilujeme o vzájemnou úctu, důvěru, snášenlivost, uznání, empatii, otevřenost v komunikaci a vůli ke spolupráci a pomoci druhému.

Úplnost a velikost školy

Základní škola a mateřská škola Hněvkovice, příspěvková organizace, je neúplná dvoutřídní škola s 5 postupnými ročníky. Kapacita školy je 50 žáků. Menší počet žáků, pohybující se mezi 20-30 žáky, umožňuje individuální přístup, návaznost učiva a propojení dovedností. Žáci si vzájemně pomáhají, a tím se učí žít a pracovat v různorodé skupině. Škola je spádovou školou pro tyto obce: Štičí, Zahájí, Habrovčice, Budeč, Chotěměřice, Nová Ves u Dolních Kralovic a Velká Paseka. Naši školu navštěvují ale i žáci z Ledče nad Sázavou a Kutnohorska. Ve škole jsou 2 třídy, ředitelna, 2 kabiny, tělocvična, sociální zázemí, šatna a kotelna. Součástí školy je jednotřídní MŠ s jídelnou a kuchyní. Základní škola má své hřiště a obě zařízení mají své školní zahrady.

Vybavení školy

Materiální

Škola je výborně vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový SW. Pro další studium a práci žáků i pedagogů jsou k dispozici dobře vybavené školní kabinety. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový SW jsou průběžně doplňovány o nové publikace a výukové programy.

Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na 2 části – hlavní budovu ZŠ a MŠ. Jídlna s kuchyní, která patří ke škole, se nachází v jiné části obce a je součástí již zmíněné MŠ.

Hlavní budova slouží celému prvnímu stupni. V této budově sídlí vedení školy, jsou zde obě učebny a kabinety se sbírkami (přírodověda, vlastivěda, hudební výchova, výtvarná výchova, cizí jazyky).

Tělocvična je v areálu školy. Má sociální zázemí. Je dostatečně vybavena nářadím a pomůckami. Velkou přestávku mohou žáci trávit na školní zahradě nebo na přilehlém hřišti. Při hezkém počasí slouží k výuce TV hřiště na pozemku obce, který sousedí s pozemkem školy. Je na něm hřiště na volejbal a malé fotbalové hřiště. Rybník a les, který sousedí se školou, poskytují další možnosti sportovního vyžití, využívá se taktéž k výuce o přírodě. Též při hezkém počasí slouží k výuce všech předmětů školní zahrada vybavená žakovskými stoly a židličkami i podložkami pro relaxaci.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Pro výuku nejen Informatiky ale i dalších předmětů jsou určeny 2 učebny s výpočetní technikou. Počítače na hlavní budově jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Ve třídách jsou umístěny kvalitní kopírky s tiskárnou a skenerem, kterou mohou využívat i žáci. K oživení výuky přispěly nově zakoupené projekory s promítacím plátnem, notebooky, tablety. Vybavení je na dobré úrovni a plně počtu našich žáků i pedagogů vyhovuje.

Hygienické

Pro dodržování pitného režimu žáků slouží možnost vaření čaje či příprava vody se šťávou. Pracovníci školy mají k dispozici varné konvice, které jsou využívány i pro žáky. Hygienické vybavení bylo vybudováno nové. Po celé škole je rozvod teplé vody. Jsou stanoveny opatření pro zabezpečení objektu školy a bezpečnost žáků i zaměstnanců. Učitelé mají k dispozici kabinety s vybavením a učitelskou knihovnu.

Pro odpočinek je k dispozici školní družina, školní zahrada a hřiště. Ve třídách i družině je nový nábytek. Ve třídách jsou nové koberce.

Prostorové a světelné podmínky jsou vyhovující, v celé budově bylo nainstalováno nové osvětlení. Škola je kompletně vybavena novým, stavitelným nábytkem.

Voda je pitná z veřejného vodovodu. Topení je na tuhá paliva a bylo kompletně vybudováno nové, včetně radiátorů a kotle. Též byla vyměněna střecha, škola dostala nová okna i fasádu, kterou si navrhovali žáci sami.

Personální zajištění vzdělávání

Je ovlivněno jak stabilizovanou částí pedagogického sboru, tak mladými kolegyněmi. Všichni vyučující mají pedagogickou i odbornou způsobilost. Plánem dalšího vzdělávání

pedagogických pracovníků a celkovým trendem školy je systematické cílené vzdělávání všech pedagogických pracovníků.

Odborný pedagogicko-psychologický servis

Zajišťují speciální pedagogové s odbornou kvalifikací a psychologové z PPP. Škola spolupracuje s PPP v Havlíčkově Brodě, Kolíně a se speciálním centrem v Jihlavě. Nyní na naší škole integrujeme 4 žáky se specifickými poruchami učení.

Klima školy

Je příznivé, liberální, vládnou zde partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi. Škola je zapojena do sítě „škol podporujících zdraví“. Program školy je organizován na principech komunitního vzdělávání a otevřenosti pro další aktivity žáků i dospělých. Vyučování ve škole probíhá ve dvou třídách.

Servisní služby

Součástí školy je školní jídelna s kapacitou 70 strážníků, která zajišťuje i vaření pro cizí strážníky a zabezpečuje zdravou výživu žáků dle platných norem a předpisů. Hojně je využíváno ovoce z vlastní zahrady. Na škole je zaveden pitný režim. Ve třídách jsou konvice, ve kterých je žákům vařen čaj. Také je žákům nabízeno dotované školní mléko a jsme zapojeni do projektu Ovoce a zelenina do škol. Mimořádná a zájmová činnost je přirozenou součástí výchovně vzdělávacího programu.

Ve škole jsou provozovány tyto kroužky: Anglický jazyk, Zahradník a Sportovní kroužek. Dané kroužky vedou učitelé a asistenti pedagoga.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaným a mimořádně nadaným žákům se věnují asistenti a všichni pedagogové i vychovatelka. Žáci jsou vzděláváni podle individuálních vzdělávacích plánů. V odpoledních hodinách je využívána tělocvična i školní hřiště k provozování sportovních činností žáků i dospělých.

V blízkosti školy se nachází obecní knihovna. Pracovnice knihovny úzce spolupracuje se školou (pořádání besed, půjčování knih dětem i pedagogům). Se školou sousedí školní zahrada, školní hřiště a v blízkosti se nachází i fotbalové hřiště. Vše naše škola maximálně využívá. Na školní zahradě probíhá v jarních a podzimních měsících výuka, což žáky velmi baví a přispívá k jejich zdraví.

Organizace školy

Na škole se vyučuje podle vzdělávacího programu ŠVP – „Žák na prvním místě“ č. j. ZS/318/2007.

Jsme malotřídní škola se dvěma třídami:

- I. třída (1. a 2. ročník)
- II. třída (3. a 4. ročník)

Celkem žáků: 19

ŠD: 1 oddělení

MŠ: 1 oddělení

Školní jídelna: žáci + zaměstnanci + cizí strážníci

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, 4 učitelky a 1 vychovatelka školní družiny. Na naší škole pracují 2 asistentky pedagoga.

Všichni učitelé i asistenti pedagoga mají zájem o další vzdělávání a tím o prohlubování své odbornosti.

Díky různorodosti zaměření pedagogů je možné uspokojit velké množství potřeb žáků, a to nejen v oblasti výuky, ale i v oblastech mimoškolních aktivit (zájmové kroužky, akce pro rodiče a jejich děti).

Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Všichni učitelé jsou proškolení v problematice ochrany při mimořádných událostech, každý rok procházejí školením první pomoci. Při škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, jeden učitel se věnuje ekologické výchově a výchově ke zdravému životnímu stylu a v těchto oblastech prochází mnoha školeními.

Asistent pedagoga pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Náplní jejich činnosti je přímá práce s těmito žáky podle stanovených postupů a pokynů učitele zaměřená na jejich specifické potřeby, individuální podporu při jejich osvojování a procvičování učiva, při stimulačních a relaxačních činnostech, podpůrné složky při kompenzaci jejich znevýhodnění.

Charakteristika žáků

Kromě žáků z Hněvkovic tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí. Na naší škole jsou nyní 4 žáci se speciálními vzdělávacími potřebami vyžadující individuální přístup či pomoc asistenta pedagoga. Každý tento žák má, dle svých potřeb, vypracován na základě doporučení PPP nebo SPC vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a doplňován. Mimořádně nadaní žáci mají zajištěn též individuální přístup a přípravu na přijímací zkoušky na gymnázium, kde pokračují po absolvování 1. stupně ZŠ.

Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Rodiče mají možnost kdykoliv přijít pro informaci o dítěti – před nebo po vyučování a po předchozí domluvě se účastnit přímo vyučování. Společně konzultujeme dosažené výsledky u žáků.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím informačního systému, žákovských knížek, osobně i telefonicky.

Spolupráce s rodiči se ale netýká pouze oblasti vyučování, ale rodiče nám bývají nápomocni při pořádání spousty školních akcí, přičemž některé pro nás i sami vymýšlejí. Za což jim patří obrovský dík. Také využíváme přednášky od rodičů žáků a společně se podílíme na plánech školy.

Škola je připravena v případě potřeby organizovat distanční vzdělávání a informovat rodiče dálkovou cestou o obsahu a způsobech vzdělávání.

Škola spolupracuje s PPP v Havlíčkově Brodě, Kolíně a se speciálním centrem v Jihlavě.

V oblasti ochrany zdraví a prevence negativních jevů s místními sportovci, s místními lékaři, s pracovníky rychlé záchranné služby v Ledči nad Sázavou, s policií Havlíčkův Brod, s dopravním inspektorátem Světlá nad Sázavou, se cvičiteli služebních psů.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s obcí Hněvkovice, s ZUŠ a SVČ v Ledči nad Sázavou, s divadlem v Čáslavi, v Kutné Hoře, Kolíně, Jihlavě a Havlíčkově Brodě.

V oblasti sportu výrazně spolupracujeme s místním fotbalovým klubem, s kroužkem atletiky a se sportovním kroužkem SVČ v Ledči nad Sázavou.

V oblasti historie využíváme přednášky místního kronikáře Vladimíra Doležala.

V oblasti protipožární prevence s místními a ledečskými hasiči.

Někteří rodiče nám každoročně dělají přednášky, např. o místní květeně, o Vesmíru, o ochraně zdraví.

Škola velmi úzce spolupracuje s obcí Hněvkovice a s několika sponzory, kteří přispívají finančně na vybavení ZŠ a MŠ, na vánoční dárky, na autobusovou dopravu do divadel a na výlety.

Velmi významná a přínosná je spolupráce s okolními školami.

Dlouhodobé projekty a akce školy po měsících

Dlouhodobé projekty – ročníkové a celoškolní (dle potřeby a nápadů se doplňují a obměňují). Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty jsou třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivnost vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků. Seznam projektů je každým rokem aktualizován. Školní projekty často přinášejí veselou náladu a radost do tříd.

Přednášky

Informace o přednáškách uskutečněných v Základní škole jsou uvedeny na webových stránkách školy.

Připravované projekty

Informace o připravovaných projektech jsou uvedeny na webových stránkách školy.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Pojetí školního vzdělávacího programu

Naše škola je určena pro všechny žáky, jejichž rodiče se rozhodnou svěřit nám své dítě, jsme schopni integrovat a věnovat se žákům s poruchami učení. Vedeme žáky k aktivnímu zapojování do činností, pozitivnímu přístupu k výuce a vzdělání, abychom dál rozvíjeli jejich zájem o studium i v dalším životě. Snažíme se připravit žáka do života jako jedinečnou osobnost, která je na vyspělé kulturní úrovni, schopna se orientovat v životě aktivně, samostatně, tvořivě. Přistupujeme k výchově a vzdělání žáka tak, abychom vychovali člověka schopného řešit situace běžného života, problémy, ke kterým přistupuje uvědoměle a aktivně, ke kterým je schopen zaujmout určitý postoj. Má touhu se dál podílet i sám na dalším sebevzdělávání, získání dalších vědomostí. Tím se pak stává užitečným a platným člověkem.

Cíle základního vzdělávání

- Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- Podněcovat žáky k tvořivému učení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické a duševní zdraví a být za ně odpovědný
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Další cíle základního vzdělávání

- Rozvíjet lidskou individualitu – seberealizaci každého jedince, maximální uplatnění jeho schopností
- Vychovávat jej k ochraně životního prostředí
- Posilovat soudržnost společnosti – umožnit všem rovný přístup ke vzdělávání
- Podporovat demokracii a občanskou společnost
- Vychovávat k partnerství, spolupráci i solidaritě v evropské i globalizující se společnosti
- Vést žáky k účasti i odpovědnosti ve výuce – každý je odpovědný za svůj osud a přijímá odpovědnost za společné rozhodování
- Přejít od osvojování si velkého objemu faktů k rozvoji klíčových životních dovedností

- Vytvořit prostředí otevřeného pro učení, rozšířit přístup k celoživotnímu učení, vytvářet možnosti neformálního učení
- Umožnit účast žáků a jejich rodičů na řízení školy

Každý žák je jedinečnou osobností

- Je nutno respektovat širokou rozmanitost potřeb žáků
- Umožnit přístup do běžného proudu vzdělávání, který se musí přizpůsobit potřebám žáků se zvláštními potřebami a poruchami učení
- Škola musí být nejefektivnějším prostorem pro potlačování diskriminace, prostorem k budování otevřené společnosti pro všechny
- Vybudovat a rozvíjet těsný vztah mezi školou a domovem
- Vhodně integrovat žáky se specifickými poruchami učení
- Vést žáky k pochopení a pěknému vztahu k integrovaným spolužákům

Usilujeme o takové hodnocení výsledků činnosti žáků, které je založeno nikoli na jejich srovnávání mezi sebou, ale na věcném konstatování pokroků žáků v průběhu určitého období, případně na srovnání dosažených výsledků se skutečnými možnostmi žáků. Je třeba, aby se žáci necítili školou ohroženi, chodili sem rádi a měli zde pocit bezpečí. Škola by měla být komunitou organizovanou na demokratických principech, kterými jsou zejména: svoboda a odpovědnost, zachovávání pravidel a spravedlnost, spoluúčast a spolupráce.

Zaměření školy – hlavní cíle vzdělávacího programu, co chceme a kam směřujeme, výchovné a vzdělávací strategie

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV, z analýzy vlastních zkušeností a možností – malý pedagogický sbor, kde všichni učí všechno, požadavků rodičů a tradic školy. Usilujeme o dosažení otevřené, klidné, sdílné atmosféry vzájemného porozumění, spolupráce a pocitu zodpovědnosti. Při malotřídním způsobu vyučování, kde si pomáhají heterogenní skupiny navzájem, kde jsou vedeni žáci k samostatnému myšlení a odpovědnosti v rozhodování, kde se žáci učí chápat svoji spřízněnost s přírodou a jejími zákony, kde učíme žáky chovat se dle mravních a společenských hodnot, klademe hlavní důraz na všestranný rozvoj osobnosti. Těž působíme všichni společně proti vandalismu, násilí a šikaně. Nadále se žáci účastní soutěží. Zlepšujeme a modernizujeme třídy, okolí školy a školní zahradu. Snažíme se prohlubovat čtenářské dovednosti, práci s výpočetní technikou, sportovní výchovu i vztah k historii a ekologii, zaměřit se na zdravý způsob života.

Umožňujeme žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení. Podněcujeme žáky ke tvořivému učení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy. Vedeme žáky ke všestranné a otevřené komunikaci. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupráce a respektování práce a úspěchů vlastních i druhých. Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, které dokážou uplatnit svá práva a plnit své povinnosti. Vytvářet potřebu vnímání a vcítění se ve vztahu k lidem, prostředí i k přírodě. Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědní. Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.

- Chceme zavádět do vyučování efektivní metody výuky (skupinové, projektové vyučování...), vést žáky k vzájemné pomoci a toleranci
- Ve výuce cizího jazyka hledat zajímavé metody výuky, využívat maximálně názorné ukázky, magnetofon, video, počítačové programy, zaměřit se na praktické využívání AJ
- Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií a výpočetní techniku zavádět do všech předmětů
- Vést žáky k dodržování předem dohodnutých pravidel
- Vést žáky k samostatnosti, schopnosti obhájit si svůj názor
- Věnovat stejnou péči žákům nadaným i integrovaným
- Chceme žákům umožnit vyniknout, zapojovat se do soutěží
- Vytvářet nové projekty
- Podporovat pobyt žáků na čerstvém vzduchu při výuce i o přestávkách
- Rozšiřovat své vědomosti z oblasti psychologie a pedagogiky zaměřené na vzdělávání žáků s poruchami učení a využitím nabytých vědomostí v praxi se snažit těmto žákům zajistit maximální péči
- Dále bychom se chtěli zařadit mezi „Zdravé školy“ a více se věnovat ekologii

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:

- Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- Dostatek informačních zdrojů a nabídek – exkurze, internet, encyklopedie...
- Propojení informací se skutečným životem
- Samostatnost, organizace vlastní činnosti
- Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
- Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu
- Poznávání vlastních možností
- Prezentace vlastních výsledků
- Tvořivost – práce na projektech
- Účast na organizaci vzdělávání a plánech
- Práce v motivujícím prostředí
- Práce s přiměřeným učivem
- Hodnocení formou zpětné vazby
- Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí
- Výuka bez situací nerovnosti a ponižování
- Stanovení dílčích cílů
- Zařazování metod, které podporují zvědavost
- Využívání kladného hodnocení
- Dobré výsledky podporují motivaci
- Osobní příklad

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:

- Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě
- Uplatňování mezipředmětových vztahů
- Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů
- Přejít od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám
- Praktická cvičení

- Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- Rozvíjení schopnosti logického uvažování
- Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
- Podpora netradičních způsobů řešení

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci:

- Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami: ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.
- Dodržování etiky komunikace: věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních názorů
- Základ pro hledání a objevování problémů
- Základ spolupráce a společného prožívání
- Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným
- Práce v týmu

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých:

- Jasná pravidla pro soužití ve škole: práva, povinnosti, sankce
- Atmosféra demokracie a přátelství
- Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
- Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy
- Spolupráce s rodiči a dalšími partnery

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti:

- Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
- Vhodnou formou prosazovat své zájmy
- Učit se argumentovat
- Pracovat se školním řádem

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě:

- Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
- Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- S pomocí dospělých řešit své citové vztahy
- Učit se otevřeně a kultivovaně projevovat své city
- Učit se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- Vést žáky k uvědomění citové nevyzrálости v období dospívání

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný:

- Čistota prostředí školy
- Vhodné hygienické zázemí
- Vhodné prostředí: účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí – spoluúčast na jeho úpravě
- Organizace denního režimu ve prospěch žáků: časová i obsahová
- Zdravý stravovací a pitný režim
- Kompenzační a hygienické přestávky v učení
- Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého
- Škola bez kouře a drog
- Důsledná prevence šikany a násilí
- Vztahy ve škole: úcta, sounáležitost, uznání
- Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi:

- Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti
- Otevřenost vůči spolužákům
- Solidarita s druhými
- Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti
- Integrace žáků vyžadujících speciální péči
- Rozvíjení schopnosti empatie
- Porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
- Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem – nabídka pomoci

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní profesní orientaci:

- Uplatňování sebehodnocení žáků
- Osvojování základních pracovních dovedností a návyků
- Výstupní hodnocení žáků

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- využívání různých zdrojů informací
- využívání různých vyučovacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky (skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí...).
- spolupráce s rodiči a dalšími institucemi
- proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace učitel – žák, týmová práce, bezpečnost a tolerance).

Naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, které rozvíjejí osobnost jako celek a zároveň rozvíjejí všechny klíčové kompetence. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

Rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení u žáků. Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení i hodnocení spolužáků. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost.

Žáci se zúčastňují různých soutěží dle aktuální nabídky různých organizací a okolních škol. Žáky vedeme k samostatnému organizování některých akcí. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Klokánek, Všeználek...).

Při malotřídním způsobu výuky vedeme žáky k tomu, aby se ti, kteří v kratším časovém limitu splní dané úkoly, naučili řešit doplňující a rozšiřující zajímavé úkoly. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.

Žáky vedeme k efektivní práci s encyklopediemi, slovníky, atlasy, pravidly a zdroji informací na internetu. Žáky též vedeme k využívání školní i obecní knihovny, pořádáme ve třídách besedy nad knihou, navštěvujeme knihovnu v Ledči nad Sázavou a zde besedujeme a soutěžíme.

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme zejména vytvářením modelových situací a zařazováním práce ve skupinách. Kompetence rozvíjíme využíváním co největšího množství zdrojů informací (práce s knihou, internet, praktické pokusy...). Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit.

Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úkoly. Žáci se snaží dojít k hledanému cíli vhodnými prostředky přiměřenými jejich dovednostem a schopnostem. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.

Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. V projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží.

Žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky – akce ve školní družině, soutěže, karneval, divadelní představení aj.

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků, např. v komunitních kruzích, při přípravě projektů. Vedeme žáky ke komunikaci při běžných každodenních situacích a ke správné výslovnosti. Klademe důraz na vhodnou verbální i neverbální komunikaci žáků mezi sebou i mezi dospělými. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Žáky vedeme ke schopnosti formulovat svou

myšlenku, názor, problém v ústním i písemném projevu a sdílet je s ostatními: učitel, spolužák, veřejnost a tím vytvářet nové plnohodnotné vztahy. Podporujeme přátelské vztahy mezi spolužáky a mezi třídami.

Organizujeme vánoční besídky, velikonoční den, Mikulášskou nadílku, dopravní soutěž, stavby v lese apod. Při těchto akcích spolupracují všechny ročníky. Připravujeme kulturní vystoupení na vítání občánků a vánoční vystoupení. O všech školních a mimoškolních aktivitách informujeme veřejnost pomocí nástěnek v obci, fotografií a pravidelně obměňujeme webové stránky. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami. Plánujeme společně turnaj ve vybíjené a návštěvy divadelních představení. Společně s blízkou školou též konáme plavecký výcvik a různé výlety.

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme formami sociálního učení. V rámci skupinového učení žáci přejímají různé sociální role. Snažíme se žáky zapojit do organizace činnosti školy. Během vzdělávání mimo jiné využíváme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při TV, na výletech, při úklidu okolí školy). Žáky vedeme k respektování předem dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky i mezi žáky a učiteli.

Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce. Učíme žáky rozeznávat dobré a špatné lidské vlastnosti. Učíme žáky, aby vzájemně respektovali své spolužáky, ale i učitele i se všemi jejich vadami. V hodinách dbáme na to, aby se všichni žáci měli možnost zapojit a každý měl prostor k sebevyjádření. Každé pondělí zařazujeme do první vyučovací hodiny komunitní kruh, kde žáci dostávají možnost projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanské

Rozvíjíme vedením žáků k tvorbě a dodržování dohodnutých pravidel, k respektování druhých, k úctě a k odmítání fyzického a psychického násilí. Vedeme žáky k tomu, aby chránili životní prostředí a své zdraví. Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedince. Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Podněcujeme žáky k vyjádření vlastních myšlenek a názorů. Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů mezi sebou.

Kompetence pracovní

Rozvíjíme začlenění žáků do péče o vzhled třídy, organizaci vlastního pracovního místa, dodržování bezpečnosti při práci. Žáci hodnotí své práce z hlediska kvality a hospodárnosti. Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení svých možností v této oblasti. Podporujeme nadání jako možnou budoucí profesní orientaci. Vedeme žáky tak, aby efektivně využívali pracovní návyky, aby šetřili svěřeným materiálem. Žáky vedeme k vytváření pocitu zodpovědnosti za společný úkol.

Kompetence digitální

Rozvíjíme u žáků ovládání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb; využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatné rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Získávání, vyhledávání, kritické posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Vedeme žáka k vytváření a úpravě digitálního obsahu, ke kombinování různých formátů, k vyjádření se za pomoci digitálních prostředků, k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, vedeme je ke kritickému hodnocení jejich přínosů a reflektování rizika jejich využívání, k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Znaky dobré (efektivní) školy

V souvislosti s prudce se rozvíjejícími výrobními technologiemi se mění požadavky zaměstnavatelů na připravenost nových pracovníků téměř ve všech oblastech hospodářství, což vytváří tlak na politickou sféru, aby těmto trendům přizpůsobovala vzdělávací systém, který, aby zvládl nové úkoly a cíle, musí být zbaven všech zbytečných administrativních, obsahových a strukturálních zátěží. Průvodním jevem těchto změn je potom posilování samostatnosti jednotlivých škol ve správní, ekonomické a pedagogické oblasti působení.

Školy se budou v budoucnu chovat jako samostatné hospodářské jednotky s vlastní odpovědností. Zvyšující se konkurenční boj i na poli vzdělávání nutí jednotlivé školy vytvářet stále přitažlivější nabídku výchovných a vzdělávacích aktivit. V souvislosti se souborem takových problémů se hovoří o kvalitě školy a jejím zjišťování.

Na základě mnoha pokusů domácích i zahraničních lze uvést jakési Desatero znaků kvalitní školy, které se objevují nejvíce a nejlépe také odrážejí potřebnou změnu pedagogické práce se žáky.

1. Nabízí vlastní programovou vizi (vzdělávací program s pestrou nabídkou školních i mimoškolních aktivit) směřující k získávání potřebných sociálních, rozumových, emočních a pohybových dovedností (hotové poznatky nejsou již cílem, ale prostředkem k získávání dovedností, které se tím žádoucím cílem stávají).
2. Rozvíjí příznivé klima školy tím, že podporuje prosazování pozitivních mezilidských vztahů mezi žáky a dospělými a uvnitř obou skupin navzájem, že podporuje ohleduplnou komunikaci a multikulturní orientaci.
3. Zaměstnanci jsou si vědomi svého servisního postavení vůči žákům a plně respektují specifické rysy osobnosti dítěte, jeho nadání a handicapů v rámci norem slušného mezilidského chování a jednání.
4. Učitelé přemýšlí o své práci a nabízejí co možná nejefektivnější metody a formy práce podle věkových a specifických zvláštností jednotlivců a skupin žáků.
5. Ve škole funguje pozitivní motivace širokou nabídkou různých aktivit, které také vedou k osvojování a procvičování si řady sociálních a profesních dovedností.
6. Dobrá škola se snaží získávat doplňkové finanční a materiální zdroje a efektivně je využívat po dohodě se všemi aktéry vzdělávacích procesů ve prospěch žáků.

7. Dobrá škola disponuje vysoce odborně a lidsky kvalifikovanými učiteli a nepedagogickými zaměstnanci, motivovanými ke stálému zvyšování vlastní profesní i lidské kvalifikace a podporujícími efektivní formy sdílené spoluodpovědnosti za chod celé školy.
8. Dobrá škola nemá důvod zatajovat a zamlčovat sociálně patologické, kriminální, kázeňské a disciplinární problémy, ale nabízí jejich odborné řešení, které je tím efektivnější, čím větší podpora vnějšího prostředí pro činnost školy existuje.
9. Dobrá škola je učící se dynamickou institucí, která se sama vyvíjí po stránce organizační a obsahové tak, aby odpovídala co možná nejvíce představě rodičů a jejich dětí.
10. Dobrá škola k sobě přitahuje další aktivní a inspirující podniky, jednotlivce a organizace ze svého okolí a postupně se profiluje navenek jako efektivní komunitní centrum hodnotné kultury a vzdělanosti ve smyslu celoživotního vzdělávání.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a s přiznanými podpůrnými opatřeními

Vzdělávání žáků s potřebou podpory

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálních center. V případě, že pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum diagnostikuje, že má být žákovi přiznáno podpůrné opatření, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán. Podle plánu se se žákem v průběhu školního roku pracuje. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP. Dále je v plánu uvedeno, na co se konkrétně v reedukaci zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín reedukační péče, jméno pedagogického pracovníka, který bude s žákem pracovat.

V naší škole má integrace žáků s potřebou podpory. Integrovaný program školy umožňuje osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Do této problematiky zasahuje průřezové téma „osobnostní a sociální výchova“, neboť se domníváme, že při zabezpečení výuky žáků s potřebou podpory nejde pouze o obsah učiva a zvládnutí osnov, ale zejména o rozvoj celé osobnosti dítěte a přípravu na vzdělávání v dalším období. Zároveň se vychovávají i ostatní žáci ve vztahu a ochotě pomoci integrovaným spolužákům.

Škola se snaží vytvořit optimální podmínky pro integrované vzdělávání žáků s potřebou podpory. Tato snaha se neobejde bez spolupráce s rodiči, s dětskými a odbornými lékaři, s logopedem, s PPP, s SPC v Havlíčkově Brodě a v Jihlavě. Žákům je sestavován individuální vzdělávací plán, který schvaluje ředitelka školy. Podmínkou úspěšného vzdělávání žáků s potřebou podpory je úprava a formulování očekávaných výstupů vzdělávacích oborů po prvním a druhém období tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva. K tomu je potřeba spolupráce s rodiči a následná spolupráce se školou, ve které bude žák pokračovat po ukončení pátého ročníku v naší škole.

PLPP je vytvořen v případě potřeby.

Při klasifikaci těchto žáků přihlížíme k přiznaným podpůrným opatřením a hodnotíme s tolerancí a dle doporučení poraden.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebují poskytnutí podpůrných opatření.

Na naší škole jsou tyto žáci integrováni, mají k dispozici asistenty a snažíme se velmi citlivě o to, aby tyto žáci nebyli vyčleňováni z třídních kolektivů, diskriminováni či šikanováni. I v těchto případech se snažíme o maximální spolupráci s rodinou i ostatními žáky. O problémech s rodiči mluvíme, upozorňujeme na nedostatky v domácí přípravě apod., ale také dostatečně chválíme za každý úspěch.

Žáci s potřebou podpory se vzdělávají podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů, za pomoci asistenta pedagoga.

V rámci disponibilní dotace je možné realizovat podle individuálních potřeb jednotlivých žáků předměty speciální péče – zejména:

- Prostorová orientace a samostatný pohyb
- Zraková a sluchová stimulace
- Práce s optickými pomůckami
- Logopedická péče
- Zdravotní tělesná výchova

Ve spolupráci a na doporučení SPC mohou být realizovány změny v učebním plánu, týkající se přeřazení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy, omezení ve výtvarné výchově, pracovních činnostech, případně v ostatních předmětech. Opět je nutná pomoc asistenta. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Někteří žáci nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách formou individuální integrace.

V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí stanovit s těmito žáky přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování. Je nutné si ujasnit systém pochval a trestů.

Naše škola je připravena vzdělávat žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Je třeba uplatňovat při vzdělávání těchto žáků kombinaci speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Tyto metody nacházejí uplatnění zejména při rozvíjení rozumových schopností, orientačních dovedností a při zlepšování sociální komunikace žáků, u nichž vzdělávání za použití běžných didaktických metod nepřináší potřebný efekt.

Naše škola zajišťuje podnětné a vstřícné školní prostředí, podporuje sociální integraci a směřuje žáky k celoživotnímu učení odpovídajícímu budoucímu pracovnímu uplatnění. Jedná se především o snížení počtu žáků ve třídě, podle individuální potřeby o zajištění asistenční služby. Nezbytné je i získání základních znalostí pedagoga z oblasti speciální pedagogiky a zajištění dalšího vzdělávání v této oblasti. Škola má pro tyto žáky vypracovány individuální vzdělávací plány, využívá speciálních pomůcek, učebnic, výukových programů. Se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytují pomoc při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb a následném vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami školská poradenská zařízení zařazená do sítě škol, předškolních a školských zařízení – pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra.

Vzdělávání těchto žáků u nás probíhá formou individuální integrace do běžných tříd. Ve všech organizačních formách vzdělávání jsou žákům vytvářeny podmínky pro úspěšné vzdělávání a uspokojování jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Vycházíme z konkrétní identifikace a popisu speciálních vzdělávacích potřeb žáka a bereme v úvahu, že se žáci jako

jednotlivci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách liší. Též zohledňujeme přiznaná podpůrná opatření a doporučení poraden. Uplatňujeme zdravotní hlediska a respektujeme individualitu a potřeby žáka. Podporujeme nadání a talent žáků. Zkvalitňujeme připravenost pedagogických pracovníků. Spolupracujeme s ostatními školami, které mají zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, a proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči, což je naše škola také schopna zajistit. Při přijetí žáků z kulturně odlišného prostředí by byl doplněn vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti. Učitelé by volili vhodné přístupy a vytvářeli ve třídě i ve škole příznivé společenské klima, využívali by výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky, plánovali by výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí. Byla by zajištěna individuální péče, pomoc asistenta ve třídě, menší počet žáků ve třídě, odpovídající metody a formy práce, specifické učebnice a materiály, spolupráce s psychologem, speciálním pedagogem.

Zásady a cíle vzdělávání

- Rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace
- Zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce
- Vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost
- Všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty

Práva žáků s potřebou podpory

- Právo na vzdělávání o obsahu, formách a metodách odpovídajících potřebám a možnostem těchto osob, včetně hodnocení, přijímání a ukončování vzdělávání
- Právo na vytvoření podmínek pro vzdělávání
- Právo na poradenskou pomoc školy
- Právo na pomoc školského poradenského zařízení
- Právo na bezplatné užívání speciálních učebnic, speciálních didaktických a kompenzačních pomůcek, poskytovaných školou
- Právo na vzdělávání alternativními komunikačními prostředky (dorozumívání prostřednictvím znakové řeči, psaní Braillovým písmem a náhradních způsobů dorozumívání)
- Možnost prodloužení vzdělávání středního a vyššího ředitelem školy

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- speciální metody, formy a postupy
- speciální učebnice
- didaktické materiály
- kompenzační pomůcky
- rehabilitační pomůcky
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- snížené počty žáků ve třídě, v oddělení, ve studijní skupině

- služby asistenta pedagoga
- další možné úpravy podle individuálního vzdělávacího plánu
- poskytování pedagogicko-psychologických služeb
- práce s počítačem (notebookem)
- respektování pracovního tempa
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka nebo je žákovi umožněn pohyb po třídě
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Asistent pedagoga

Hlavní činnosti:

- pomoc žákům při přizpůsobení se školnímu prostředí
- pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti
- pomoc při komunikaci se žáky, při spolupráci se zákonnými zástupci a komunitou, z níž žák pochází

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy, rodičů a poradenského zařízení. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení spolupracují při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala žáka, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Zařazení do speciálního vzdělávání

- Speciální vzdělávání se poskytuje žákům, u nichž byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického, popřípadě psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, nebo odborným zdravotnickým pracovištěm s tím, že výsledné doporučení vystavuje školské poradenské zařízení

- Speciální vzdělávání se poskytuje i žákům zařazeným do škol zřízených při školských zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Formy speciálního vzdělávání

- Individuální integrace
  - v běžné škole (je upřednostňováno, pokud má škola podmínky)
  - ve speciální škole pro jiné postižení
- Skupinová integrace
  - ve třídě či oddělení běžné školy
  - ve třídě či oddělení speciální školy
- Vzděláváním v samostatné škole pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními
- Kombinací všech tří výše popsaných forem
- VŠE JE PODMÍNĚNO SOUHLASEM ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ.

Organizace speciálního vzdělávání

- Forma a obsah je upravována podle potřeb žáka
- Speciální vzdělávání a podporu zabezpečuje škola
- Ve speciální škole, třídě či oddělení lze zařadit žáky dvou a více ročníků
- Pro přípravu na vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními, lze zřídit přípravný stupeň základní školy speciální
- Diagnostický pobyt může předcházet zařazení žáka ve škole, do níž má být zařazen, a to v délce 2 až 6 měsíců.
- Přezkoumání zařazení žáka do režimu speciálního vzdělávání, dojde-li k významné změně jeho speciálních vzdělávacích potřeb, provede školské poradenské zařízení, a případně navrhne úpravu tohoto režimu.
- Nezařazení žáka s priznanými podpůrnými opatřeními do některé z forem speciálního vzdělávání ředitel běžné školy nebo ředitel speciální školy oznámí zákonnému zástupci, krajskému úřadu a obci, v níž má žák trvalý pobyt

Rámcové vzdělávací programy a školní vzdělávací programy

- Stanovení konkrétních cílů, forem a délky a povinného obsahu vzdělávání
- Programy musí odpovídat nejnovějším poznatkům o účinných metodách a organizaci vzdělávání přiměřeně věku a rozvoji žáka
- Stanoví popis materiálních, personálních, ekonomických a bezpečnostních podmínek, za nichž se vyučování uskutečňuje

Individuální vzdělávací plán

- Je vypracován ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem zpravidla před nástupem žáka do školy, nejpozději však 1 měsíc po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka
- Plán sestavuje třídní učitel nebo učitel daného předmětu za pomoci pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního centra. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod práce s žákem,

způsobem kontroly osvojení znalostí a dovedností. Dále proběhnou schůzky a diskuse s rodiči, vedením školy i žákem. Společně se pokusíme najít vstřícné řešení.

- Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby
- Za zpracování odpovídá ředitel školy
- Seznámení zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka s individuálním vzdělávacím plánem provede ředitel školy
- Sledování dodržování postupů a vyhodnocování opatření stanovených v individuálním vzdělávacím plánu provádí školské poradenské zařízení, to poskytuje žákovi, škole i zákonnému zástupci žáka poradenskou podporu
- Stanoví se především pro:
  - individuálně integrovaného žáka
  - případně pro žáka skupinově integrovaného nebo žáka speciální školy
- Vychází z:
  - školního vzdělávacího programu příslušné školy
  - závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření školského poradenského zařízení
  - vyjádření registrujícího pediatra či jiného odborného lékaře nebo dalšího odborníka (např. kliničtí psychologové, logopedi, bylo-li dítě v jejich dlouhodobé péči)
  - vyjádření zákonného zástupce či zletilého žáka

Školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- Pro osoby se zdravotním postižením se souhlasem kraje (vyjma škol zřizovaných ministerstvem) zřizují:
  - samostatné školy s upraveným ŠVP
  - v rámci běžných škol (i mateřských škol)
  - jednotlivé (speciální) třídy
  - studijní skupiny
  - základní školy speciální
- Ředitel může zřídit se souhlasem poradenského centra a školského úřadu funkci asistenta pedagoga

Školská poradenská zařízení

- Zajišťují činnosti a služby pro žáky a jejich zákonné zástupce, školy, školská zařízení. Radíme sem:
  - speciálně pedagogické
  - pedagogicko-psychologické
  - preventivně-výchovné
  - informační
  - diagnostické
  - poradenské
  - metodické
  - napomáhají při volbě vhodných vzdělávacích postupů
- Spolupracují s orgány sociálně právní ochrany, zdravotnickými zařízeními, soudy aj.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)
- spolupráci s ostatními školami

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků do základního vzdělávání je významné proto, že nadaní a mimořádně nadaní žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Nejčastěji je nadání definováno jako soubor schopností, které umožňují jedinci dosahovat výkonů nad rámec běžného průměru populace.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů, považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Na základní škole jde o proces vzdělávání, kdy všichni žáci procházejí delším obdobím sledování, aby bylo dobře rozpoznáno jejich nadání pro vhodnou motivaci a uplatnění v konkrétních činnostech. Naše škola vzdělává žáky 1. stupně, tj. žáci 6-11 let, u kterých je velmi náročné stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání nebo pouze o nerovnoměrný vývoj dítěte. Přesto nadaným žákům věnujeme péči.

Důležitou součástí naší pedagogické práce je právě včasné rozpoznání a podchycení talentu a zájmu žáků a navázání spolupráce s rodiči a jejich získání pro podporu rozvoje talentu i v domácích podmínkách.

PLPP je vytvořen v případě potřeby.

Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Ředitel školy může na základě žádosti zákonného zástupce a s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi s mimořádným nadáním vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, dále s výchovným poradcem, pokud budeme v budoucnu mít a školským poradenským zařízením. Na naší škole se na sestavování podílí i ředitelka školy. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel i s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován i v průběhu školního roku, dle potřeby a pokroků žáka.

Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Vždy máme s rodiči osobní schůzky a domlouváme se, co by bylo pro jejich dítě nejlepší a nejvhodnější. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy.

Podmínky pro žáky nadané a mimořádně nadané

Pro žáky nadané a mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání se vytváří na škole tyto podmínky:

- využíváme pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
- při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- zadáváme jim specifické a náročnější úkoly, pokud základní učivo zvládají rychle a správně, aby rozšiřovali svůj obzor v daném předmětu a nemuseli čekat na žáky, kteří na vypracování úkolů potřebují mnohem delší čas, tolerujeme jejich vlastní pracovní tempo
- mohou se účastnit výuky předmětů se staršími žáky – princip malotřídního vyučování, kdy nadaní mladší žáci zkouší řešit zadané úkoly pro jejich starší spolužáky
- občasné vytváření skupin, které řeší náročnější a složitější úkoly, bývají pověřováni vedením skupin
- nabízíme možnost uplatnění mimo školu – soutěže, prezentace při veřejných kulturních vystoupeních
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování dohodnutých pravidel a řádů, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při práci žákům méně nadaným nebo s menším zájmem o učení

- nabízíme výuku pomocí různých projektů, aby učení bylo zajímavé, dynamické, aby byli žáci nuceni hledat cesty k řešení problémů, aby docházelo k rozvíjení jejich myšlení
- zavádíme školní kroužky a hledáme a nabízíme vhodné kroužky v Ledči nad Sázavou

Dále můžeme žákovi ve vzdělávání zajistit:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání žáka. Tito žáci se projevují schopností kvalitní koncentrace, dobré paměti, zájmem o řešení problémových úloh. V tomto je třeba je podpořit právě správnou motivací.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (vzdělávací programy), individuálně pracovat s naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy).

V dalších naučných předmětech jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky). Jsou také pověřováni vedením a řízením skupin.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činností v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň ... Jsou jim doporučeny i mimoškolní aktivity: ZUŠ – hudební obor, hra na nástroj, sborový zpěv atd.

Žákům výtvarně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé výtvarné techniky, pomáhají při tematické výzdobě školy, zapojují se do různých výtvarných soutěží atd. Dále jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit školy, DDM nebo ZUŠ. Při samotné výuce bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou pověřováni vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni, a v těchto soutěžích reprezentují školu.

Někdy se stává, že tito žáci mívají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktem, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní

výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný.

Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na základě žádosti jeho zákonného zástupce, vyjádření školského poradenského zařízení a praktického lékaře pro děti a dorost přeradit do vyššího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který nebude žák absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do vyučovacích předmětů (vytvořených ze vzdělávacích oborů na úrovni ŠVP) a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Osobnostní rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, HV, VV, TV, PČ	ČJ, M, HV, VV, PČ	ČJ, M, HV, VV, PČ	ČJ, M, HV, VV, PČ, VL	ČJ, M, HV, VV, PČ, VL
Sebepoznání a sebepojetí	HV, TV, ČJ, VV	HV, TV, VV	HV, TV, VV, PRV	HV, TV, VV, ČJ, PŘ	HV, TV, VV, ČJ, PŘ
Seberegulace a sebeorganizace	ČJ, TV, PČ, PRV	ČJ, TV, PČ, PRV	ČJ, TV, PČ, HV, PRV	ČJ, TV, PČ, HV, PRV	ČJ, TV, PČ, HV, PRV
Psychohygienu	ČJ, VV, HV, PRV	ČJ, PRV, VV, HV	ČJ, PRV, HV, PČ	ČJ, VV, HV, PŘ	ČJ, VV, HV, PŘ
Kreativita	ČJ, HV, VV, TV, PRV, M, PČ	ČJ, HV, VV, TV, PRV, M, PČ	ČJ, HV, VV, TV, PRV, M, PČ	ČJ, HV, VV, TV, PŘ, M, PČ	ČJ, HV, VV, TV, PŘ, M, PČ

Sociální rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	PRV, ČJ, VV	PRV, HV, VV	PRV, HV, VV, AJ, TV	PŘ, AJ, HV, VV	PŘ, AJ, HV, VV
Mezilidské vztahy	ČJ, HV, TV, PČ, PRV	ČJ, HV, TV, PČ, PRV	ČJ, HV, TV, PČ, PRV	ČJ, HV, TV, PČ, PŘ, VV	ČJ, HV, TV, PČ, PŘ
Komunikace	ČJ, M, HV, VV, TV, PRV	ČJ, M, HV, VV, TV, PRV	ČJ, AJ, M, HV, VV, TV, PRV	ČJ, M, HV, VV, TV, PRV	ČJ, AJ, M, HV, VV, TV, PRV
Kooperace a kompletace	M, PRV	M, PRV	M, PRV	TV, PŘ, ČJ, HV, VV	TV, PŘ, HV, PČ, VV

Morální rozvoj	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČJ, M, PČ, PRV	ČJ, MT, PČ, PRV	ČJ, M, PČ, PRV	ČJ, M, PČ, PŘ, AJ, VV	ČJ, M, PČ, PŘ, AJ, HV, VV
Hodnoty, postoje, praktická etika	PRV	PRV, ČJ	PRV	PŘ, TV, VV	PŘ, HV, VV, ČJ

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ, VL
Občan, občanská společnost a stát	PRV, PČ	PRV, PČ	PRV, PČ	PŘ, PČ	PŘ, PČ, VL, INF
Formy participace občanů v politickém životě				VL	VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	VL

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, PČ	ČJ, PČ	ČJ, PČ, AJ	ČJ, PČ, VL, AJ	ČJ, PČ, VL, AJ, M
Objevujeme Evropu a svět				ČJ	VL, INF, ČJ
Jsme Evropané				ČJ	VL, INF, ČJ

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	ČJ, PRV	ČJ, PRV	ČJ, PRV, AJ	ČJ, VL, Aj	ČJ, VL, AJ
Lidské vztahy	ČJ, PRV, TV	ČJ, PRV, TV	ČJ, PRV, TV	ČJ, TV, VL, AJ	ČJ, TV, VL, AJ, INF
Etnický původ	VV	VV	VV	VV, VL, ČJ	VV, VL, ČJ
Multikulturalita	ČJ, TV	ČJ, TV	ČJ, TV	ČJ, TV, AJ	ČJ, TV, AJ
Princip sociálního smíru a solidarity				ČJ	ČJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				PŘ, AJ	PŘ
Základní podmínky života	PRV	PRV, PČ	PRV, PČ	PŘ	PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, PČ, PRV	M, PČ, PRV, PČ	M, PČ, PRV	M, PČ, VL	M, PČ, VL
Vztah člověka k prostředí	PČ, PRV	PČ, PRV	PČ, PRV	PŘ, PČ	PŘ, PČ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Receptivní činnosti					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ, MT, PŘ, VL	ČJ, TV, M, VL, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	VV	VV	VV	VV, ČJ, PŘ	VV, ČJ, VL, AJ, INF
Stavba mediálních sdělení	VV	VV	VV	VV	VV, ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ, VV, HV	ČJ, VV, HV	ČJ, VV, HV	ČJ, VV, HV	ČJ, VV, HV

Základní škola a Mateřská škola Hněvkovice
Školní vzdělávací program

Fungování a vliv médií ve společnosti		ČJ		ČJ	ČJ
Produktivní činnosti	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Tvorba mediálního sdělení	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ	ČJ
Práce v realizačním týmu					ČJ

Průřezová témata

Ročník	Téma	Průřezové téma	Obsah	Předměty
1.-5.	Školní zahrada	OSV VDO	- Pěstování zeleniny a ovoce - Výsev semen, sázení cibulovin a sazenic - Péče o ovocné keře a stromy - Sběr a ochutnávka zeleniny a ovoce	ČJ-S, ČJ-LV, VV, PČ, PRV, PŘ
		MKV	- Zpracování tématu (VV, PČ) - Zpracování tématu (ČJ-LV)	
		ENV	- Výchova k životnímu prostředí – ekologické zpracování rostlinných zbytků - Práce ve skupinách, pomoc mladším a slabším spolužákům	
		MDV	- Nástěnky v budově školy	
1.-5.	Vánoční besídka	OSV	- Práce v kolektivu (výzdoba školy)	ČJ, ČJ-LV, ČJ-S, AJ, VV, PČ, HV, TV, PRV, PŘ, MT
		MKV	- Prezentace školy ve všech oblastech kultury (výroba vánočních přáníček, koledy, básničky, povídky, pohádky, vánoční tradice)	
		ENV	- Životní prostředí a Vánoce Velikonoce – tradice	
		MDV	- Prezentace školy na veřejnosti (vánoční besídka, taneční, literární, recitační a tělovýchovné vystoupení žáků), výzdoba hrobů, sportovní den, cyklistické závody, čištění studánek	
1.-5.	Beseda se starostou obce, besedy nad kronikou, spolupráce s hasiči, ochrana, spolupráce s dopravním inspektorátem	OSV	- Příprava otázek žáků k panu starostovi	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ, ČJ-LV, VV, PČ, HV
		VDO, EGS	- Žák jako občan Hněvkovic - Žák jako příslušník kraje Vysočiny - Žák jako občan ČR	
		MDV	- ČR jako součást EU - Literární a výtvarné zpracování tématu žáky, prezentace těchto prací na veřejnosti a v obci - Hymna ČR	
1.-5.	Policie	OSV, ENV, MDV	- Beseda o významu práce policie (ověření znalostí formou skupinových soutěží) - Prevence úrazů, patologických jevů - Správné chování v přírodě - Ukázka policejní techniky (výtvarné a literární zpracování tématu) - Nástěnky v budově školy - Účast ve výtvarných soutěžích s policejní tematikou - Dopravní výchova	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ-LV, VV, PČ

1.-5.	Hasiči	OSV, ENV	- Beseda o významu práce hasičů (ověření znalostí formou skupinových soutěží) - Prevence požárů - Správné chování v přírodě (ověření znalostí formou skupinových kvízů)	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ, ČJ-LV, VV, PČ
		MDV	- Hasičská technika (výtvarné a literární zpracování tématu) - Prezentace výtvarných a literárních prací - Nástěnky v budově školy - Účast ve výtvarných soutěžích s hasičskou tematikou	
1.-5.	Beseda s dětským lékařem	OSV, ENV	- Beseda o úrazech, dospívání, první pomoci, drogách	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ, ČJ-LV, VV
	Beseda s kronikářem obce	OSV, VDO, EGS, MKV	- Zajímavosti o obci a jejím okolí - Nahlížení do kronik obce	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ, ČJ-LV, VV
1.-5.	Procházka do okolí školy s lesníkem	OSV, ENV	- Pozorování rostlin a živočichů - Hry s přírodními materiály v lese	PRV, PŘ, ČJ-S, ČJ-LV, VV, PČ

Vysvětlivky:

OSV – Osobnostní a sociální výchova

ČJ – Český jazyk

VDO – Výchova demokratického občana

ČJ-S – Český jazyk – slohová výchova

EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

ČJ-LV – Český jazyk – literární výchova

MKV – Multikulturní výchova

AJ – Anglický jazyk

ENV – Enviromentální výchova

M – Matematika

MDV – Mediální výchova

INF – Informatika

ČaS – Člověk a jeho svět

VV – Výtvarná výchova

HV – Hudební výchova

TV – Tělesná výchova

PČ – Pracovní činnosti

Průřezová témata

Environmentální výchova

Prvky environmentální výchovy jsou zařazovány průběžně do vyučovacího procesu ve všech předmětech. Některá témata s ekologickou tematikou žáci zpracovávají v rámci projektů. Plakáty, výstavky, které vytváří, jsou součástí výzdoby školy. („Les“, „Přírodní společenstva“,

„Co je možné najít v lese mimo hub a lesních plodin“). Ve škole probíhal sběr starého papíru, třídí se odpad. Učitelky se účastní školení na téma ekologie.

Protidrogová prevence

Protidrogová prevence je součástí vzdělávacího procesu od 1. ročníku. Klademe důraz na smysluplné využití volného času žáků a význam zažití úspěchu. Podporujeme účast žáků v soutěžích, nabízíme zájmové kroužky, doplňujeme fond knihovny a modernizujeme výpočetní techniku užívanou žáky. Neustále rozšiřujeme síť spolupracovníků ochotných nám v této oblasti pomáhat přednáškami, besedami apod. (Popsání v přehledu spolupracovníků školy). Učitelky se účastní školení na téma protidrogové prevence.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

V každém školním roce se vyhláší projekt na téma „Země Evropy“. Žáci tvoří referáty, plakáty apod. a pak své práce prezentují před žáky. Materiály poté obohacují fond školních pomůcek.

Ochrana obyvatelstva za mimořádných situací

Výchova a vzdělávání žáků ve smyslu ochrany obyvatelstva za mimořádných situací je průběžně zařazována do vyučovacího procesu během celé školní docházky ve všech předmětech, ale hlavně v předmětu Prvouka a Přírodověda. Žáci se učí poskytovat 1. pomoc, znají důležitá telefonní čísla, znají postupy při evakuaci – tu nacvičujeme 2krát ročně. Škola má vypracovaný traumatologický i evakuační plán, žáci i pracovníci školy jsou s ním seznámeni. Chování za mimořádných situací bývá věnováno několik bloků – samotný nácvik, sledování videokazet, pracovní listy na toto téma a učebnice.

Výchova k profesní orientaci

Od 1. ročníku se žáci seznamují s jednotlivými povoláními a učí se je charakterizovat. Konzultace s rodiči o studiu na osmiletém gymnáziu poskytuje třídní učitelka a ředitelka školy. Rodičům je též doporučena návštěva dne otevřených dveří na Gymnáziu v Ledči nad Sázavou.

Mediální výchova

Prvky mediální výchovy mají blízkou vazbu na předměty prvouka, přírodověda, kde žáci získávají základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií a schopnost analyzovat nabízená sdělení a posoudit jejich věrohodnost. Dále se tato výchova uplatňuje ve výuce ČJ, kde se týká zejména vnímání psaného i mluveného projevu, dále se prohlubuje v Informatice, Výtvarné výchově a Hudební výchově.

4. Učební plán

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Cizí jazyk	Český jazyk	6+3	6+3	7+1	7+1	7	33+8	8
		Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9+2	2
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20+4	4
Informatika	Informatika	Informatika	–	–	0+1	1	1	2+1	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2			11+1	1
		Vlastivěda				1	1+1		
		Přírodověda				1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	–
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	–
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	–
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	–
Celková povinná časová dotace (118)			21	22	24	25	26	118	16
Z toho disponibilní časová dotace (16)			4	5	3	2	2		16

Poznámka: DČD = disponibilní časová dotace

Disponibilní časové dotace v celkovém počtu 8 hodin jsme posílili u vyučovacího předmětu Český jazyk (jde nám o správné vyjadřování, rozvíjení slovní zásoby a celkového vystupování a etických postojů žáků). Do Matematiky jsme přidali 4 hodiny DČD a do oblasti Člověk a jeho svět 1 hodinu.

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodině – 45 minut. V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků několika vyučovacích hodin, s přestávkou na svačinu a toaletu. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Snažíme se co nejvíce tematicky a činnostně sjednotit výuku více ročníků v jedné třídě a uplatňovat vnitřní diferenciaci v rámci stejného tématu. Například práce se stejným textem – různé úkoly pro jednotlivé ročníky, a to vše v rámci jednoho tématu.

Také realizujeme na naší škole dle zájmu žáků různé zájmové kroužky.

Ve škole též probíhá výuka plavání v rozsahu 40 vyučovacích hodin.

ŠVP školní družiny se prolíná s naším školním vzdělávacím programem.

Škola doposud nebyla zapojena do dlouhodobých projektů charakteru mezinárodní spolupráce, do budoucna škola tuto možnost nevyklučuje, může se časem připravit se sousední zemí.

Škola spolupracuje se spádovou školou, ve které mají žáci zajištěnou možnost plnit povinnou školní docházku v 6. až 9. ročníku. Společně navštěvují kulturní a sportovní akce, je možná návštěva školy, seznámení se s učiteli.

Naše škola je zaměřená na podporu zdraví, na environmentální výchovu, na protidrogovou prevenci a na vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

Náboženství se v současné době pro nezáměr na naší škole nevyučuje, ale v případě naplnění ze zákona na počet 7 žáků škola zabezpečí výuku náboženství jako nepovinného předmětu.

5. Učební osnovy

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyka a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura a anglický jazyk. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání.

Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství.

Vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů.

Zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace.

Samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření.

Získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama.

Individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí kultivace jazykových dovedností a jejich využívání, je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Předmět je dělen na tři výukové oblasti:

- 1) komunikační a slohová výchova, zde se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah přečteného nebo slyšeného textu
- 2) jazyková výchova, zde žáci získávají vědomosti a dovednosti k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení. Správné osvojení jazyka je důležité pro získávání a předávání informací a k vyjádření pocitů, prožitků a k sdělování názorů
- 3) literární výchova, v ní žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Důležitým cílem je také sdílení čtenářských zážitků a rozvoj pozitivního vztahu k literatuře

V hodinách českého jazyka nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy. Žáci si uvědomují propojenost jazyka.

Český jazyk má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

Dovednosti, které si žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších vyučovacích předmětech. Mluvený i písemný projev v mateřském jazyce je základním znakem úrovně vzdělanosti nejen žáků základní školy ale celého národa.

Výuka probíhá většinou ve třídách, kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s knihou. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Český jazyk má na naší škole časovou dotaci v prvním ročníku deset hodin, ve druhém ročníku také deset hodin, ve třetím ročníku osm hodin, ve čtvrtém ročníku osm hodin a v pátém ročníku sedm hodin. Na naší škole je předmět vyučován malotřídním způsobem, ročníky jsou spojovány.

Cíle vyučovacího předmětu

- Chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa

- Rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- Správné osvojení jazyka, využití jeho bohatství k předávání informací, sdělování potřeb prožitků a názorů
- Zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- Získání pozitivního vztahu k literatuře
- Získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK:

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

UČIVO

- čtení: praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání: praktické naslouchání (zdvořilé, vytváření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenávání slyšeného, reagování otázkami)

- mluvený projev: základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

UČIVO

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

UČIVO

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k systematické práci a ukládání informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probraným učivem

- navštěvovat divadelní představení (městské divadlo Čáslav a Jihlava, představení pořádána okolními obcemi)
- účastnit se recitačních a literárních soutěží, ve kterých individuálním přístupem dáváme šanci prožít úspěch i méně nadaným žákům
- vést žáky k sebehodnocení
- vytvářet základní čtenářské dovednosti a návyky u žáků
- učit se číst beletrii i naučné texty, získávat a vyhodnocovat informace z více zdrojů (encyklopedie, slovník, internet, výukové programy), rozlišovat jednotlivé literární žánry
- umět samostatně pracovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat
- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení, posoudit vlastní pokroky

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- hledat odlišnosti ve zpracování jednoho tématu
- sám si kontrolovat svoji práci, podle návodu najít chyby, zdůvodnit je a opravit je

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných textů
- pomocí učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění
- získávat schopnosti vyjadřovat svoje myšlenky a city
- učit se vyjadřovat kultivovaně, souvisle – jak ústně, tak písemně
- naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat, zapojit se do diskuze a umět obhájit svůj názor vhodnou argumentací
- ve skupinové práci se učit vzájemné domluvě na spolupráci a společném řešení
- učit se vnímat neverbální komunikaci výrazů a gest
- získané dovednosti umět využít při veřejných vystoupeních

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- s učiteli zvládat diskuzi a obhajování svých názorů slušnou formou a dodržovat předem stanovená pravidla
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- učit žáky vžívat se do myšlení a cítění druhých osob, spolupracovat ve skupině, rozvíjet, využívat a dotahovat nápady druhých, oceňovat zkušenosti druhých
- podílet se na utváření příjemné atmosféry ve třídě

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovanským dědictvím a vysvětlit jim jeho význam
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- podporovat v žácích potřebu projevu, recitace, četby
- prostřednictvím četby pověstí a legend různých etnik si vytvářet předpoklady k toleranci
- dbát na slušnou mluvu a na slušné chování na veřejnosti a ve škole

- respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, aktivně se zapojit do kulturního dění v obci
- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru
- umět si zvolit z více způsobů řešení úkolů-dopisovat a doplňovat
- využívat znalosti a zkušenosti získané i v jiných předmětech
- při skupinové práci umět odhadnout schopnosti a vlohy své i druhých a odhadu využít při rozdělování zadaných úkolů
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům práci s textem v digitální podobě a osvojování základních úprav textu
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování autorského práva atd.
- vedeme žáky k poznávání rizik při zveřejňování nevhodné a osobní komunikace (osobních dat)

Naším prvořadým cílem je čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznání jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Český jazyk a literatura

1. období (1. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti	výcvik čtení (čtení hlásek, slabik, slov, jednoduchých vět, krátkých textů, uvědomělé čtení) hlasité čtení	OSV Seberegulace Sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje	přípravné a kresebné cviky pro uvolnění ruky k psaní	M

<p>písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova Převádí slova a věty z podoby mluvené do psané Zvládá doplňování písmen do slova</p>	<p>psaní části písmen a číslic (čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky) dodržování výšky malých a velkých tvarů písmen (pomocná liniatura) psaní písmen, slabik, slov, krátkých vět opis, přepis, diktát</p>	<p>MKV Lidské vztahy MDV Vnímání autora</p>
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p>	<p>základní hygienické návyky sezení, držení tužky, držení těla, sklon sešitu</p>	<p>PRV</p>
<p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p>	<p>psaní velkých počátečních písmen (vlastní jména, první slovo věty) úprava písemného projevu pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání krátké mluvené projevy</p>	<p>PRV</p>
<p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Vypráví zážitky</p>	<p>pozdrav, prosba, poděkování, omluva, blahopřání</p>	<p>PRV</p>
<p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<p>krátké mluvené projevy</p>	<p>PRV</p>

Jazyková výchova

<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>rozlišení hlásek, slabik, slov a vět (pro čtení i psaní) písmena malá, velká, tištěná, psaná znaménka: . , ? !</p>	<p>OSV</p>
<p>Srozumitelně mluví, vyjádří svoji zkušenost</p>	<p>sdělování krátkých zpráv</p>	<p>OSV</p>

Literární výchova

<p>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p>	<p>dramatizace textu přednes</p>	<p>Vánoční besídka OSV</p>
<p></p>	<p>vlastní pocity z četby</p>	<p>Morální rozvoj</p>

<p>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>poslech literárních textů</p> <p>rozeznáváme pojmy: říkadlo, rozpočítadlo, hádanka, pohádka, báseň</p> <p>spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, ilustrátor</p>	<p>Řešení problémů a rozhod. dovednosti</p> <p>Dramatizace pohádky Návštěva ledečské knihovny</p>
--	--	---

1. období (2. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného obsahu a náročnosti</p>	<p>snaha o plynulé čtení čtení s porozuměním hlasité a tiché čtení</p>	<p>OSV, Seberegulace Sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace</p>
<p>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p>	<p>slovní přízvuk a přirozená intonace</p>	<p>EGV, Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>jednoduchý popis</p>	<p>MKV Lidské vztahy</p>
<p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev Popisuje a vypravuje, zvládá základní formy společenského styku</p>	<p>základ vypravování (dodržování posloupnosti)</p>	<p>MDV Vnímání autora</p>
<p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh Domýšlí jednoduché příběhy Vyjadřuje pocity z přečteného textu</p>	<p>spojování obsahu textu s ilustrací</p>	<p>PRV OSV VV HV PČ M TV</p>
<p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči</p>		

<p>v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Domýšlí jednoduché příběhy</p>	<p>základní pojmy společenského styku (oslovení, pozdrav, poděkování)</p> <p>psaní tvarových skupin psacího písma (štíhlost, rozestupy, výška), správný sklon písma, spojování písmen, slabik, psaní jednoduchého textu, čitelnost, úhlednost, úprava písemného projevu, kontrola vlastního projevu ve slovech a větách</p> <p>psaní velkých a malých písmen psaní tvarových skupin psacího písma (štíhlost, rozestupy, výška) umístování diakritických znamének úprava písemností (nadpis, odstavec) vypravování, popis, adresa, základní formy společenského styku</p>	<p>PRV M</p>
---	--	------------------

Jazyková výchova

<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odděluje krátké a dlouhé samohlásky</p> <p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <p>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p>	<p>rozdělení hlásek (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky) souhlásky znělé, neznělé (uprostřed i na konci slov) slabikotvorné r, l slabiky, hlásky, písmena, věty, slova, druhy vět</p> <p>slovní význam (nadřazená, podřazená a souřadná slova)</p> <p>úvod do slovních druhů slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky)</p> <p>věta jednoduchá a souvětí (prvotní rozlišení a funkce spojek)</p>	<p>OSV Morální rozvoj Řešení problémů a rozhod. dovednosti</p> <p>PRV</p> <p>Využití počítačových programů na ČJ</p>
---	---	--

<p>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky Je schopen z vět oznamovacích tvořit věty tázací, rozkazovací</p> <p>Odůvodňuje a správně píše: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů,</p> <p>Píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>Uspořádá věty v textu podle posloupnosti děje</p> <p>Utvoří správný slovosled věty</p> <p>Spočítá počet slov ve větě</p> <p>Rozdělí slovo na slabiky, slabiky na hlásky, rozliší rozdíl mezi hláskou a písmenem</p>	<p>věta jako základ jazykového projevu spojky ve větě jednoduché a souvětí</p> <p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>správná výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě rozlišování obecných, vlastních a místních jmen tvrdé a měkké souhlásky psaní ú/ů měkké a tvrdé souhlásky – psaní i/y</p> <p>vlastní jména</p> <p>pořádek vět</p> <p>pořádek slov ve větě</p> <p>slovo, slabika, hláska, písmeno dělení slov na konci řádku abeceda nauka o slově hláskosloví a tvarosloví</p>	<p>VL HV</p> <p>Využití počítačových programů na ČJ</p>
---	--	---

Literární výchova

<p>Čte nahlas i potichu s porozuměním Vyjadřuje pocity</p>	<p>Dovyprávění příběhu, orientace v textu, čtení s porozuměním, vypravování, vypravování podle obrázkové osnovy, popis osoby, zvířete a činnosti, pohádky podle osnovy, obrázková osnova, pozdrav z výletu</p>	<p>Morální rozvoj Řešení problémů a rozhod. dovednosti</p> <p>OSV PRV PŘ BV</p>
--	--	---

Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	přednes básní	HV PČ M
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	poslech četby (poezie, próza) pojmy: poezie (báseň, verš, rytmus, přízvuk, ...) próza (vyprávění, vypravěč, příběh, děj, ...) divadlo (jeviště, herec, divák, opona, loutky)	Dramatická výchova Návštěva ledečské knihovny
Všimá si spojitosti textu s ilustrací	zpracování textu pomocí ilustrace dramatizace pohádky nebo povídky ilustrace četba jako zdroj informací osvojování čtenářských dovedností orientace v textu vyjádření vlastního postoje k textu	PRV Besídka (veřejné vystoupení pro obec)
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	přímá řeč jednotlivých postav v textu	
Orientuje se v různých žánrech literatury	knihy různých žánrů	návštěva místní knihovny

1. období (3. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	plynulé čtení souvětí a vět, členění textů a větného přízvuku tiché a hlasité čtení, předčítání snaha o zvýšení tempa čtení	OSV, Seberegulace Sebeorganizace Psychohygienu Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace

<p>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené náročnosti</p> <p>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p>	<p>vypravování podle obrázků, vypravování popis (jednoduchý předmět, činnost) různé formy žádosti o pomoc</p>	<p>EGV Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Etická výchova</p> <p>MDV</p>
<p>Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním</p> <p>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>hygienické návyky při psaní, automatizace psacího pohybu</p> <p>upevňování správných tvarů písmen a číslic odstraňování individuálních nedostatků ve znacích písma, osobitý rukopis celková úprava písemností</p>	<p>PRV</p>
<p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči i písma v běžných školních i mimoškolních situacích</p>	<p>různé formy společenského styku (přání, pozdrav, pohlednice, dopis, uvítání, návštěvy ...)</p>	
<p>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>osnova a její využití</p>	<p>PRV Etická výchova</p>

Jazyková výchova

<p>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p>	<p>hláskosloví</p>	<p>OSV Morální rozvoj Řešení problémů a rozhod. dovednosti</p>
<p>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a pozná slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p>	<p>nauka o slově (slova podobného významu, slova příbuzná, slova protikladná, slova nadřazená a podřazená)</p>	<p>PRV</p>
<p>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p>	<p>druhy slov (ohebné, neohebné) – prvotní seznámení</p>	<p>PRV</p>
<p>Rozezná větu jednoduchou a souvětí Tvoří souvětí</p>	<p>věta jednoduchá rozlišení věty jednoduché a souvětí, grafická podoba souvětí</p>	

Prvotně se seznámí se základními skladebními dvojicemi	základní skladební dvojice	
Rozlišuje mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	skloňování podstatných jmen – rod, číslo, pád časování sloves – osoba, číslo, čas	Využití počítačových programů na ČJ
Odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	vyjmenovaná slova a slova příbuzná	Nástěnné tabule vyjmenovaných slov
Odůvodňuje a správně píše velká písmena v typických případech vlastních jmen, osob, zvířat a místních pojmenování	vlastní jména	

Literární výchova

Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	beseda nad knihami (podstata příběhu, postavy, atmosféra, postoje, myšlenky)	PRV, OSV Morální rozvoj Řešení problémů a rozhod. dovednosti
Využívá školní, popřípadě obecní knihovnu	využití školní a obecní knihovny	Dramatická výchova Návštěva ledečské knihovny
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	práce s literárním textem (vyprávění pohádky, povídky, přednes básně nebo úryvku prózy, dramatizace, pověsti)	Beseda s kronikářem

2. období (4. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	uvědomělé tiché čtení, dopis, popis, vyprávění, dotazník, pracovní postupy,	OSV VV PČ PŘ VL
Využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech	chápání čtení jako zdroj informací o světě a i o sobě telefonování stručný telefonát	Seberegulace Sebeorganizace Psychohygiena Kreativita

<p>Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti Píše referáty v hodinách VL, PŘ</p>	<p>přivolání první pomoci dopis s vhodným oslovením adresa užití souvětí, plnovýznamová slovesa</p> <p>správné a plynulé čtení s přirozenou intonací a správným frázováním</p> <p>kultura písemného vyjadřování (zápisy do sešitů, výpisy údajů z učebnic, ze slovníků) psaní dopisu (pozvání, oznámení) vyplňování tiskopisů popis textů vlastní kontrola</p> <p>osnova, nadpis, členění textu na odstavce</p>	<p>Mezilidské vztahy Komunikace EGV Evropa a svět nás zajímá VV, PČ, MT, AJ ENV, OSV MKV Lidské vztahy VL, PŘ</p> <p>MDV Vnímání autora</p> <p>PŘ VL</p>
--	---	--

Jazyková výchova

<p>Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>Rozlišuje slova spisovná a nespisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace</p> <p>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramatice</p>	<p>význam slov (jednoznačná, mnohoznačná)</p> <p>slova spisovná, nespisovná, slova citově zbarvená</p> <p>stavba slov (předpona, kořen, přípona) rozlišování předpon a předložek</p> <p>slovní druhy a jejich určování skloňování podst. jmen časování sloves</p>	<p>Využití počítačových programů na ČJ</p> <p>Nástěnné tabule slovních druhů</p>
---	---	--

<p>správných tvarech ve svém mluveném projevu Tvoří slova příbuzná</p>	<p>nauka o slově stavba slova podst.jm. a slovesa</p>	
<p>Píše správně jednoduché žánry po obsahové i formální stránce</p>	<p>stavba věty vyjmenovaná slova</p>	Nástěnné tabule
<p>Prakticky využívá vzory podstatných jmen</p>	<p>podstatná jména a vzory podstatných jmen</p>	Dida – obraz. pomůcka
<p>Rozeznává tvary sloves a gramatické kategorie u sloves</p>	<p>slovesa (infinitiv, určité slovesné tvary, jednoduché a složené slovesné tvary, koncovky přítomného času slovesa zvratná)</p>	
<p>Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty Píše správně i/y po obojetných souhláskách i ve shodě podmětu s přísudkem</p>	<p>podmět a přísudek shoda přísudku s podmětem neúplná věta – nevyjádřený podmět nebo přísudek</p>	
<p>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<p>stavba věty (spojovací výrazy v souvětí)</p>	Využití počítačových programů na ČJ
<p>Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p>	<p>vyjmenovaná slova</p>	Nástěnné tabule vyjmenovaných slov

Literární výchova

<p>Vyjadřuje své dojmy z četby a z kulturních představení a zaznamenává je používá literární pojmy</p>	<p>vlastnosti hlavní postavy divadlo (podstata děje) rozbor kulturních zážitků poznámky z četby – jejich využití ve školní práci pocity z četby, z divadelního představení informace z encyklopedií porozumění literárních pojmů správné, plynulé čtení</p>	<p>Dramatická výchova Návštěva ledečské knihovny Divadelní představení</p>
<p>Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>rozšíření literárních pojmů: poezie (lyrika, epika) próza (pověst, povídka, hlavní a vedlejší film, rozlišení žánrů)</p>	Beseda s kronikářem

Základní škola a Mateřská škola Hněvkovice
Školní vzdělávací program

2. období (5. ročník)

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Čte s porozuměním a plynule přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace</p> <p>Zvládá komentovat děj</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>Psaní referátů a jejich</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost sdělení</p> <p>Souvisle se vyjadřuje ústně i písemně</p>	<p>výrazné čtení uměleckých textů</p> <p>studijní čtení naukových textů</p> <p>orientace v encyklopediích</p> <p>dramatizace scének z běžného života</p> <p>reprodukce textů</p> <p>vypravování podle osnovy</p> <p>popis osoby a děje</p> <p>na poště</p> <p>v obchodě</p> <p>pracovní postup</p> <p>předčítání, recitace (důraz na rytmus básní)</p> <p>kultura písemného vyjadřování (zápisy do sešitů, výpisy údajů z učebnic, slovníků)</p> <p>psaní dopisu (pozvání, oznámení)</p> <p>vyplňování tiskopisů – úhlednost, čitelnost projevu</p> <p>vypravování, popis</p> <p>jednoduché formy společenského úředního styku</p> <p>upevňování učiva – osnova, nadpis, členění textu</p>	<p>OSV, MKV, VV, HV, PČ, M, AJ, VL, PŘ</p> <p>Seberegulace</p> <p>Sebeorganizace</p> <p>Psychohygienu</p> <p>Kreativita</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Komunikace</p> <p>EGV</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>MDV</p> <p>Vnímání autora</p> <p>Módní přehlídka</p> <p>PŘ</p> <p>VL</p>

Literární výchova

Rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů	Rozlišení kulturních pojmů: a) bajka b) próza (řeč autora, řeč postav) c) divadlo (komické, tragické), loutky, maňásci, živí herci, marionety d) film (loutkový, kreslený, hraný)	Dramatická výchova Divadelní představení Návštěva ledečské knihovny
Využívá školní, případně obecní knihovnu Orientuje se v encyklopediích	půjčování knih ze školní i obecní knihovny	VL PŘ
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	hlavní myšlenka literárního díla, postoje literárních postav	
Reprodukuje text, ovládá jednoduchý literární rozbor	vyjádření svých pocitů a svého názoru informace ve slovnících nabídka dětské literatury zaznamenávání zajímavých myšlenek reprodukce přečteného textu	

1. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován od prvního ročníku, s časovou dotací 1 hodina týdně. Od třetího ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně. Je vyučován malotřídním způsobem, ale vždy je dbáno, aby každý ročník měl samostatnou hodinu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP ZV.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu. Žáci by měli získat pozitivní vztah ke studiu cizího jazyka, tomu jsou podřízeny i metody výuky (poslech, hry, písně, doplňovačky, křížovky, obrazový materiál, pexesa, videonahrávky, audionahrávky...), v prvním období je kladen důraz především na ústní vyjadřování, ve druhém období se žáci zdokonalují v písemné formě angličtiny. Výuka je propojena s mateřským jazykem, hudební, pohybovou a dramatickou výchovou.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru 1. stupeň – Řečové dovednosti, Poslech s porozuměním, Mluvení, Čtení s porozuměním.

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

ŽÁK

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány
- pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky
- setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici
- vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen
- pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

ŽÁK

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány
- pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu
- a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici

- vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu
- a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

ŽÁK

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného
- rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy
- volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

ŽÁK

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

ŽÁK

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

ŽÁK

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

UČIVO

- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování
- jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, zájmová činnost, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, zvířata, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, kalendářní rok, důležité zeměpisné údaje
- slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu, práce se slovníkem, základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
- základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě
- seznamovat žáky s nejběžnějšími reáliemi příslušné jazykové oblasti (svátky, základní zeměpisné údaje, apod.). Žáci se učí co nejefektivněji si osvojovat slovní zásobu učebními postupy, potřebné ke studiu cizích jazyků
- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- Propojovat probraná témata a jazykové projevy
- Samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- Učit žáky, aby se postupně učili chápat a interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a dokázali na ně přiměřeně reagovat

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- Nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- Naučit se popsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba
- Učit žáky nacházet informace v cizojazyčné literatuře, na PC, pracovat s cizojazyčným slovníkem

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- Umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- Rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- Využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu
- Snažit se o to, aby se žáci dokázali domluvit v rámci nejběžnějších situací každodenního života
- Vytvářet předpoklady pro zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi spolužáky, učitelem a žákem, výuku zaměřit na praktické využití.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu
- Dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- Spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu
- Vést žáky ke skupinové práci a vzájemné pomoci při učení

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- Umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným slovníkem
- Využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí

Kompetence digitální

- Umožňuje žákům práci s cizojazyčným textem a doporučujeme vhodné digitální zdroje pro cizojazyčnou výuku

Cílem předmětu anglický jazyk je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Neučíme nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

Anglický jazyk

1. období (1. – 2. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>rozumí základním pokynům a otázkám užívaným ve výuce</p> <p>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal pozdraví, poprosí, poděkuje a rozloučí se</p>	<p>pokyny ve škole – Classroom language</p> <p>pokyny a fráze k základním hrám</p> <p>pozdravy a základní seznamovací komunikační fráze</p> <p>říkanky a písničky</p> <p>otázky a krátké odpovědi</p> <p>Tematické okruhy a slovní zásoba:</p> <p>čísla</p> <p>barvy</p>	<p>Osobnostní a sociální</p>

<p>popřeje k narozeninám</p> <p>aktivně používá slovní zásobu na daná témata s vizuální oporou</p> <p>reprodukuje jednoduchý anglický text v rozsahu osvojené slovní zásoby s oporou zpěvu a pohybu</p> <p>vyslovuje foneticky správně</p> <p>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>chápe obsah a smysl jednoduchého krátkého rozhovoru</p>	<p>rodina oblečení zvířata lidské tělo jídlo počasí doprava věci hračky jednotlivá roční období a svátky s nimi spojené</p> <p>Gramatika a jazykové prostředky: What is it? – It is a.... What are they? Who is this? – This is ... What colour is it? – It's yellow. What's your favourite...? · This is x These are Do you like? Yes, I do. No, I don't. I like. I don't like. What's the weather like? What are you wearing? Have you got a.....? Yes, I have. x No, I haven't. What can you see? This is my... x These are my...</p>	
--	--	--

1. období (3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele,</p>	<p>foneticky správná výslovnost a čtení v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větná melodie</p> <p>komunikace v běžných situacích porozumění jednoduchým pokynům a větám učitele a adekvátní reakce na ně (pokyny ve třídě, pozdravy, poskytování základních informací, a jiné)</p>	<p>Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti ČJ, MT, MKV, PRV, PŘ, VL</p> <p>Pozdrav, pokyny, čísla, věci, rodina, barvy, části těla, zvířata, abeceda, přivlastňovací jména a zájmena</p>

<p>které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně, zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p>	<p>slovní zásoba a tvoření slov čtení jednoduchých textů a jejich překlad představení</p>	<p>EGS Obrázková abeceda Bingo</p>
<p>Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřeteltem na pečlivou výslovnost, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>rozlišování grafické a mluvené podoby slova (foneticky správné čtení jednoduchého textu se známou slovní zásobou – komiksy v učebnici)</p>	
<p>Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění</p>	<p>pochopení obsahu a smyslu jednoduché pomalé konverzace dvou osob (reprodukováný projev rodilých mluvčích, reprodukce a obměny, mikrodialogy)</p>	
<p>Orientuje se v abecedním slovníku učebnice</p>	<p>slovní zásoba z tematických okruhů: pozdravy, poděkování, představování, číslice 0-10, barvy, rodina, hračky, zvířata, potraviny, části těla (obličej), oblečení, domov, škola, svátky</p>	
<p>Používá v jednoduchých větách, otázkách i odpovědích mluvnické jevy</p>	<p>What's this? This is a ... Is it a ...? Yes, it is. No, it isn't. Zájmena he, she, I, you Přivlastňovací zájmena: my, your, his, her Slovesa be, have Předložky in, on, under Základní pravidla užívání členů</p>	<p>Osobnostní a sociální Mluvnice Dětská angl. encyklopedie Vlastní popis sebe (oblečení, tělo)</p>

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Slovní zásoba a jednoduché věty ve vztahu k osvojovaným tématům Základní podoba věty oznamovací, tázací, rozkazovací, vyjádření záporu Jednoduchá konverzace, pozdrav, rozloučení,	Průřezová témata a poznámky Multikulturní vých. rozvoj – Komunikace Multikulturní vých. – Kulturní diference
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je ke své práci	Obsah a smysl jednoduchých autentických materiálů (časopisy, poslechové materiály, poslech reprodukováného projevu v přirozeném tempu i s několika neznámými výrazy)	OSV, EGS
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Plynulé a foneticky správné čtení jednoduchých textů se známou slovní zásobou (komiksové příběhy v učebnici a jejich drammatizace) Správná intonace, zpěv písní	Receptivní řečové dovednosti Využití CD, DVD programů na AJ na PC Časopisy
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Vyhledávání požadovaných informací v přiměřeně náročném textu, tiché čtení	pohádky na DVD
Používá dvojjazyčný slovník	Práce s dvojjazyčným slovníkem Poslech Samostatný ústní projev Jednoduchá konverzace Otázky a odpovědi Správná četba a výslovnost Psaní pohlednice Poskytnutí informace Porozumění poslechu	TV, VV Počítání 1-10, have got, otázky, zápor, oblečení, předložky, who otázky, čísla 11-100, jídlo, počítatelná a nepočítatelná podst. jm., čas přítomný a průběhový, počasí, čas přítomný prostý, dny v týdnu, měsíce, řadové číslovky, svátky
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	Slovní zásoba z tematických okruhů: abeceda, číslovky 11-100, domov, škola, rodina, volný čas a zájmy, oblečení, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje, potraviny,	Videoslovník pro Zuzanku Komunikace

<p>Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p> <p>Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p> <p>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>	<p>tělo, město, časové údaje, geometrické tvary</p> <p>dramatizace</p>	<p>Komunikace</p>
---	--	-------------------

Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vyučovací předmět Matematika je určen pro všechny ročníky, má časovou dotaci v 1. ročníku 4 hodiny a ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně, je vyučována malotřídním způsobem. Jeho obsahem je celá vzdělávací oblast Matematika a její aplikace, které jsou RVP ZV určeny. Matematika prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrech studia na základní škole. Je předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Metody práce závisí na úrovni třídy a výběru učitele. Učitelé využívají dostupné učebnice, sbírky i vlastní materiály, materiály ze soutěží apod. V závislosti na vyspělosti jednotlivých tříd a žáků zadáváme netradiční a zajímavé úlohy, které jsou také využívány pro práci s nadanými žáky. Též jsou často používány počítačové programy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možnosti matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

UČIVO

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model),
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

UČIVO

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

UČIVO

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

UČIVO

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

Matematika

Předmět vyžaduje velkou škálu forem realizace. Výuka probíhá také při skupinové práci ve třídách, a to ve všech ročnících.

Zásadní výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu matematika směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- Vybízet žáky k vyhledávání informací, k jejich pochopení a propojení
- Využívat získané informace a dovednosti v praktickém životě
- Přispívat k rozvoji, posuzovat vlastní výsledky a vyvodit závěry
- Využívat znalostí z jiných oborů v procesu učení se matematice
- Rozvíjet intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Provádět početní výkony s přirozenými i desetinnými čísly a zlomky-pamětně i písemně, při řešení složitějších úloh používat kalkulátory
- Učit žáky číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy
- Učit žáky provádět odhady výsledků, posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlení
- Učit žáky užívat proměnnou, řešit jednoduché rovnice a nerovnice
- Učit žáky řešit geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, povrchy těles
- Učit žáky poznávat základní vztahy mezi rovinnými obrazci – shodnost, podobnost
- Učit žáky orientovat se v rovině a prostoru
- Vést žáky, aby se účastnili matematických soutěží

Kompetence k řešení problémů

- Naučit žáky promýšlet a plánovat způsob řešení problému
- Vést žáky k vytrvalosti při řešení problému, pochopit a analyzovat problém a utřídit údaje a podmínky
- Vést žáky k využívání výukových problémů
- Vytvořit prostor pro individuální řešení a samostatnou práci žáka
- Vést žáky k využívání logických a matematických postupů

Kompetence komunikativní

- Přispívat k rozvoji komunikativních dovedností a výstižného kultivovaného projevu
- Seznamovat žáky s různými typy textů a učit je s nimi pracovat
- Přesně formulovat a vyjadřovat názory a vhodně argumentovat
- Učit žáky pozorně naslouchat druhým lidem porozumět jim a vhodně reagovat
- Učit žáky přesně a stručně se vyjadřovat, užívat matematický jazyk-včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

- Zadávat úkoly tak, aby žáci spolupracovali a pracovali v týmu
- Upevňovat mezilidské vztahy, na základě vzájemné ohleduplnosti a úcty
- Poskytovat žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě
- Využívat metody skupinové práce žáků
- Učit žáky vzájemné pomoci při učení

Kompetence občanské

- Respektovat představy a vnitřní hodnoty druhých lidí

Kompetence pracovní

- Naučit žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dbát přitom na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- Povzbuzovat žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jiných vzdělávacích oblastech
- Vést žáky k pěstování vytrvalosti, pracovitosti a kritičnosti

Kompetence digitální

- Klade důraz na zpracování dat, vytváření grafů, práci se vzorci, jednoduché výpočty s využitím základních programů
- Umožňujeme žákům v matematice práci s digitálními technologiemi ve vazbě na řešení číselných, geometrických a jiných úloh
- Při práci s informačními zdroji vedeme žáky k ověřování dat, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti atd.

Matematika

1. období (1. ročník)

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Třídí předměty podle spol. znaků a příslušného počtu	číselná řada v oboru do dvaceti vztahy menší, větší, rovno, znaménka +, -	OSV – rozvoj schop. poznávání, komunikace
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do dvaceti	čtení a psaní číslic	OSV – Řešení probl.
Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky	Využití programů na PC LOGIKO PIKOLO- did. hra

<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci Rozlišuje jednoduchá tělesa Vyhledá a ukáže rovinné útvary, ale i ve třídě</p>	<p>řešení slovních úloh na porovnávání čísel, sčítání a odčítání bez přechodu desítky slovní úlohy s využitím vztahů o n-více, o n-méně</p> <p>pojmy (vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za) rovinné obrazce (trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh) tělesa (krychle, kvádr, válec, koule)</p>	
---	---	--

1. období (2. ročník)

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p>	<p>číselná řada 0-100 počítání po desítkách a po jedné do 100 číselná osa porovnávání čísel sčítání a odčítání s přechodem přes deset slovní úlohy</p>	<p>OSV – rozvoj schop. poznávání komunikace ČJ, PRV, VV, HV</p> <p>OSV – Řešení probl.</p>
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p>	<p>čtení a zápis čísel do 100 řešení jednoduchých nerovnic do 100</p>	<p>LOGIKO PIKOLO</p>
<p>Zobrazí číslo na číselné ose Ukáže na číselné ose příklad i výpočet</p>	<p>číselná osa 0-100</p>	<p>Využití programů na PC TS Matematika pro 1.-4. ročník – Terasoft</p>
<p>Zaokrouhluje na desítky</p>	<p>zaokrouhlování na desítky</p>	
<p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p>	<p>sčítání a odčítání s přechodem přes desítku závorky sčítání a odčítání násobků deseti do 100 násobek, činitel, záměna činitelů násobilky a jejich automatizace dělení v oboru násobilky</p>	

<p>Porovnává čísla do 100</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Tvoří otázky u slovních úloh</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti</p> <p>Pracuje s jednotkami délky</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary</p> <p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>Rozezná a modeluje tělesa (kvádr, krychle)</p>	<p>porovnávání čísel do 100 manipulace s penězi</p> <p>řešení slovních úloh v oboru násobitek řešení slovních úloh na porovnávání čísel, sčítání a odčítání v oboru do 100 řešení slovních úloh s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně</p> <p>den, minuta, hodina čtení údajů na hodinách včetně digitálních, závislosti a jejich vlastnosti, tabulky, jednotky času, odhad délky času</p> <p>jednotky délky: metr, centimetr lomená čára, křivá čára jednotky délky: metr, centimetr, úsečky dané délky bod, úsečka, přímka základní rovinné útvary</p> <p>porovnávání a rýsování úseček odhad a měření délek úseček</p> <p>modelování těles (kvádr, krychle)</p>	<p>OSV – řešení probl. a rozhodovací dovednost PRV Kooperace a kompetice, komunikace Environment. vých. – lidské aktiv. a probl. život. prostředí</p>
---	--	---

1. období (3. ročník)

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků v oboru 0-1000</p> <p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p>	<p>číselná řada (počítání po stovkách, desítkách, jednotkách v oboru 0-1 000) násobilka početní operace s přirozenými čísly</p> <p>čtení a zápis čísel (trojčiferná čísla) porovnávání čísel řešení jednoduchých nerovnic</p>	<p>ČJ, PRV, VV, HV, PČ</p>

<p>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky</p> <p>Rozloží číslo v oboru do 1 000 na jednotlivé řády Zobrazí čísla na číselné ose</p> <p>Provádí písemné sčítání a odčítání s přirozenými čísly v oboru do 1 000</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</p> <p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>Pracuje s dalšími jednotkami délky a postupně je pozná a zná. Měří a odhaduje délku úsečky, rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině Rozezná tělesa</p>	<p>číselná osa</p> <p>zaokrouhlování čísel na desítky a stovky</p> <p>rozklad čísla v oboru do 1 000 na jednotlivé řády číselná osa</p> <p>písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 a kontrola sčítání a odčítání v oboru do 1 000</p> <p>násobilky a jejich automatizace dělení v oboru těchto násobitelů násobení deseti násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným číslem dělení se zbytkem (součin, podíl, zbytek) počítání se závorkami sčítání a odčítání dvojciferných čísel z paměti, písemné sčítání a odčítání, zaokrouhlování, písemné násobení jednociferným činitelem</p> <p>slovní úlohy se dvěma různými početními výkony</p> <p>základní rovinné útvary přímka, polopřímka (rýsování, vyznačování) vzájemná poloha dvou přímek (průsečík, rovnoběžky, různoběžky) rovinné obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník) kružnice, kruh</p> <p>jednotky délky (milimetr, decimetr, kilometr) útvary osově souměrné základní útvary v prostoru polopřímky opačné</p>	<p>OSV – Řešení problému</p> <p>OSV – Kooperace a kompetice, komunikace Environment. vých. – lidské aktiv. a probl. život. prostředí OSV – řešení probl. a rozhodovací vědomosti</p> <p>PRV</p>
--	--	---

<p>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Čte, sestavuje a doplňuje jednoduché diagramy a tabulky</p> <p>Vyhledává, sbírá a třídí data</p>	<p>modelování těles odhad délky úsečky, porovnávání měření délky úsečky, přenášení, střed rýsování úsečky strana rovinného obrazce výpočet obvodu sečtením délek stran trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kruh, kružnice</p> <p>poznávání hodin i digitálních slovní úlohy závislosti a jejich vlastnosti</p> <p>slovní úlohy</p>	<p>PČ</p> <p>Číselná osa, jednotky délky, času, hmotnosti, objemu Tabulky a diagramy</p>
--	---	--

2. období (4. ročník)

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000 000</p>	<p>Početní operace písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem obor přirozených čísel do 10 000 zápis čísel v desítkové soustavě</p> <p>sčítání a odčítání čísel v daném oboru násobení a dělení čísel v daném oboru závorky – pořadí početních výkonů posloupnost přirozených čísel (počítání po statisících, desetitisících a tisících) čtení a zápis čísel v desítkové soustavě porovnávání čísel číselná osa řešení jednoduchých nerovnic milión, zlomky, slovní úlohy</p>	<p>OSV – rozvoj schop. poznávání komunikace ČJ, HV, PČ, VV</p> <p>OSV – Řešení probl. OSV – Kooperace a kompetice, komunikace Environment. vých. – lidské aktiv. a probl. život. prostředí OSV – řešení problémů</p>

Rozloží číslo do 1 000 000 na jednotlivé řády	rozklad čísla v desítkové soustavě	Využití programů na PC
Vyhledává a třídí data	závislosti a jejich vlastnosti	Matematická olympiáda
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky celek, část, zlomek	KLOKÁNEK
Sestavuje rodinný rozpočet a jeho čerpání		
Chápe základní funkci zlomku	čitatel, jmenovatel, zlomková čára	
Chápe dělení celku na části	sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech	
Zvládá jednotlivé části zapsat jako zlomek		
Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	slovní úlohy s využitím probraných početních výkonů	PČ, VV
Používá jednotky objemu, hmotnosti, času, ví, co je přímá úměrnost, hledá v jízdním řádu	hodiny, vážení, měření, slovní úlohy jízdní řády autobusové i vlakové	PŘ, PČ
Geometrie v rovině a prostoru		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce	rýsování trojúhelníku rýsování libovolného obdélníku rýsování kružnice s daným středem s daným poloměrem rovnostranný trojúhelník	
Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku	
Sestrojí rovnoběžky a kolmice	vzájemná poloha dvou přímek rýsování rovnoběžek kolmice, kolmost, rýsování kolmic	
Určí obsah obrazce a užívá základní jednotky obsahu	obsah čtverce a obdélníku	Klokánek
Uvědomuje si a je schopen pochopit rozdíl mezi obsahem a obvodem	určení povrchu kváдру a krychle součtem obsahů stěn sít' kváдру a krychle jednotky obsahu cm^2 , m^2 , mm^2	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné		

<p>útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p> <p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy</p> <p>Graficky sčítá a odčítá úsečky, určí obvod mnohoúhelníků</p>	<p>osa souměrnosti, souměrné útvary</p> <p>slovní úlohy problematické úkoly matematických soutěží</p> <p>jednotky délky, převody, rovnoběžky, různoběžky, kolmice, pravý úhel, osa úsečky, grafický součet a rozdíl</p>	<p>PČ, VV, PŘ</p>
---	---	-------------------

2. období (5. ročník)

Číslo a početní operace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do milionu i přes milion</p> <p>Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>Provádí písemné početní operace oboru přirozených čísel Zaokrouhluje přirozená čísla Kontroluje výsledky Zvládá si kontrolním výpočtem ověřit správnost výpočtu</p> <p>Provádí početní výkony s desetinnými čísly a zlomky Zvládá desetinná čísla ukázat na číselné ose</p>	<p>čtení a zápis přirozených čísel do milionu i přes milion posloupnost a porovnávání přirozených čísel do milionu i přes milion číselná osa řešení jednoduchých nerovnic</p> <p>asociativnost, komutativnost, distributivnost</p> <p>početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti pamětné a písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení násobení až čtyřciferným činitelem dělení jedno a dvojciferným činitelem číselná osa písemné algoritmy početních operací římské číslice</p> <p>zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1 000 a jejich zápis desetinným číslem desetinná čárka, desetinná čísla psaní a čtení desetinných čísel</p>	<p>OSV – rozvoj schop. poznávání komunikace</p> <p>OSV – Řešení probl. OSV – Kooperace a kompetice, komunikace Environment. vých. – lidské aktiv. a probl. život. prostředí OSV – řešení probl. a rozhodovací vědomosti</p> <p>Využití programů na PC</p> <p>ČJ, PŘ, VV, HV, PČ</p> <p>Klokánek</p>

	<p>zobrazování desetinných čísel na číselné ose pisemné sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinných čísel slovní úlohy zlomky</p>	
<p>Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>slovní úlohy s využitím probraných početních úkonů</p>	
<p>Geometrie v rovině a prostoru Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Pracuje s nimi</p>	<p>tabulky, grafy, diagramy závislosti a jejich vlastnosti, časové údaje, aritmetický průměr</p>	<p>PŘ</p>
<p>Rozeznává a modeluje nejznámější tělesa</p>	<p>modelování těles</p>	<p>Modely těles</p>
<p>Narýsuje základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce Sestrojuje síť krychle, kvádrů</p>	<p>rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku konstrukce obdélníku a čtverce, jednotky délky, obvod a obsah čtverce a obdélníku, jednotky obsahu, vzájemná poloha dvou přímek v rovině, osová souměrnost, úhlopříčky, pravý úhel, úhel základní útvary v prostoru prostorová představivost</p>	
<p>Počítá s jednotkami objemu</p>	<p>objem – seznámení s pojmem</p>	<p>PŘ – odměrné válce</p>
<p>Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>další jednotky obsahu: a, ha, km² povrch kvádrů a krychle</p>	

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 1. stupeň

Vyučovací předmět Informatika se orientuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základních principů digitálních technologií. Žáci mají porozumět tomu, jakým způsobem funguje počítač a informační systémy. Žáci aktivně využívají informatické postupy a pojmy. Snaží se objevovat svět nové informatiky. Naučí se programovat různé robotické hračky nebo roboty. Výuka je zaměřena více na praktickou část. Na druhém stupni se jde do hloubky i v oblasti teoretické.

Na prvním stupni žáci formou různých her, experimentů, diskusí a dalších aktivit objevují svět digitálních technologií. Vytvářejí si jednodušší formou první představy o způsobech, kterými se hledají, zpracovávají, zaznamenávají a upravují data a informace. Žáci by měli být schopni popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Pokládají se základy uživatelských dovedností. Součástí je samozřejmě i bezpečnost a vhodné zacházení s technologiemi. Důležité jsou návyky a osvojování si dovedností, které vedou k prevenci rizikového chování.

Nová informatika je rozdělena do 4 vzdělávacích okruhů:

1. **Data, informace a modelování**
2. **Informační systémy**
3. **Algoritmizace a programování**
4. **Digitální technologie**

Rozvíjení digitální gramotnosti a digitálních kompetencí u žáků se odráží i v dalších předmětech školního vzdělání. Dovednosti a znalosti z této oblasti se uplatní při dalším studiu na druhém stupni základní školy, kde se rozšiřují.

Časové vymezení předmětu

Týdenní časové dotace:

- 3., 4., 5. ročník: 1 vyučovací hodina

Do obsahu předmětu Informatika jsou integrována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální rozvoj – okruh Kreativita
- Výchova demokratického občana – okruh Občanská společnost a škola
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – okruh Objevujeme Evropu a svět
- Enviromentální výchova – okruh Vztah člověka a prostředí
- Mediální výchova – okruh Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení; Vnímání autora mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálních sdělení

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

K účelům realizace předmětu Informatika je určena specializovaná učebna výpočetní techniky. Metody a formy realizace tohoto předmětu:

- metody sdělovací
- názorná ukázka
- samostatná práce
- skupinová práce
- práce s informačními zdroji

- využití multimédií
- projekty

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru:

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout
- vyslovuje odpovědi na základě dat
- popíše konkrétní situace a určí, co k ní ví a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

UČIVO

- sběr a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku
- kódování, značky, piktogramy, symboly, kódy
- sdílení a přenos informací
- zpracovávání informací
- myšlenkové a pojmové mapy
- tabulky, diagramy, schémata

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky k jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program
- rozpoznává opakující se vzory, používá
- ověří správnost navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případné chyby

UČIVO

- blokově orientovaný programovací jazyk
- řešení problémů
- postup programu a jednotlivé kroky
- vstupy, výstupy
- různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů a textu
- algoritmus
- podprogramy, opakování, cykly
- oprava kódu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- v systémech, které ho obklopují, rozeznává jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
-

UČIVO

- systémy, objekty a vztahy mezi nimi
- části systému
- číslované a nečíslované seznamy
- tabulky

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- dodržuje a respektuje řád počítačové učebny
- dodržuje a respektuje pravidla bezpečnosti a další pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- dodržuje a respektuje základní hygienické zásady při práci s digitálními technologiemi
- najde a spustí danou aplikaci, orientuje se v ní na základní úrovni
- pracuje s daty různého typu
- zapne a vypne digitální zařízení
- propojí digitální zařízení a uvede možná rizika související s takovým propojením
- ukládá data a umí je pak nalézt

UČIVO

- programy a aplikace
- operační systém
- uživatelské rozhraní
- data, informace, soubory, složky
- internet, sdílení dat
- základní pojmy, hardware, software

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

ŽÁK:

- využívá různé způsoby, metody a strategie učení, které mu umožňují samostatně pracovat, organizovat a řídit vlastní učení
- vyhledává, třídí, propojuje informace

- využívá znalostí v praktickém životě
- v učení vidí smysl a jeho cíl
- posuzuje vlastní pokrok
- osvojuje si základní pojmy a vztahy
- využívá efektivně možnosti výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

ŽÁK:

- používá různé způsoby vyhledávání, třídění různých zdrojů informací, které mu umožňují vyřešit daný problém
- dokáže ověřovat správnost řešení problémů
- hledá vhodná a efektivní řešení
- bere v úvahu více možností řešení
- postupuje při řešení systematicky
- snaží se zvolit správný postup při řešení problémů

Kompetence komunikativní

ŽÁK:

- správně, jasně, smysluplně, logicky formuluje své myšlenky a názory
- zná různé způsoby komunikace díky výpočetní technice
- využívá moderní komunikační prostředky – hlavně e-mail
- je schopen kritického myšlení
- je schopen se vyjadřovat na úrovni základních odborných termínů a pojmů spjatých s výpočetní technikou a informatikou
- komunikuje na odpovídající úrovni
- zdůvodňuje své postupy práce a řešení

Kompetence sociální a personální

ŽÁK:

- pracuje v určitých případech samostatně, ve dvojici i ve skupinkách
- je schopen poskytnout pomoc a na druhou stranu je schopen si o ní říct
- buduje si přiměřenou sebedůvěru
- samostatně rozvíjí vlastní osobnost
- je veden rozdělit a naplánovat práci ve skupinách
- podílet se na utváření příjemné atmosféry ve skupince
- naslouchá druhým a je schopen posoudit jejich názor
- respektuje názory ostatních
- využívá kritického myšlení

Kompetence občanské

ŽÁK:

- respektuje osobnost druhých lidí, jejich tempo, jejich názory
- je schopen spolupráce ve skupinkách
- dodržuje pravidla skupiny
- pracuje šetrně s výpočetní technikou

- uvědomuje si pojem životní prostředí, které je také spjaté s informativními a komunikačními technologiemi

Kompetence pracovní

ŽÁK:

- pracuje podle pokynů, rad, návodů a postupů
- hledá vlastní postup
- zná zdravotní a hygienická rizika při práci

Kompetence digitální

ŽÁK:

- systémově přistupuje k analýze situací a jevů
- nachází různá řešení a vybírá to nejvhodnější
- uvědomuje si, že týmová práce může být lepší než samostatná
- porozumí kódování informací a zorganizuje je
- komunikuje pomocí formálních jazyků, kterým rozumí i stroje
- posuzuje technická řešení z hlediska osobního, etického, bezpečnostního, právního, sociálního, ekonomického a kulturního

Informatika

3. ročník

VÝSTUP	UČIVO
<ul style="list-style-type: none"> - přihlásí se jako uživatel - odhlásí se jako uživatel - vypne a zapne počítač - orientuje se ve spouštění jednotlivých aplikací - efektivně používá myš a dvojklik - vyzná se v jednotlivých klávesách - zná funkci základních kláves a využívá je - hraje hry 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - uživatelský účet - spouštění aplikací - práce s myší - dvojklik - psaní na klávesnici - kopírování - hraní s počítačem - okna, dialogová okna - hry
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává data a informace - zpracovává informace a data - přenáší data - ukládá data 	<p style="text-align: center;">DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace, informace, data - vyhledávání dat, informací - získávání dat - ukládání dat
<ul style="list-style-type: none"> - otevře webový prohlížeč - vkládá internetové adresy - vyhledává informace na internetu - ukládá informace 	<p style="text-align: center;">DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížeče webových stránek - internetové adresy - vyhledávání na internetu - ukládání informací z internetu - nebezpečí ze sítě - hesla - vhodné chování na internetu

	- kyberšikana
- orientuje se ve školním IS	INFORMAČNÍ SYSTÉMY (obecně) - informační systém - informační systém ve škole
- pracuje se složkami a disky - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - vyhledává v počítači soubory	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
- orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - pracuje s danou robotickou hračkou	PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky

Informatika

4. ročník

VÝSTUP	UČIVO
- přihlásí se jako uživatel - odhlásí se jako uživatel - vypne a zapne počítač - orientuje se ve spouštění jednotlivých aplikací - efektivně používá myš a dvojklik - vyzná se v jednotlivých klávesách - zná funkci základních kláves a využívá je - hraje hry	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - uživatelský účet - spouštění aplikací - práce s myší - dvojklik - psaní na klávesnici - kopírování - hraní s počítačem - okna, dialogová okna - hry
- vyhledává data a informace - zpracovává informace a data - přenáší data - ukládá data	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ - komunikace, informace, data - vyhledávání dat, informací - získávání dat - ukládání dat
- otevře webový prohlížeč - vkládá internetové adresy - vyhledává informace na internetu - ukládá informace	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ - prohlížeče webových stránek - internetové adresy - vyhledávání na internetu - ukládání informací z internetu - nebezpečí ze sítě - hesla - vhodné chování na internetu

	- kyberšikana
- orientuje se ve školním IS	INFORMAČNÍ SYSTÉMY (obecně) - informační systém - informační systém ve škole
- pracuje se složkami a disky - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - vyhledává v počítači soubory	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
- orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - pracuje s danou robotickou hračkou	PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky

Informatika

5. ročník

VÝSTUP	UČIVO
- vysvětlí pojem data, informace - vysvětlí, co je to program - chápe, co je dokument - vysvětlí, co je to Cloud a na co se používá - používá značky, piktogramy, symboly - hledá informace v různých modelech	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ - data, informace - program - dokument - Cloud - značky, piktogramy, symboly, kódy pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - myšlenkové mapy - schémata, tabulky, diagramy
- využívá různé klávesy a jejich funkci na klávesnici - ukládá, otevírá a pojmenovává soubor - kreslí v programu - obrázek upraví - edituje a formátuje text - upraví písmo a odstavec - využívá odrážky a číslování - vloží a následně upraví tabulku - využívá funkci tabulátorů - orientuje se pomocí pravítka - vloží obrázek	DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ - klávesa Insert, CapsLock, Backspace, Delete - ukládání souboru - úprava WordArtu – barva, tvar, trojrozměrný efekt, stíny - kreslení - formát písma - formát odstavce - odrážky a číslování - tabulky – tvorba a úprava - tabulátory - pravítko - vkládání obrázku - Poznámkový blok

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v různých textových editorech - vyjmenuje různé textové editory - zvládá základní práci v těchto editorech 	<ul style="list-style-type: none"> - Word - WordPad - Writer
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje různé systémy - orientuje se ve školním IS - vytváří dané seznamy - vytvoří tabulky s daty - vyhledává v tabulce - doplňuje do tabulky 	<p style="text-align: center;">INFORMAČNÍ SYSTÉMY</p> <ul style="list-style-type: none"> - systémy, jeho prvky - školní IS - zpracovávání dat - číslovaný a nečíslovaný seznam - víceúrovňový seznam - tabulka
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí HW, SW - vyjmenuje základní HW - ví, co je to počítačová sestava - orientuje se na základní úrovni v OS Windows - spustí program nebo aplikaci - zvolí dost silné heslo - popíše a dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - hardware, software - operační systém - základní hardware - počítačová sestava - OS Windows - programy, aplikace - bezpečnost, hesla - kyberšikana
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje se složkami a disky - vytvoří vlastní složku - kopíruje, ukládá, přejmenovává složky nebo soubory - maže složky nebo soubory - přesouvá složky nebo soubory - vyhledává v počítači soubory 	<p style="text-align: center;">DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - soubory - složky, disky - tvorba složky - přejmenování složky - vymazání složky - přesouvání a kopírování složky - hledání souborů a složek - jejich otevírání a zavírání
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v blokově orientovaném programovacím jazyku - řeší efektivně problémy - vytvoří jednoduchý program - ověří správnost navrženého postupu - najde a popřípadě opraví chyby - pracuje s danou robotickou hračkou 	<p style="text-align: center;">PROGRAMOVÁNÍ A ALGORITMIZACE</p> <ul style="list-style-type: none"> - blokově orientovaný programovací jazyk - řešení problémů - postup programu - robotické hračky

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Tento obor na naší základní škole vyučujeme ve třech předmětech – prvouka, přírodověda, vlastivěda.

Všechny tyto vyučovací předměty mají společné cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět jsme rozdělili do třech vyučovacích předmětů. V 1.-3. ročníku se žáci učí v předmětu Prvouka, kde je učivo vybráno z jednotlivých tematických okruhů, pro 4.-5. ročník jsou to předměty Vlastivěda a Přírodověda.

V tomto oboru jsou často využívány encyklopedie, výukové programy, videokazety apod.

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován v 1.-3. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů 1. oblasti vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Výuka probíhá většinou ve třídách, ale i při vycházkách do přírody, na školní zahradě, při exkurzích. Vzdělávání navazuje na poznatky a zkušenosti získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Je to komplexní obor, který vede k využívání všech poznatků získaných v této vzdělávací oblasti a učí žáky uplatnit je v dalších předmětech i v praktickém životě. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Prostřednictvím pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů si žáci vytvářejí prvotní ucelený obraz světa, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, učí se rozumět soudobému způsobu života, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko pro budoucnost. Žáci se učí vnímat člověka jako součást živé i neživé přírody, Vesmíru, dále jako součást rodiny, společnosti, vlasti, evropského i světového společenství. Při výuce tohoto předmětu jsou žáci vedeni k ekologickému myšlení, k ochraně přírody. Kde je to vhodné, jsou žáci děleni do skupin. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se

světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Projevují odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytnou adekvátní první pomoc. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru *Člověk a jeho svět* získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí; riziková místa a situace
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- *seznamuje se s historií obce*
- *rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost*
- *pozná chráněné oblasti v okolí obce*

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- *zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích*
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam
- *rozlišuje jaké výhody, či nevýhody má žít v obci*
- *vyhledává v encyklopediích přírodní zajímavosti v našem okolí*

UČIVO

- domov: prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina: její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region): zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozlišení půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR: Praha a vybrané oblasti ČR, *surovinové zdroje, výroba, služby a obchod*
- naše vlast: domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, *armáda ČR*
- Evropa a svět: kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- chápe, že nejsme všichni stejní

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)
- rozlišuje, co je v obci a okolí prospěšné pro občany, co naopak ne
- rozlišuje, co se smí a co ne, co již není ve společnosti přípustné

UČIVO

- rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání
- soužití lidí: mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, *obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“*
- chování lidí: vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, *protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, duševních hodnot, soukromého vlastnictví, duševních hodnot*
- vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- *kultura: podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura*
- *základní globální problémy: významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí*

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, *interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije*
- *při besedách se aktivně seznamuje s historií obce*
- *chápe, jak se život lidí měnil v závislosti časových období*
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá *archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek*
- *rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik*
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- *objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů*

UČIVO

- orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě: proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky: péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti: minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- *stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit*
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
- *aktivně* posuzuje vhodné a nevhodné zásahy do přírody a okolí (navrhuje alternativní řešení)

UČIVO

- látky a jejich vlastnosti: třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch: výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země: sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové: znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- rozeznává na základě praktických dovedností a pozorování druhy hub v okolní krajině
- životní podmínky: rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě: význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- *rizika v přírodě: rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi*

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení *základních funkcí jednotlivých orgánových soustav* a podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- aktivně při nácvicích zvládá 1. pomoc
- *uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku*

UČIVO

- lidské tělo: stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví: zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim — nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- *partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality*
- návykové látky a zdraví: návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

- osobní bezpečí, krizové situace: vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví: služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená: postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Kompetence k učení

- Vést žáky k získávání základních představ a pojmů o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech, přírodě a společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích, o důležitých podmínkách života.
- Učit žáky vnímavě sledovat život kolem sebe.
- Učit žáky orientovat se ve světě informací historických, zeměpisných i kulturních.
- Podněcovat k vyhledávání a třídění informací, k jejich pochopení, propojení a systematizaci.
- Využívat informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Přispívat k rozvoji kritického posuzování výsledků a vyvozování závěrů.
- Motivovat k dalšímu studiu a budovat pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů

- V projektových dnech učit žáky používat logické řešení problémů (miniprojekty – třídění přírodnin, výstavky, práce s mapou a časovými přímkami – kreslená časová přímka, navrhování zlepšení pracovního a životního prostředí – výzdoba školy, úprava školní zahrady, úklid lesa).
- Při výuce motivovat žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.
- Učit žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů – ústních, tištěných, počítačových a jiných.
- Pěstovat citlivost k vnímání problémových situací, pochopení problému, promyšlení způsobu řešení, ověřování správnosti řešení.
- Nabádat k vytrvalosti a trpělivosti při řešení problému.
- Přispívat k rozvoji kritického myšlení.
- Zodpovídat za svoje rozhodnutí a činy.

Kompetence komunikativní

- Vytvářet potřebu naslouchat druhým lidem, porozumět jim, vhodně reagovat.
- Přispívat k využívání a rozvoji komunikativních dovedností.
- Podněcovat k formulování a vyjadřování názorů, výstižnému a kultivovanému projevu
- Učit žáky samostatnému a cílevědomému vystupování a jednání, bezproblémové komunikaci, obhajobě vlastního názoru a respektování názorů jiných.
- Učit žáky jednat a rozhodovat v běžných i méně obvyklých životních situacích.

Kompetence sociální a personální

- Spolupracovat při práci v týmu, přijímat nové role v pracovních činnostech.

- Oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska a upevňovat mezilidské vztahy.
- Učit žáky poznávat rozdíly mezi lidmi a kulturami a učit je tolerantnímu chování.
- Navazovat na zkušenosti získané v rodině (funkce rodiny, role v rodině).

Kompetence občanské

- Nabádat k respektování představ a vnitřních hodnot druhých lidí.
- Uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole a mimo školu.
- Vést žáky k sounáležitosti ke své rodné vesnici, kraji a státu a k dodržování platných společenských norem.
- Seznamovat žáky s významnými událostmi, lidmi a památkami obce a regionu.
- Vést žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a kulturním výtvorům.

Kompetence pracovní

- Naučit žáky bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky.
- Dbát na ochranu svého zdraví a zdraví druhých.
- Využívat znalostí a zkušeností.
- Vést žáky k uvědomování si sama sebe jako účastníka silničního provozu.
- Učit žáky základním, pracovním a režimovým návykům.
- Vést žáky k účelnému organizování času, zábavy a odpočinku.
- Rozvíjet u žáků základní hygienické a zdravotně preventivní návyky.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a posilujeme vědomí výhod i rizik spojených s touto komunikací.
- Vedeme žáky k účelnému využívání digitálních zdrojů pro zvýšení zájmu o společenské děje a k prohloubení poznatků o člověku a společnosti.

Prvouka

1. období (1. ročník, 2. ročník, 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy Pozoruje změny v okolí Rozlišuje, co je v obci a okolí prospěšné pro občany, co naopak ne	domov (bydliště, dům, byt, okolí bydliště, vztahy v místě bydliště) místo, kde žijeme	Místo, kde žijeme OSV – Sociální rozvoj Krabíčkový model Hněvkovic PČ Výchova demokr. občana
Popíše a zvládne cestu do školy Zná svou adresu	škola (vstup do školy, nové vztahy, učení jako základní činnost ve škole, prostory školy a jejich funkce, školní	Návrh vysněné školy VV

<p>Zná nejvýznamnější místa v okolí Rozlišuje, jaké výhody, či nevýhody má žítí v obci Vyhledává v encyklopediích historické zajímavosti v našem okolí, přírodní zajímavosti</p>	<p>režim a řád, rozvrh hodin, zdravé pracovní odpočinkové návyky, bezpečná cesta do školy a ze školy)</p> <p>obec a místní krajina (název, směry do sousedních obcí, centrum, významné orientační body, hlavní komunikační síť, významná místa v obci, důležitá telefonní čísla, kulturní a společenský život, životní prostředí v obci)</p>	<p>Environment. výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Den Země PČ, ČJ Procházka do okolí s lesníkem</p>
<p>Začlení svou obec do příslušného kraje Zná název naší vlasti Vyjmenuje st. znaky pozná chráněné krajinné oblasti v okolí</p>	<p>krajina kolem nás (typy krajiny, tvárnost krajiny, vodní toky a plochy, pohoří a CHKO, určování světových stran, práce s plánem a mapou, orientace ve volné krajině, turistické značky) místo, kde žijeme naše země</p>	<p>Výlety Geodézie Podhradí Stvořidla</p> <p>VDO, MKV, ENV</p>
<p>Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje příbuzenské vztahy Orientuje se v rodinných vztazích Rozumí významu a potřebě povolání Pojmenuje lidské profese</p>	<p>rodina (příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života, role v rodině a povinnosti členů rodiny, významné události v rodině, problémy v rodině) lidé kolem nás jsem školák-moje rodina, práce a volný čas</p>	<p>Lidé kolem nás OSV – Mezilidské vztahy Poznávání lidí Řešení problémů</p> <p>VDO, OSV, ENV Kresba rodiny</p>
<p>Má osvojené základy společenského chování Rozlišuje, co se smí a co ne, co již není ve společnosti přípustné</p>	<p>mezilidské vztahy</p>	<p>Multikulturní výchova Návštěvy divadel</p>
<p>Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům Chápe, že nejsme všichni stejní Je tolerantní, umí dle svých možností pomoci</p>	<p>pomoc nemocným a postiženým</p>	<p>Lidské vztahy Pomáhá integrovaným spolužákům</p> <p>OSV, VDO</p> <p>Přednáška Policie</p>

<p>Uvědomuje si potřebu spolupráce</p> <p>Ví, jak se má chovat při setkání s neznámými lidmi</p> <p>Chápe věci a činnosti kolem nás</p>	<p>lidé kolem nás</p> <p>chování při setkání s cizími lidmi</p> <p>věci a činnosti kolem nás (předměty denní potřeby, předměty pro zábavu a zkrášlení) práce a volný čas, informace v životě lidí, jak lidé cestují, jak lidé nakupují, lidská tvořivost, povolání, tělesná a duševní práce, volný čas a jeho využití</p>	<p>OSV – Mezilidské vztahy Poznávání lidí</p> <p>Řešení problémů a rozhod. dovedností</p> <p>Lidé a čas Výchova dem. občana</p>
<p>Zvládá jednoduchou orientaci v čase Pozná, kolik je hodin Zná rozvržení svých denních činností Určuje čas podle hodin Porovnává současnost a minulost Používá časové údaje – den, měsíc, rok</p>	<p>orientace v čase a časový řád (určování času, kalendář, letopočet, roční období) minulost současnost budoucnost</p>	
<p>Poznává různé lidské činnosti</p> <p>Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Zná stručnou historii obce, chápe souvislosti Chápe, jak se život lidí měnil v závislosti na časových obdobích</p>	<p>denní režim</p> <p>minulost, současnost a budoucnost našeho života (státní svátky, významné dny)</p>	<p>Beseda nad kronikou</p>
<p>Popíše a porovná viditelné proměny v přírodě a v jednotlivých ročních obdobích Pozoruje roční období</p>	<p>pozorování přírody v různých ročních obdobích</p> <p>proměny přírody</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>Výstava</p>
<p>Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</p>	<p>živá příroda – živočichové a jejich životní podmínky (louka, les, pole, rybník, voda) základní skupiny živočichů, stavba těla vybraných živočichů</p>	<p>Environment. výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Den Země PČ, ČJ Procházka do okolí s lesníkem Rudolf Husák</p>

<p>Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami Rozeznává na základě praktických dovedností a pozorování druhy hub</p> <p>Uplatňuje základní zásady chování v přírodě</p> <p>Provádí jednoduché pokusy se známými látkami</p>	<p>živočišné ve volné přírodě, domácí a hospodářská zvířata</p> <p>živá příroda – rostliny, houby stavba těla rostlin a jejich funkce podnebí, počasí</p> <p>ochrana životního prostředí a chování v přírodě</p>	<p>Výlety</p> <p>Základní podmínky života Postoje, hodnoty PČ na školním pozemku Sběr hub Podzimní výstavka ovoce a zeleniny-ochutnávka EV EGS</p>
<p>Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu Dodržuje péči o svůj chrup, ví jak a proč</p>	<p>neživá příroda (látky a jejich vlastnosti), voda, vzduch, půda, nerosty, horniny, Slunce, Země různé materiály kolem nás</p> <p>základní hygienické návyky správná výživa</p>	<p>Člověk a jeho zdraví přednáška</p>
<p>Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>Zvládá chování při protipožárním poplachu Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce i cyklisty (při cestě ze školy a do školy) Na dopravním hřišti prokazuje bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty i chodce) Cíleně používá ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce</p>	<p>bezpečné chování ve škole i mimo školu</p> <p>základní pravidla silničního provozu</p>	<p>Multikulturní vých. – lidské vztahy Protidrogová přednáška, DVD</p> <p>Dopravní výchova, soutěž Dopravní hřiště ve Světlé n. S. Beseda s policisty</p>
<p>Pojmenuje hlavní části lidského těla</p>	<p>stavba těla a nejdůležitější orgány, smysly</p>	<p>Zdravé zuby, zdravá škola Projekt zdravé zuby</p>
<p>Pojmenuje etapy lidského života</p>	<p>etapy lidského života</p>	<p>Beseda s lékařem</p>
<p>Sdělí své zdravotní potíže a pocity</p> <p>Zvládne ošetření drobných poranění Chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem</p>	<p>zdraví a nemoc, význam očkování</p>	<p>První pomoc – záchr. služba Zdravotník</p>

Chová se opatrně při setkání s neznámými lidmi	drobná poranění, první pomoc nebezpečí	První pomoc – prakticky
--	---	-------------------------

Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda, který navazuje na Prvouku, je vyučován ve 4. a 5. ročníku s možností využití blokového a projektového vyučování. Je založený na funkční integraci poznatků přírodních oborů (např. matematika, vlastivěda) a oborů humanitních (např. český jazyk). Témata přírodovědy mohou být i v mnoha případech hlavním motivačním prvkem vyučovacího dne.

Výuka probíhá ve třídě i v přírodě. Je realizována převážně aktivními metodami, které samy o sobě slouží jako prostředek pro vytváření příslušných kompetencí a výstupů. Mezi její hlavní cíle patří vytváření komplexního pohledu žáků na svět v celé jeho rozmanitosti, proto je kladen důraz na názornost a praktičnost získaných poznatků a dovedností, čemuž je podřízena i veškerá výuka.

Do vyučovacího předmětu Přírodověda jsou začleněna následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Vyučovací předmět Přírodověda neposkytuje žákům pouze výběr zobecněných a didakticky transformovaných informací, ale k utváření klíčových kompetencí využívá následující formy výuky:

A/ pozorování v přírodě, které je možno provádět na školním pozemku, v parku, v blízkém okolí školy, na školním výletě, exkurzi i koutku živé přírody (žáci aktivně pracují s přírodninami v přirozeném prostředí – samostatně, ve dvojici nebo ve skupině – současně se nenásilnou formou vedou ke správnému chování v přírodě a k její ochraně) – *kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní*

B/ samostatné práce (žáci zpracovávají formou referátů – samostatně, ve dvojici nebo ve skupině – zadané téma s ohledem na region, výsledky své práce prezentují) – *kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní*

C/ školní experimenty (žáci s učitelem aktivně řeší probírané téma pomocí pokusů – s ohledem na možnosti školy – žáci si naplánují etapy řešení, které v závěru zdůvodní a objasní výsledky své práce) – *kompetence k řešení problému, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní*

D/ besedy s odborníky (žáci přijímají informace, akceptují názor jiných, formulují otázky ...) – *kompetence komunikativní*

E/ návštěvy knihoven, výstav (žáci vyhledávají potřebné informace a pracují s nimi) – *kompetence k učení, k řešení problému, pracovní*

F/ počítače (žáci využívají možnosti výukových programů i internet jako další zdroj informací) – *kompetence k učení, k řešení problému, pracovní*

G/ audiovizuální techniku (žáci využívají jako zdroj informací přírodovědné pořady, výukové videokazety) – *kompetence k učení, k řešení problému, pracovní*

V hodinách předkládá učitel žákům zobecněné a didakticky transformované informace a problémové úlohy (s ohledem na region, možnosti školy, časovou náročnost...). Žáci aktivně řeší zadané úkoly pomocí pokusů, dlouhodobého bádání i práce s odbornou literaturou. Využívají poznatky získané při pozorování v přírodě, školních experimentech, samostatných pracích, informací z besed s odborníky, výukových programů, internetu i odborné literatury. Žáci si sami naplánují etapy řešení, které v závěru své aktivní práce zdůvodní a objasní výsledky. Výslednou práci žáci prezentují ostatním skupinám.

Žáci se učí rychle rozhodovat, aktivně přistupovat k danému problému, organizovat si práci, pracovat v kolektivu, spolupracovat, najít si ve skupině své místo, přijímat a sdělovat informace a uvědomovat si výsledky své práce.

Poznatky a dovednosti, které žáci získávají, jsou zařazovány do celkové struktury jejich vzdělávání. Uplatňují je v mezioborových vztazích (*kooperace*) a ve svém praktickém životě. To jim dává možnost využívat široce empirii, která je nepostradatelná pro trvalost získaných poznatků a dovedností a jejich uplatnění v životě.

Přírodověda

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	významná místa v regionu	OVS VDO MKV Beseda s kronikářem
Pozná propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí	rozmanitost života ve vybraných přírodních celcích v průběhu ročních období třídění organismů	ENV Procházka do přírody s lesníkem
Popíše střídání ročních období	zákonitosti střídání ročních období	
Uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popíše jejich základní životní podmínky	rozmanitost podmínek života na Zemi (podnebné pásy, počasí, časová pásma)	Poznávání hub-sběr

<p>Zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</p> <p>Popíše vliv činnosti lidí na přírodu a posoudí, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <p>Provádí jednoduché pokusy podle návodu</p> <p>Ví, co je sluneční soustava jako součást Vesmíru</p> <p>Pojmenuje a popíše orgánové soustavy</p> <p>Rozliší jednotlivé etapy lidského života</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</p> <p>Vysvětlujeme si péči o svůj chrup</p>	<p>rozmanitost života živočichů, rostlin a hub v průběhu ročních období</p> <p>péče o pokojové rostliny domácí zvířata</p> <p>prvky ochrany životního prostředí</p> <p>měření vlastností látek, magnet, magnetická síla, kompas, vlastnosti vzduchu, hornin a nerostů, změny neživé přírody</p> <p>Země ve Vesmíru (Slunce, planety, pohyby Země, střídání ročních období, střídání dne a noci, globus, základní podmínky života na Zemi)</p> <p>lidské tělo (základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince) partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>etapy lidského života</p> <p>péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim,</p>	<p>Přesazování Programy na PC DVD o přírodě</p> <p>EV</p> <p>Beseda o Vesmíru</p> <p>Projekty „Normální je nekouřit“ „Zdravé zuby“ „Můj denní režim“</p>
---	--	--

Rozlišuje vhodné trávení volného času a naopak nevhodné	pohybový režim, pitný režim	Beseda s policisty Dopravní výchova Dopravní soutěž
Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty Cíleně používá ochranné prvky v silniční dopravě pro cyklistu	osobní nebezpečí – bezpečné chování v silničním provozu (chodec, cyklista)	Dopravní hřiště ve Světlé n. S.
Na vycházce, na výletě vyhodnotí nebezpečná místa silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování	nemoc, úraz, první pomoc, osobní a duševní hygiena	První pomoc – ukázka záchranářů zdravotník
Poskytne první pomoc při drobných úrazech a přivolá lékařskou pomoc Aktivně při nácvicích zvládá 1. pomoc		MDV
Má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	návykové látky (odmítání návykových látek), hrací automaty a počítače, ochrana zdraví	Videokazeta
Přiměřeně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	chování při situacích hromadného ohrožení	Videokazeta Knihy
Dokáže vhodně reagovat v krizových situacích	krizové situace, šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.	

Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku. Ve 4. ročníku je dotace 1 vyučovací hodina týdně a v 5. ročníku jsou to 2 hodiny týdně. Předmět Vlastivěda lze učit v integrovaných blocích případně i formou projektů. Vlastivěda navazuje na Prvouku. Je to komplexní předmět, který buduje vědomosti a postoje, jež budou v dalších letech rozvíjeny v předmětech Dějepis, Zeměpis, Občanská výchova. Všechny složky, tj. dějepisná, zeměpisná i občansko-výchovná, nejsou ve vyučování oddělovány. Výuka Vlastivědy završuje první etapu vrůstání žáka do společnosti. Na konci tohoto období je žák orientován v základních pojmech

a souvislostech a má vytvořeny základy postojů k okolnímu světu, na úrovních: rodina, škola, obec, region, vlast.

Výuka probíhá ve třídě i v terénu. Vyučovací předmět Vlastivěda neposkytuje žákům jenom výběr zobecněných a didakticky transformovaných informací, ale využívá následující formy výuky:

A) vycházek a exkurzí – kompetence k učení, komunikativní, sociální a personální, občanské

B) samostatné práce žáků (např. práce s buzolou, mapou) – žáci samostatně, ve dvojicích nebo skupinách řeší zadané téma, výsledky své práce prezentují – kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní

C) besedy s odborníky – žáci přijímají nové informace, akceptují názor jiných, formulují otázky – kompetence komunikativní, mediální

D) návštěvy knihoven, muzeí a výstav – žáci vyhledávají informace a pracují s nimi

E) počítače – (výukové programy, internet – jako zdroj dalších informací) – kompetence k učení, řešení problémů, pracovní

Ve vyučovacím předmětu Vlastivěda jsou tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vlastivěda

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec do příslušného kraje, určí, vysvětlí Zná pojmem Armáda ČR, Vysvětlí význam armády a její prospěšnost pro obranu našeho státu	Naše vlast, region, kraj, obec, domov Naše vlast	Místo, kde žijeme Beseda se starostou obce Popis starosty – jaký by měl být Naše obec a její okolí Mapa ČR
Orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany Rozliší mapu a plán, orientuje se na přírodovědné mapě	Orientace na mapě České republiky, určování světových stran	OSV VDO MKU EGS
Má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě Zná pojmy vlast, cizina Zná jméno prezidenta ČR	Naše vlast, národ, základy státního zřízení a politického systému, státní správa a samospráva, významná města, národní bohatství	ČR a její symboly Přírodní podmínky Území ČR Oblasti ČR MKV ENV

<p>Popíše polohu ČR, přírodní podmínky, podnebí</p>	<p>Česká republika jako střed Evropy – hlavní město Praha, podnebí, vodstvo, povrch, hospodářství a životní prostředí Evropa a svět (kontinenty, Evropská unie, evropské státy, cestování, povrch, vodstvo, mapy, orientace na mapě)</p>	
<p>Zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti Aktivně v okolní krajině posuzuje vhodné a nevhodné zásahy do přírody a okolí (navrhuje alternativní řešení)</p>	<p>Domov, krajina, okolní obce, nejbližší města, krajské město, pamětihodnosti a zvláštnosti obce a okolí</p>	<p>Návštěva Podhradí Příprava naučné stezky HV OSV VDO</p>
<p>Rozpozná jednotlivé typy krajiny, vyhledává regionální zvláštnosti přírody</p>	<p>Místo, kde žijeme</p>	<p>Lidé kolem nás PŘ</p>
<p>Pozná státní symboly</p>	<p>Státní symboly České republiky</p>	
<p>Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci</p>	<p>Základní pravidla soužití v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>Beseda s policisty, dětskou lékařkou</p>
<p>Rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</p>	<p>Patologické jevy ve společnosti</p>	
<p>Zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy Pozná porušování lidských práv Obhájí si svůj názor Vnímá vztahy mezi lidmi Používá peníze</p>	<p>Právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>OSV VDO PŘ</p>
<p>Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Mimořádné živelné pohromy</p>	<p>Beseda s hasiči</p>
<p>Vyjmenuje několik základních celosvětových problémů</p>	<p>Základní globální problémy</p>	<p>EGS</p>
		<p>Beseda s kronikářem</p>

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné cíle – vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání.

Vzdělávací oblast Umění a kultura jsme rozdělili do dvou vyučovacích předmětů. Je vyučován malotřídním způsobem, žáci jednotlivých tříd jsou spojováni. Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících týdně jednu hodinu. Výtvarná výchova v 1., 2. a 3.ročníku po jedné hodině, ve 4. a 5.ročníku jsou jí věnovány hodiny dvě. Výuka často probíhá venku.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka, umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Tato oblast zahrnuje vzdělávací obory, ze kterých se u nás ve škole vyučují následující vyučovací předměty:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně s hodinovou dotací. Na naší škole je předmět hudební výchova vyučován malotřídním způsobem. Ročníky jsou spojovány do tříd. V hodinách hudební výchovy se snažíme vytvářet u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjet jejich hudebnost, podporovat schopnost hudbu emocionálně prožít

a poskytovat rozhled v hudební kultuře. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- zpívá *na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně* v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, *improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem*
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- zpívá *na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně* v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá *na základě svých hudebních schopností a dovedností* jednoduché, *popřípadě složitější* hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří *v rámci svých individuálních dispozic* jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, *upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny*
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

UČIVO

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kompetence k učení

- Nabízet žákům širokou škálu metod hudebních stylů, aby z nich postupně dokázali stále samostatněji vybírat ty nejvhodnější styly
- Motivovat žáky především radostnou atmosférou, aby posilovali svůj zájem o tento předmět
- Prohlubovat a rozšiřovat své znalosti a dovednosti
- Nenásilnou formou vést žáky k posilování paměti (texty písní)
- Vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit
- Poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že lidé mají na stejnou věc jiný názor
- Předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků
- Vést žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby

Kompetence komunikativní

- Budovat schopnost žáka respektovat hudební a pohybový projev ostatních
- Pomáhat žákovi proniknout do hudby a pohybu
- Podporovat schopnost žáka k vytváření pozitivních vztahů s ostatními lidmi
- Vést žáky k vzájemnému naslouchání a citlivému vnímání poslechových skladeb
- Využívat námětů, názorů, zkušeností žáků

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- Na základě respektování názorů každého žáka budovat v žácích sebedůvěru
- Umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní, historické dědictví
- Budovat v žácích pozitivní přístup k uměleckým dílům
- Vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění
- Vést žáky k pocitu sounáležitosti s českou národností (lidová píseň, hymna)
- Připravit se žáky kulturní vystoupení v obci (vánoční besídka, vítání občánků...)

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně hrát na jednoduché hudební nástroje a jak o ně pečovat
- Podporovat nadané jedince, kteří se hudbě věnují
- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- Učit žáky vyjadřovat hudbu pohybem

Kompetence digitální

- Seznamujeme žáky s elektronickou hudbou i s různými aplikacemi, které umožňují vytváření melodií v počítačích.

Hudební výchova

1. období (1. ročník, 2. ročník, 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	dýchání (v pauze, mezi frázemi) hlasový rozsah C1 – C2 lidové písně populární písně pro děti	OSV – sociální rozvoj – sebezpoznání, mezilidské vztahy
Upevňuje si pěvecké návyky	opakování známých písní	Nauka, rytmizace

Hraje na jednoduché nástroje Reaguje na změny, tempa a dynamiky	nota, pomlka dechové nástroje rytmizace Orffovy nástroje	Vokální a instrumentální činnosti OSV MKV TV VV PRV
Rozvíjí si hudební sluch, cítění a představivost Zpívá rytmicky a dynamicky	Žák rozeznává stoupavou a klesavou melodii ukolébavka vojenský pochod lidové písně	Poslechové a hudebně pohybové činnosti OSV MKV TV VV PRV
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rytmizování a melodizování jednoduchých textů, kánon	Spolupráce s LŠU Podpora nadaných žáků Hudební vystoupení – žáci pro své spolužáky
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Orffovy nástroje	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	hudebně pohybové hry, hra na tělo, hudba k tanci	Skupinové tance na besídce OSV
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	zvuk – tón, řeč – zpěv, tón krátký – dlouhý, hluboko – vysoko, silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně ukolébavka, pochod melodie stoupavá – klesavá, doprovod zesilování, zeslabování, zrychlování, zpomalování melodie postupující v krocích, skocích	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Pojmenovává a rozeznává základní hudební pojmy	hudba vokální, instrumentální poslechové skladby hudba k slavnostním příležitostem orchestr, sólo notová osnova, taktová čára, houslový klíč, nota celá, půlová, pomlka celá, půlová	Vyjádření pohybem, barevné zpracování

Vnímá rytmus a melodii Upevňuje si pěvecké návyky Rytmizuje činnosti Vyjadřuje hudbu pohybem	rytmizace písni hudba pohyb	Melodie, dynamika, rytmus OSV MKV TV PRV VV
Rozlišuje tóny Pozná dlouhodobý rytmus	poslech děl skladatelů hudební skladatelé polka	Poslechová činnost Opera, árie, duet A. Dvořák B. Smetana OSV MKV TV PRV VV výukové DVD, CD

Hudební výchova

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Zpívá <i>na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně</i> v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	prodlužování výdechu, vázání tónů dvojhlas hudební výraz lidové písně populární dětské písně doprovázené tancem	OVS MKV
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii	skupinové pohybové vyjádření	Besídka, kolektivní tance OSV
Využívá <i>na základě svých hudebních schopností a dovedností</i> jednoduché, <i>popřípadě složitější</i> hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	Orffovy nástroje – lidové písně	Doprovod písni OSV malý orchestr
Rozpozná hudební formu jednoduché hudební improvizace	poslech	MDV

<p>Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>poslechové skladby nabýt povědomí o hudebních skladatelích (B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček, J. S. Bach, W. A. Mozart)</p>	<p>výukové DVD, literatura</p>
<p>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>polka, menuet, mazurka a další tance</p>	<p>Dramatická výchova OSV TV</p>
<p>Chápe a používá základní hudební pojmy</p>	<p>stupnice dur a moll, nota čtvrt'ová, osminová, pomlka čtvrt'ová, osminová, nota osminová s tečkou, předvětí, závětí, synkopa, stacato, folk, předehra... Orientuje se na stupnice C dur.</p>	

Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně s hodinovou časovou dotací v 1. až 3. ročníku a se dvěma hodinami ve 4. a 5. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výtvarná výchova, stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Vyučovací předmět výtvarná výchova je na naší škole vyučován malotřídním způsobem. Ročníky jsou do tříd spojovány. V hodinách výtvarné výchovy umožňujeme žákům jiné než racionální poznávání světa. Výtvarná výchova přispívá ke kultivaci žáka, dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností, učí ho citlivě vnímat, prožívat a objevovat estetické hodnoty a zprostředkovávat mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby.

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace

- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

UČIVO

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); *vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření*
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Povzbuzovat žáka k vlastní tvorbě
- Poskytovat smyslové kontakty s realitou a vést ke skutečnosti
- Vzbudit zájem žáka o regionální umění
- Vybírat vhodné metody k učení
- Učit žáka základy tradičních i netradičních technik
- Učit žáky využívat poznatky z reálného života ve výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáka k práci na časově náročnějších činnostech
- Mít schopnost obhájit svou práci a zhodnotit ji
- Vést žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- Učit žáky zaujímat osobitý postoj k výtvarnému dílu

Kompetence komunikativní

- Vést žáka k tvořivé komunikaci
- Poskytovat prostor k hodnocení své práce
- Povzbuzovat k vyjádření vlastního názoru
- Učit žáky zapojovat se do diskuze a respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

- Uvědomovat si odpovědnost k sobě samému, ke spolužákům i učitelům

- Vést žáky k práci ve skupině a k respektování pravidel práce v týmu, ke kolegiální pomoci
- Podporovat žákovu sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- Vysvětlit žákům potřebu respektovat a oceňovat naše tradice a kulturní, historické dědictví
- Budovat v žácích pozitivní přístup k uměleckým dílům
- Vést žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- Prezentovat práce žáků při výzdobě školy, obce a při různých soutěžích

Kompetence pracovní

- Vést žáka k samostatné, tvořivé práci
- Správné použití výtvarných potřeb a jak o ně pečovat
- Dbát na dodržování pravidel bezpečné práce
- Vést žáky k dodržování hygienických pravidel

Kompetence digitální

- Upozorňujeme žáky na digitální aplikace, které umožňují jiné možnosti rozvoje výtvarných prostředků a vizuálních obrazů.

Výtvarná výchova

1. období (1. ročník, 2. ročník, 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	barvy základní a podvojně, kontrastní a harmonické hra s barvou (vlastnosti, barvy základní a doplňkové, symbolické funkce barev) funkce a výrazové prostředky ilustrace (barva, linie, prostor) sledování a srovnávání tvarů předmětů a vystižení proporcí hra s linií (druhy linií a jejich výrazové možnosti)	PRV
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti	výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti (vlastní prožitek, vyprávění, četba, film, pohádka, pozorování v přírodě, činnosti lidí, vztah postavy a prostředí aj.)	OSV osobnostní rozvoj kreativita
		OSV

<p><i>Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</i></p>	<p>reflexe a vztahy zrakového vnímání vnímání ostatními smysly</p>	<p>OR – kreativita</p>
<p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou vlastní zkušeností</p>	<p>plastické materiály (modelování, poznávání a zkoušení vlastností materiálů) rozvíjení prostorového vnímání (modelování podle skutečnosti, reliéfy)</p>	<p>Práce s hlinou Multikulturní výchova uplatňuje při práci představivost a fantazii</p>
<p>Na základě vlastních zkušeností samostatně tvoří svá vlastní výtvarná vyjádření</p>	<p>pozorování přírodních útvarů (otiskování v barvě, kresba, dotváření a kombinace přírodních materiálů) poznávání a zobrazování lidských výtvarů (tvar, funkce, materiál)</p>	<p>OSV MKV EGS LV</p>
<p>Uvědomuje si, že jsou různé druhy výtvarného umění spjaté s některými aspekty kultury bydlení a odívání</p>	<p>ilustrace (využití mezipředmětových vztahů s literární výchovou), abstraktní umění, lidová, konkrétní ukázky druhů architektur (architektura budov, parková..., sochařství, plastika – modelování – ubírá, přidává, skulptura – vytesaná do kamene, dřeva – pouze ubírá, malířství – kresba, grafika a množení, malba, užité umění lidové – talentovaní samouci (materiál se bere z přírody...))</p>	<p>LV Výtvarné soutěže podle zadání (policistů a hasičů)</p>
<p>Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa.</p>	<p>reklamní podklady, elektronické fotografie, návrhy grafických děl</p>	<p>MKV OSV ENV</p>
	<p>druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika, architektura) některé aspekty kultury bydlení a kultury odívání mysl pro estetiku vztah k životnímu prostředí</p>	

Doporučené výtvarné prostředky a materiály:

- kresba (uhel, tužka, dřívko, tuš, špejle)
- malba (temperové a vodové barvy, pastel, prstové barvy, voskový pastel)
- kombinované techniky (koláž, tiskátka, kombinace přírodních materiálů aj.)
- modelovací hmoty (hlína, modurit, těsto a přírodní materiály)
- práce s papírem a dřevěnými polotovary
- jednoduché grafické techniky
- panelové stavebnice, makety domů, stromů, obytný prostor

Výtvarná výchova

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>Zvládá řešení tvarové a kompoziční plochy</p>	<p>výtvarné vyjádření skutečnosti:</p> <ol style="list-style-type: none"> expresivní výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti (kontrasty, formy, pozadí a kompoziční principy) zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy (např. pohádkové bytosti) 	<p>OSV LV</p> <p>Dramatická výchova</p> <p>MKV</p>
<p><i>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařské postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</i></p> <p>orientuje se v prostorových a barevných vztazích</p>	<p>užité práce dekorativní a prostorové:</p> <ol style="list-style-type: none"> využití vlastností barev (použití v ploše, řazení tvarové a barevné kompozice, symetrická a asymetrická řešení) seznámení s funkcí písma – písmeno jako dekorativní prvek funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených 	<p>Výtvarné soutěže podle zadání (policistů a hasičů)</p> <p>OSV OR – kreativita</p>
<p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>rozvíjení prostorového vidění a citění</p> <p>uplatňování linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech</p> <p>volné téma</p> <p>účast na různých výtvarných soutěžích dle zadání pořadatelů</p>	<p>MDV MKV ENV</p>
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>volné téma</p> <p>účast na různých výtvarných soutěžích dle zadání pořadatelů</p>	<p>MDV MKV ENV VDO</p> <p>Fotografie, film, tiskoviny, televize, elektr. media, reklama</p> <p>MDV</p>

<p>Pracuje se základními poznatky o výtvarných žánrech Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky</p> <p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>Nalézá a do komunikace v <i>sociálních vztazích</i> zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>vytváření jednoduchých prostorových objektů rozšíření poznatků o výtvarných žánrech (figura, krajina, zátiší, busta, sousoší) – ukázky praktické činnosti (malování, práce s keramickou hlinou, kresba, grafika, vytváření dvojrozměrných i trojrozměrných děl...), seznámení se s architekturou-(návštěva místního kostela)</p> <p>design předmětů denní potřeby estetika oděvní kultury architektura, kultura bydlení krávy přírody a vztah k životnímu prostředí</p> <p>lidové umění výtvarná úprava knih volná grafika</p> <p>tematicky zaměřené výtvarné soutěže výtvarné práce pro výzdobu školy, případně obce</p>	<p>LV</p> <p>Výzdoba školy, plakáty na akce školy Výtvarné soutěže podle zadání MKV</p>
---	---	---

Doporučené výtvarné prostředky a materiály:

- kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, prsty)
- malba (tempera, krycí barva)
- kombinované techniky (koláž, modelování, textilní techniky)
- malba (tempera, krycí barva, prstové barvy)
- kombinované techniky (koláž, modelování, textilní techniky, mozaika)

Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělání. Má za cíl posílit žáky v oblasti tělesné zdatnosti, spolupráce apod. Z daného oboru TV se na úrovni školy vytváří vyučovací předmět TV.

Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Tělesné výchově jsou věnovány dvě hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oblasti Člověk a zdraví stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat. Zde se naplňují výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Tělesná výchova představuje důležitou formu pohybového učení žáků, je důležitým zdrojem poznatků, činností a námětů pro rekreační, sportovní využití pohybu ve škole i mimo ni. Na naší škole je vyučována malotřídním způsobem, ve všech ročnících po dvou hodinách týdně.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit v ročnících, v kterých je výuka plavání zařazena v daném školním roce. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

Ve vyučovacím předmětu tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Motivovat žáka k pozitivnímu přístupu k TV
- Používat vhodné učební pomůcky a techniky
- Ukázat žákům přehled v oblasti sportu a umožnit intenzivní prožitek z těchto oborů

Kompetence k řešení problémů

- Motivovat žáky k řešení problému a napomáhat k hledání řešení
- Dodržovat daná pravidla, rozpoznat případné rozpory s nimi

Kompetence komunikativní

- Učit nové názvosloví a rozšiřovat dané tematické úkoly
- Učit žáka přirozeně reagovat v běžných situacích
- Vést k samostatnému pohybovému vyjádření
- Seznamovat žáky s novinkami ve sportu

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k práci ve skupině
- Uplatňovat individuální přístup talentovaných žáků, ale i žákům méně pohybově nadaným

Kompetence občanské

- Vést žáka k uvědomování si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům, k učiteli
- Respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků

Kompetence pracovní

- Rozvíjet smysl pro odpovědnost
- Naučit žáky vhodně používat sportovní náčiní a nářadí, dbát o jejich péči

Kompetence digitální

- Učíme žáky ovládat a využívat některé digitální technologie a aplikace k měření výkonů, k orientaci v terénu, k získávání informací (krokoměry, digitální stopky, GPS atd.).

Tělesná výchova

1. období (1. ročník, 2. ročník, 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	význam pohybu pro zdraví (různé funkce pohybu ve zdravém prostředí dle úrovně žáků) cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a obratnosti, dechová cvičení, vyrovnávací cvičení, psychomotorická cvičení, motivační cvičení, tvořivá cvičení, cvičení pro každý den	OSV Činnosti ovlivňující zdraví
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost	Činnosti ovlivňující úroveň pohybové činnosti
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	rytmické a kondiční formy cvičení: rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, jednoduché taneční kroky, estetický pohyb	HV MKV Cvičení s hudbou Mezilidské vztahy

<p>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy</p>	<p>příprava organismu – příprava organismu před pohybovou činností, část zklidňující po zátěži, strečink</p> <p>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>hygiena při tělesné výchově – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí, zásady bezpečného pohybu a chování při TV, první pomoc při drobných poraněních</p>	
<p>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>smluvené povely a signály, příprava a úklid náradí a náčiní organizace při TV</p>	
<p>Uplatňuje správné zásady držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy</p>	<p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla /vsedě, ve stoje, při zvedání břemen, průpravná a kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p>
<p>Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>jednoduchá speciální cvičení</p>	<p>TV – chvilky při vyučování</p>
<p>Učí se uplatňovat fair-play, chování na sportovištích</p>	<p>fair-play při TV a sportu, ekologické chování při TV a sportu v přírodě</p>	<p>Činnosti podporující pohybové učení</p>
<p>Zná základní pravidla sportovních her</p>	<p>základy sportovních her (znát pravidla, chování fair play, bezpečnost, práce ve skupině) - vybíjená, fotbal, florbal, házená, basketbal (manipulace s míčem, herním náčiním, spolupráce ve hře, herní činnost jednotlivce, utkání, turnaje)</p>	<p>ENV Letní olympijské hry</p>
<p>Zvládá základy atletiky</p>	<p>základy atletiky – běhy (sprinty a vytrvalostní), starty skoky (z místa, do dálky), hody (na cíl a do dálky, z místa a s rozběhem)</p>	<p>Komunikace</p>

<p>Ovládá gymnastiku</p>	<p>gymnastika – průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na hlavě s dopomocí, stoj na ruce s dopomocí, svička) průprava na lavičkách (chůze s dopomocí, chůze bez dopomoci)</p>	
<p>Uplatňuje základy turistiky a pohybu v přírodě</p>	<p>turistika, pohyb v přírodě (základní pojmy spojené s vycházkami, výlety do přírody, s používanými pomůckami, orientací, chování v dopravních prostředcích při přesunu, základní pravidla při táboření a při pobytu ve volné přírodě)</p>	<p>výuka je vedena plaveckou školou v Kutné Hoře</p>
<p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>plavání (<i>základní plavecká výuka</i>) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p> <p>další pohybové činnosti dle podmínek školy, např. zimní sporty, cvičení na nestabilních pomůckách (Gymball, Gynair)</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví sáňkování, bobování</p>

Tělesná výchova

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví (různé funkce pohybu ve zdravém prostředí dle úrovně žáků) Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a obratnosti, dechová cvičení, vyrovnávací cvičení, psychomotorická cvičení, motivační cvičení,</p>	<p>OSV Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybové činnosti HV MKV</p>

<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>Ovládá základy sportovních her</p> <p>Ovládá základy atletiky</p> <p>Ovládá základy gymnastiky</p> <p>Zná základy turistiky a pobytu v přírodě</p>	<p>tvořivá cvičení, cvičení pro každý den rytmické a kondiční formy cvičení: rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché taneční kroky, estetický pohyb přetahy a přetlaky</p> <p>pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, využití hraček a netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost</p> <p>základy sportovních her – manipulace s míčem, s herním náčiním, spolupráce ve hře, herní činnost jednotlivce, utkání vybíjená, fotbal, házená, basketbal utkání, turnaje</p> <p>základy atletiky – běhy (sprinty a vytrvalostní běhy, starty), skoky (z místa, do dálky), hody (na cíl a do dálky, z místa a s rozběhem)</p> <p>gymnastika – průpravná cvičení, akrobacie (kotoul vpřed, kotoul vzad a jeho modifikace, stoj na hlavě s dopomocí, stoj na ruce s dopomocí, svíčka), přeskok přes kozu a švédskou bednu (nácvič odrazu, výskok dřepmo, skok roznožmo a skrčmo), kladina (průprava na lavičkách, chůze s dopomocí, chůze bez dopomocí)</p> <p>turistika, pohyb v přírodě</p>	<p>Mezilidské vztahy</p> <p>Atletické soutěže, výběr talentů letní olymp. hry zimní olymp. hry</p> <p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <p>Školní výlet, vycházky do okolí školy</p>
---	--	--

<p>Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení Zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p> <p>Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka</p>	<p>(základní pojmy spojené s vycházkami, bezpečnost a ochrana zdraví, značky v přírodě, chování v přírodě, výlety do přírody s používanými pomůckami, orientací, chování v dopravních prostředcích při přesunu, základní pravidla při táboření a při pobytu ve volné přírodě) bruslení a další pohybové činnosti dle podmínek školy</p> <p>zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla (vsedě, ve stoje, při zvedání břemen), průpravná a kompenzační, relaxační a jiná cvičení</p> <p>speciální vyrovnávací cvičení, kontrola techniky speciálních cvičení</p> <p>fair-play při TV a sportu, ekologické chování při TV a sportu v přírodě</p> <p>sledování základních výkonů a jejich záznam</p> <p>komunikace v TV (názvosloví, povely, signály)</p>	<p>Bruslení, sáňkování</p> <p>Činnosti podporující pohybové učení TV – chvilky ENV cvičení na nestabilních pomůckách (Gymball, Gynair)</p> <p>Komunikace</p> <p>Rozcvičky vedené žáky</p> <p>Využívání školní tělocvičny, školního hřiště, obecního</p>
--	--	---

<p>a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti, vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>kvalita všech pohybových činností při TV, sportu i ve volné přírodě</p> <p>plavání (<i>základní plavecká výuka</i>) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>fotbalového hřiště, okolí Hněvkovic</p> <p>Výuka je vedena plaveckou školou v Kutné Hoře</p>
---	--	---

Člověk a svět práce (předmět pracovní činnosti)

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je realizována ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání předmětem – **Pracovní činnosti**, s hodinovou časovou dotací ve všech ročnících. Na naší škole je vyučován malotřídním způsobem, ročníky jsou spojovány do tříd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika, jako významná součást lidské kultury, je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

UČIVO

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

ŽÁK

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

ŽÁK

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

UČIVO

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Pracovní činnosti umožňují žákům získat vědomosti, pracovní dovednosti a návyky, které budou potřebovat v dalším životě. Přispívá k profesní orientaci žáků. Žáci poznávají vybrané materiály a jejich vlastnosti, učí se používat vhodné nástroje a nářadí i jednoduché pracovní postupy. Osvojují si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Orientují se v různých oborech lidské činnosti.

Ve vyučovacím předmětu pracovní činnosti využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Podněcovat tvořivost žáků
- Umožnit žákům realizovat vlastní nápady a myšlenky
- Poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost
- Vést žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, učit je používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- Umožnit žákům možnost výběru materiálů, nástrojů i nářadí

Kompetence k řešení problémů

- Motivovat žáky nabídkou problémových úkolů
- Vést žáky k aktivitě při přípravě, vlastní práci a při hodnocení výsledků činností
- Zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- Vést žáky k tvořivosti a uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- Vést žáka ke vhodné komunikaci při práci
- Obhajovat vlastní názor a naslouchat druhým
- Rozšiřovat žákům slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učit je popsat práci
- Vést žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke spolupráci ve skupině a k vzájemné pomoci ke společné práci
- Podporovat sebedůvěru jednotlivých žáků a jejich rozvoj
- Vést žáky k odpovědnosti
- Učit žáky respektovat práci druhých

Kompetence občanské

- Vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí
- Chápat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- Vytvářet u žáků pozitivní vztah k práci a vést je k odpovědnosti za kvalitu svých a společných výsledků práce
- Umožnit žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- Umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- Vést žáka k samostatné, tvořivé práci
- Vybírat vhodný materiál
- Dodržovat vymezené pracovní postupy a pravidla
- Využívat znalostí a zkušeností při pracovních činnostech
- Vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Kompetence digitální

- Nabízíme žákům digitální zdroje s návody na různé tvůrčí činnosti, činnosti související s ochranou přírody atd., které by mohli využít ve svém osobním volnu.

Člověk a svět práce (předmět praktické činnosti)

Pracovní činnosti

1. období (1. ročník, 2. ročník, 3. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy	práce s drobným materiálem: stříhání, ohýbání, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, spojování	Dárky ke Dni matek OSV – Seberegulace sebeorganizace

<p>Plánuje si a organizuje praktickou činnost vzhledem k úrovni svého věku Vytváří různé předměty Rozlišuje a pojmenovává zpracovávaný materiál a hospodárně s ním zachází</p>	<p>práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části, pečení práce s papírem a kartonem: sešívání, odměřování, překládání, stříhání, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, odměřování, sešívání vystřihování jednoduchých tvarů, obkreslování a stříhání podle šablon práce s textilem: navlékání nitě, uzlík, šití předním stehem, přišívání knoflíků jednoduché postupy využití lidových tradic</p>	<p>PRV ČJ MT</p> <p>Dřívka, špejle, dráty, provázky, hadříky, brčka, těstoviny, koření, semena rostlin, tupá jehla, nit, modelovací hmota, papír, karton, textil, korálky</p> <p>Dárky na vánoční besídku</p>
<p>Zná a dodržuje základy dodržování bezpečnosti práce s nástroji a hygieny práce při všech činnostech Udržuje pořádek na pracovním místě</p>	<p>osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce a vytváření si návyku organizace a plánování práce</p>	<p>ČJ</p>
<p>Seznamuje se se základními nástroji a pomůckami pro předmět pracovní činnosti Připraví si pracovní místo, materiál, pomůcky, nástroje</p>	<p>základní nástroje a pomůcky – práce s nůžkami, hráběmi, motyčkami, nožem, rýčem apod. (účel, využití) vlastnosti materiálu: tvar, barva, povrch, tvrdost a jejich využití</p>	
<p>Ovládá základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem, kartonem, modelovacími hmotami, textilem</p>	<p>práce s textilem stříhání, lepení na papír sestavování jednoduchých modelů – podle předlohy i představy</p>	<p>Modelovací hlína, plastelína, modurit, těsto, vosk, podložka, špachtle, drát, nůž, nůžky, různé druhy papírů, tužka, lepidlo, pletací příze, látky</p>
<p>Provádí jednoduché montážní a demontážní práce-práce se stavebnicemi</p>	<p>vytváření vlastních prostorových kompozic ze stavebnic i přírodního materiálu</p>	<p>Jednoduché stavebnice z plastu i dřeva</p>

<p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>práce se stavebnicemi, práce s návodem, s předlohou, dle vlastní fantazie, sestavování modelů od jednoduchých po složitější stavebnice prostorové, konstrukční, pohyblivé montáž, demontáž, údržba</p>	<p>MT ENV PRV</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací doved. Využití stavebnic</p>
<p>Zná některé lidové zvyky a tradice</p>	<p>lidové zvyky, tradice (vynášení Moreny, Vánoce, Velikonoce...), řemesla (truhlář, zahradník, švadlena...) ztvárnění výrobků různými pracovními technikami s využitím vhodných materiálů dekorativní práce – ozdoby, šperky, svícny, výzdoba, perníky</p>	<p>Velikonoční kraslice Vánoce</p> <p>VV ČJ PRV</p> <p>Na školním pozemku</p>
<p>Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování a pokusy v koutku živé přírody a na školní zahradě Zná pěstitelský materiál, nářadí, pomůcky správně je používá Pečuje o nenáročné rostliny</p>	<p>pěstitelské práce klíčení semen a růst rozmnožování rostlin pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích ošetřování a pěstování pokojových rostlin-zalévání, kypření, hnojení, rosení pokusy a pozorování pěstování květin, cibulovin a plodin – hrách, fazole, ředkvičky poznávání semen, rostlin a plodů</p>	<p>ENV OSV PRV</p> <p>Květináč, truhlíky, zemina, konévka, dřívka, špejle, provázek</p>
<p>Zná základní pravidla společenského chování u stolu Připraví tabuli pro jednoduché stolování Jednoduše prostírá stůl, zvládá běžnou obsluhu Zná základní kuchyňské spotřebiče, základní čisticí prostředky Vybere si vhodné pracovní nástroje a pomůcky, správně s nimi zachází</p>	<p>u nás doma: hra na obchod, nákup zdravých potravin příprava jednoduchého jídla, nápoje, salátu úprava stolu pro jednoduché stolování udržování čistoty a pořádku pracovních ploch vhodné chování při stolování obsluha, jednoduché prostírání</p>	<p>Přípravy pomazánky, zdobení beránka Příprava salátu, vánoční cukroví Cvičná kuchyňka ze třídy a ve školní jídelně ČJ PRV OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvisl. Školní družina</p>

Člověk a svět práce

2. období (4. ročník, 5. ročník)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata a poznámky
<p>Práce s drobným materiálem Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti výrobky z daného materiálu</p>	<p>Práce s drobným materiálem: stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování Práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části Práce s papírem a kartonem: sešívání, odměřování, překládání, stříhání, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování, rozřezávání, sešívání, vystřihování jednoduchých tvarů, obkreslování a stříhání podle šablon</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací doved. Dárky pro maminky k zápisu do 1. ročníku, na vánoční besídku Práce s přírodninami, modelovací hmotou, papírem, kartonem, textilem, drátem, korálky Výroba přání MT ČJ PŘ ENV</p>
Zná vlastnosti materiálů	Práce s textilem: šití předním stehem, přišívání knoflíků	ENV
Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Vlastnosti drobného materiálu, modelovací hmoty, papíru a kartonu, textilií Základní nástroje a pomůcky (účel, využití, vlastnosti)	
Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Připravuje si pracovní místo, materiál, pomůcky, nástroje Uklízí své pracovní místo, pomůcky, nástroje	Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce a vytváření návyku organizace a plánování práce	OSV VL MKV
Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic Vytváří výrobky z daného materiálu	Lidové zvyky a tradice jako náměty ke ztvárnění výrobků různými pracovními technikami s využitím vhodných materiálů	Ukázky lidových zvyků a tradic na fotografiích
Konstruktivní činnosti		

<p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <p>Poskytne první pomoc</p> <p>Pěstitelské práce Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pozorování a pokusy v koutku živé přírody-na školní zahradě Zná pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky, správně je používá Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, správně s nimi zachází</p> <p>Příprava pokrmů Orientuje se v základním vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování Připraví tabuli pro jednoduché stolování Chová se vhodně u stolu Zná základní kuchyňské spotřebiče Udržuje čistotu a pořádek pracovních ploch</p>	<p>Práce se stavebnicemi, práce s návodem, s předlohou Práce montážní a demontážní</p> <p>Sestavování modelů od jednoduchých po složitější Stavebnice: prostorové, konstrukční, pohyblivé</p> <p>Pěstitelské práce: Klíčení semen Rozmnožování rostlin Pěstování a ošetřování pokojových rostlin Zalévání, kypření, hnojení, rosení Pokusy a pozorování Úprava květin, jednoduchá vazba Poznávání semen, rostlin, plodů, plevle Pomoc při údržbě zahrady a předzahrádky u školy (vyhrabování, zametání) Sklizeň ovoce na zahradě a jejich uskladnění</p> <p>Základní vybavení kuchyně Příprava jednoduchého pokrmu Úprava stolu pro jednoduché stolování Vhodné chování při stolování Udržování pořádku a čistoty pracovních ploch Jednoduchá úprava stolů Pravidla správného stolování Jednoduché prostírání</p>	<p>Využití stavebnic Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční M PŘ ENV</p> <p>VV Jednoduché plánky</p> <p>ENV Školní zahrada PŘ OSV EGS MKV</p> <p>Květiny pro maminku</p> <p>Příprava pomazánky, zdobení beránka saláty OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvisl. Školní družina ČJ M PŘ Výběr vhodných potravin Těsto na perníčky</p>
--	---	---

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou zpracována v souladu s ustanovením zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a na základě vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů. Učitelé na ZŠ Hněvkovice mohou používat jak slovní hodnocení a sebehodnocení, tak hodnocení klasifikací. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení ve všech předmětech a učitelé s tímto sebehodnocením dále pracují. Pravidla pro hodnocení jsou rozpracována v samostatné normě, která je závazná pro všechny pedagogické pracovníky a jsou s ní seznámeni jak žáci, tak jejich rodiče. Hodnocení je prováděno systematicky po celý školní rok. Pro záznam hodnocení máme žákovské knížky, deníčky, projektová portfolia, do nichž je možné zaznamenávat hodnotící i sebehodnotící ocenění žákovských dovedností a schopností, tak i klasifikované nebo jinak hodnocené výkony žáka.

Žák má nárok na spravedlivé a objektivní hodnocení své práce. Hodnotíme pouze probranou a procvičenou látku. Porovnáváme aktuální výkon s předchozím a hodnotíme konkrétně individuální pokrok žáka. Žákovi je dán prostor pro sebehodnocení, nikoli však pro spouzdřozhodování o známce. Hodnocení nesmí sloužit ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Vyučující důsledně uplatňuje pedagogický takt vůči žákům, bere v úvahu individuální zvláštnosti žáka. Při hodnocení žáka motivuje takovým způsobem, aby u žáka nevzbudil pouze touhu po dobré známce, ale naopak zájem se co nejvíce dozvědět a naučit. Klademe důraz na povzbuzení, ocenění a pozitivní vyjádření. Důležité je, aby žáci byli předem seznámeni s cíli výuky, kterých je třeba v daném ročníku dosáhnout a s očekávanými výstupy pro hodnocené období. Žák i rodiče jsou seznámeni s pravidly hodnocení.

- 1. Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy**
- 2. Opravné zkoušky**
- 3. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření**
- 4. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření**
- 5. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření**
- 6. Zásady klasifikace**
- 7. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci**
- 8. Klasifikace chování**
- 9. Výchovná opatření**
- 10. Klasifikace a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 11. Hodnocení mimořádně nadaných žáků**
- 12. Slovní hodnocení**
- 13. Zásady a pravidla pro autoevaluaci žáků**
- 14. Výstupní hodnocení**
- 15. Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky**
- 16. Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí**
- 17. Individuální vzdělávání**

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka základní školy

- 1.1 Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:
- 1 – výborný
  - 2 – chvalitebný
  - 3 – dobrý
  - 4 – dostatečný
  - 5 – nedostatečný
- 1.2 Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:
- 1 – velmi dobré
  - 2 – uspokojivé
  - 3 – neuspokojivé
- 1.3 Celkový prospěch žáka je hodnocen v prvním až devátém (na naší škole v prvním až pátém) ročníku školy těmito stupni:
- prospěl s vyznamenáním
  - prospěl
  - neprospěl
  - nehodnocen
- 1.4 Žák je hodnocen stupněm:
- a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů školního vzdělávacího programu není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré
  - b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
  - c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením
- 1.5 Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:
- pracoval(a) úspěšně
  - pracoval(a)
- 1.6 U žáků s potřebou podpory se při jejich hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Při hodnocení je především zohledňována vyhláška MŠMT č. 27/2016 Sb. O vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění. U žáka prvního až devátého ročníku /na naší škole prvního až pátého ročníku/ s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování rozhodne ředitel školy o použití širšího slovního hodnocení na základě žádosti zástupce žáka.
- 1.7 Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku

postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

- 1.8 Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace za první pololetí byla provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.
- 1.9 Nelze-li žáka pro závažné objektivní důvody hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby hodnocení žáka za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- 1.10 Žák, který po splnění povinné školní docházky nezískal základní vzdělání, může po splnění podmínek stanovených zákonem č. 561/2004 Sb. a na základě žádosti jeho zákonného zástupce pokračovat v základním vzdělávání, nejdéle však do konce školního roku, v němž žák dosáhne osmnáctého roku věku.
- 1.11 Žákovi se zdravotním postižením může ředitel školy ve výjimečných případech povolit pokračování v základním vzdělání do konce školního roku, v němž žák dosáhne dvacátého roku věku. V uvedených případech, pokud jde o přípravu na výkon povolání nebo pracovní činnosti, spolupracuje ředitel školy s příslušným úřadem práce (odst. 1 a 2 § 55 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- 1.12 Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 1.13 Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komise je tříčlenná. Tvoří ji předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel, jimž je zpravidla vyučující daného předmětu a přísedící, který má aprobaci pro týž nebo příbuzný předmět. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
- 1.14 Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Žák není hodnocen, není-li jej možné hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval, poté lze povolit opakování pouze z vážných zdravotních důvodů.

Opravné zkoušky

- 2.1 Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- 2.2 Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- 2.3 Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
- 2.4 V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

- 3.1 Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků v těchto vyučovacích předmětech vychází vyučující z požadavků učebních osnov. Při klasifikaci sleduje zejména:
  - Ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, pochopení jejich souvislostí
  - Schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
  - Kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost
  - Schopnost vyhledávání a třídění informací, jejich systematizaci
  - Stupeň porozumění obecně užívaných termínů, znaků a symbolů
  - Aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
  - Přesnost, výstižnost, odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu
  - Osvojení účinných metod samostatného studia
  - Úroveň využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem

3.2 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problém a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu. Je schopen sebehodnocení.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty, vyhledávat a třídit informace, řešit problém a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým. Je schopen sebehodnocení.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele, částečně se zapojuje do diskuze. V týmu nepracuje příliš aktivně, jeho působení je méně přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné chyby a nedostatky dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má

velké těžkosti. Práce v týmu se pouze účastní. Sebehodnocení je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, málo se zapojuje do diskuze, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede odstranit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat, nepracuje pro tým, svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Není schopen správného sebehodnocení.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

- 4.1 Převahu praktického zaměření má oblast vzdělávání Člověk a svět práce, což jsou předměty – prvouka, vlastivěda, přírodověda.
- 4.2 Při klasifikaci se sleduje zejména:
- Vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
  - Osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
  - Využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
  - Aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
  - Kvalita výsledků činnosti
  - Organizace vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti
  - Dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
  - Hospodárné využívání surovin, materiálu, energie, překonávání překážek v práci
  - Orientace v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- 4.3 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově a samostatně. Bezpečně ovládá postupy a metody práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje malé laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí, měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiál a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsaných ukazatelů. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně suroviny, materiál ani energii. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

5.1 Převahu výchovného zaměření mají vzdělávací oblasti Umění a kultura, Člověk a zdraví, to je v předmětech – hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova. Při průběžné klasifikaci předmětů uvedených vzdělávacích oblastí a předmětů se klasifikuje teoretická část podle bodu 3 a praktická podle bodu 4.

5.2 Při klasifikaci

- Stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- Asertivní komunikace, vedení dialogu, rétorika
- Dovednosti při řešení problému a rozhodování
- Schopnost analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot
- Dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích
- Osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- Poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- Kvalita projevu
- Estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu, vztah k tradicím, ke kulturnímu a historickému dědictví, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivní zapojení do kulturního dění
- V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví, aktivní zapojení do sportovních aktivit a především osobní zlepšení

5.3 Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu, projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Zásady klasifikace

- 6.1 Celkové hodnocení žáka zahrnuje výsledky klasifikace z povinných předmětů, povinně volitelných předmětů a chování. Výsledky vzdělávání žáka jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům. Slovní hodnocení nebo kombinaci slovního hodnocení a klasifikace lze použít na základě žádosti rodičů a doporučení PPP. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje. Nelze-li žáka pro závažné objektivní příčiny klasifikovat na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, nejpozději do 15. října. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák opakuje ročník. Má-li zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace na konci prvního nebo druhého pololetí, může požádat ředitele školy do tří dnů od vydání vysvědčení o komisionální přezkoušení žáka. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- 6.2 Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce nestranně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.
- 6.3 V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- 6.4 Přejde-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

- 7.1 Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, hodnocením portfolia žáka, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeb i psychologickými a zdravotnickými pracovníky. Je hodnocena aktivní účast žáka v projektech a soutěžích.

- 7.2 Žák 2. – 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 7.3 Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci odůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky, dále na konzultačních hodinách, popřípadě po telefonické domluvě i v jiném termínu.
- 7.4 Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.
- 7.5 O termínu písemné zkoušky, která bude trvat více než 25 minut, informuje učitel žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 7.6 Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek /ústní zkoušení, písemné/. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 7.7 Vyučující zajistí zapsání známek do katalogových listů (48 hodin před pedagogickou radou, která se zabývá hodnocením výsledků výchovy a vzdělávání za dané pololetí) a třídní učitel do školní matriky (do 14 dnů). Za úplnost zápisu v katalogových listech a školní matrice zodpovídá třídní učitel. Do katalogových listů a školní matriky jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 7.8 Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znovu neprezkušuje.
- 7.9 Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

- 7.10 Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě a to nejpozději k 15. listopadu a 15. dubnu.
- 7.11 Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogového listu, připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek a na klasifikaci v náhradním termínu.
- 7.12 Zákonné zástupce informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání a při konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Konzultační hodiny minimálně jedenkrát za školní rok a dle potřeby rodičů i vyučujících. Rodičům, kteří se nemohli dostavit v termínu určeném školou, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.
- 7.13 V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem. Prospěch žáků pravidelně sleduje také třídní učitel. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě, u nás obvykle ihned po vyučování.
- 7.14 Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a také rodičům.
- 7.15 Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšimu.
- 7.16 Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí provádí učitel až po dostatečném procvičení učiva.
- 7.17 Při distančním vzdělávání učitelé sbírají podklady pro hodnocení hlavně a převážně z on line výuky, taktéž z pracovních listů. Samozřejmě, zde je nutno přihlídnout, že jejich samostatné vypracování nemusí být vždy zcela objektivní.
- 7.18 Třídní učitelé jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů na pedagogické radě.

Klasifikace chování

8.1 Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli. Rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

8.2 Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

8.3 Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Žák se dopustí hrubého slovního útoku vůči pracovníkům školy.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Žák se dopustí zvlášť hrubého slovního nebo fyzického útoku vůči pracovníkům školy.

Výchovná opatření

9.1 Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření.

9.2 Třídní učitel, ředitel školy nebo zástupce obce může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouholetou úspěšnou práci pochvalu nebo jiné ocenění /dále jen pochvala/. Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel nebo ředitel školy. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, výjimečně v doložce na vysvědčení. Pochvaly a jiná ocenění se zaznamenávají do katalogových listů žáků.

9.3 Kázeňské opatření se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu. Toto opatření předchází zpravidla před snížením stupně z chování. Podle závažnosti se ukládá některé z těchto opatření: napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitele školy. Třídní učitel může žákovi podle závažnosti provinění udělit napomenutí nebo důtku. Udělení důtky neprodleně oznámí řediteli školy. Ředitel školy

uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Napomenutí a důtky se udělují před kolektivem třídy.

- 9.4 Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení výchovného opatření písemně prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka. Opatření se zaznamenává do katalogového listu žáka a školní matriky, nezaznamenává se na vysvědčení.
- 9.5 Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně.

Klasifikace a hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

- 10.1 U žáka se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k přiznaným podpůrným opatřením. Vyučující respektují doporučení z PPP a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
- 10.2 Žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními je nezbytné po celou dobu docházky do školy věnovat speciální pozornost a péči.
- 10.3 Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- 10.4 Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- 10.5 Klasifikace je provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat.
- 10.6 Žáci mohou být se souhlasem rodičů během celého jejich vzdělávání hodnoceny z mateřského jazyka a z jiných jazyků slovně (a to jak v průběhu školního roku, tak na pololetním i závěrečném vysvědčení). Totéž může platit pro matematiku a další předměty. Žáka lze hodnotit slovně /průběžně i na vysvědčení/ po dohodě s rodiči a odborníkem prakticky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější potíže, je vhodné postupně přecházet k běžné klasifikaci. Klasifikovat lze i známkou s tím, že se vezme v úvahu stupeň podpůrných opatření a odrazí se v mírnější známce o jeden stupeň, tak i o několik stupňů. Při uplatňování všech těchto možností vyučující postupují velmi individuálně s využitím všech dostupných informací, zejména informací z odborných vyšetření a ve spolupráci s rodiči.
- 10.7 Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit žákovi se speciálně vzdělávacími potřebami na žádost jeho zákonného zástupce vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, který se může radikálně lišit od výuky v daném postupném ročníku. Přitom však bude poskytovat žákovi v příslušných předmětech ucelené a žákem zvládnutelné základy. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

- 10.8 V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

Hodnocení mimořádně nadaných žáků

- 11.1 Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
- 11.2 Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Slovní hodnocení

(v souladu s dikcí § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů; používá se v souladu s bodem 10.7 tohoto klasifikačního řádu)

- 12.1 Přehled zachycuje průběžné hodnocení, s kterým jsou zástupci žáka seznámeni na konzultačních hodinách. Pololetní a výroční vysvědčení obsahuje následující hodnotící škálu.

Žák:

- Je pohotový, bystrý, vyjadřuje se výstižně a přesně, je aktivní, učí se svědomitě a se zájmem, bezpečně ovládá učivo daného ročníku, projevuje zájem o daný předmět, samostatně si rozšiřuje vědomostní obzor.
- Uvažuje celkem samostatně, vyjadřuje se výstižně, při aplikaci osvojeného učiva se dopouští jen menších (drobných) chyb, učí se svědomitě, zájem o předmět je kolísavý.
- Je méně samostatný v myšlení, vyjadřuje se ne dost přesně, zvládá základní učivo daného ročníku s drobnými nedostatky, které odstraňuje s pomocí učitele, neprojevuje větší zájem o předmět.
- Je nesamostatný v myšlení, vyjadřuje se se značnými obtížemi, při zvládnutí základního učiva se dopouští podstatných chyb, které nesnadno překonává, má malý zájem o učení, potřebuje stále podněty.
- Je nesamostatný v myšlení, své myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi, dělá podstatné chyby v základním učivu, které nesnadno překonává, potřebuje časté vedení a pomoc učitele, má malý zájem o učení, potřebuje stále podněty.
- Jeho samostatnost myšlení je velmi omezena, není schopen vyjádřit samostatně bez pomoci učitele své myšlenky, základní učivo nezvládá a praktické úkoly nedokáže splnit ani za pomoci učitele, nemá zájem o učení.

12.2 Celkové hodnocení:

1 – ovládá bezpečně

A) ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- samostatně studuje vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady
- a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

2 – ovládá

A) ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- s menší pomocí samostatně studuje vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně,
- má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

3 – v podstatě ovládá

A) ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů,
- pojmů, definic a poznatky
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- studuje vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje
- pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

4 – ovládá se značnými mezerami

A) ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných
- faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti,
- přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami

- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

5 – neovládá

A) ve vyučovacích předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B) ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Zásady pro autoevaluaci žáků

13.1 Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také formy sebehodnocení. Škola jim pro tyto formy vytváří odpovídající podmínky. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce. Autonorní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je hledání shody v hodnocení tak, aby hodnocení žáka bylo motivační pro jeho další práci.

Škola může nabídnout možnost srovnávacích testů SCIO, KALIBRO, CERMAT, které jsou jednoznačně formami vnější srovnávací evaluace. Možnost ověření stupně dosažených znalostí a dovedností formou projektů. Součástí sebehodnocení žáka je také jeho portfolio, které si vede po celou dobu školní docházky.

Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí:

- Schopnost přímé aplikace získaných dovedností v praxi
- Schopnost orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností
- Schopnost žáka prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu

- Schopnost samostatné prezentace svých znalostí formou mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se, projektů
- Schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků
- Schopnost využívání mezipředmětových vazeb
- Schopnost aplikovat etické principy v praxi
- Schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností

Výstupní hodnocení

14.1 Na konci prvního pololetí školního roku vydá škola v pátém ročníku žákovi výstupní hodnocení, jestliže se hlásí ke vzdělávání na střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělávání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října. Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených § 44 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dále výstupní hodnocení obsahuje slovní vyjádření o:

- možnostech žáka a jeho nadání
- předpokladech pro další vzdělávání nebo uplatnění
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- schopnost tvořivého myšlení a řešení problémů
- vztahu k lidem
- schopnosti komunikace a spolupráce
- motivaci k dalšímu vzdělávání a profesnímu uplatnění
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka (účast na olympiádách a jiných soutěžích, dosažená znalost cizích jazyků apod.)

Ve výstupním hodnocení jsou uvedeny základní osobní údaje o žákovi shodné s údaji na vysvědčení, jsou uvedeny ročníky, které žák opakoval s uvedením důvodu.

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky

15.1 Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalostí českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk určeného školním vzdělávacím programem se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

16.1 Hodnocení žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraničí nebo v zahraniční škole na území České republiky, se řídí § 20 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 48/2005 o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Individuální vzdělávání

- 16.2 Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva.
- 16.3 Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí.
- 16.4 Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka. Byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení (odst. 4, 5 a 6 zákona č. 561/2004 Sb.).

Autoevaluace školy

- 17.1 Vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 10, 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.
- 17.2 Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností.
- 17.3 Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu.

Oblasti autoevaluace

- Materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- Výsledky vzdělávání
- Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

Obecný cíl autoevaluace: hledání zdrojů kvality.

Kvalita je hodnocena ve dvou aspektech – porovnání se specifikací, to znamená, jak vyhovuje účelu, pro který je určena = standardy vzdělávání (učební osnovy – ŠVP), druhým aspektem je, jak vyhovuje potřebám a přáním žáků a rodičů. V konkurenčním prostředí dvou škol je kvalita rozhodujícím faktorem při výběru školy.

Obecným kritériem hodnocení je dosažená úroveň klíčových kompetencí žáků.

Základní motto evaluace: Umožnit kvalitní vzdělání a uplatnění pro mimořádně nadané žáky, motivační prostředí pro žáky méně nadané, sociální a emoční prostředí, v němž jsou všichni schopni spolupracovat, naslouchat jeden druhému a společně řešit problémy. *Nejdůležitější aspekt:* kvalita zúčastněných lidí, schopnost spolupráce – práce v týmech, motivace lidí a jejich ztotožnění se s daným modelem a filozofií školy.

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, asistenty, vychovateli
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- Hospitační činnost – v průběhu celého roku
- Sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelkou školy za minulý školní rok – zač. šk. roku
- Projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za min. šk. rok – zač. šk. roku
- Srovnávací prověrky – průběžně celý šk. rok
- Dotazníky na klima školy – 1krát ročně
- Průběžně rozhovory s žáky, učiteli, rodiči, vychovateli a asistenty.

Legislativní rámec

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a § 12 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, a § 8 a § 9 vyhlášky č. 15/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

1) Rámcová struktura vlastního hodnocení školy a kritéria vlastního hodnocení školy:

- a) cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, jejich reálnost a stupeň důležitosti,
- b) posouzení, jakým způsobem škola plní cíle podle písmene a/ s přihlédnutím k dalším cílům uvedeným zejména v rámcovém vzdělávacím programu a odpovídajících předpisech,
- c) oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření,
- d) účinností opatření podle písmene c/ obsažených v předchozím vlastním hodnocení

2) Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou vždy:

- a) materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- b) průběh vzdělávání

- c) podpora školy žákům – klima školy, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- d) výsledky vzdělávání žáků
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

„Lidé vytvářejí kvalitu“

- Vedení řídí kvalitu = má plán zlepšení kvality
- Zaměstnanci a žáci školy potřebují vhodné pracovní prostředí = systém, který jim umožní dělat svou práci dobře
- Podmínkou pro kvalitní práci je podpora, uznání úspěchů a výsledků
- Každý člen pracovního kolektivu musí mít jistotu, že jeho podíl na výsledcích je významný
- Základním nástrojem aktivizace lidí je jejich motivace, jasné a přehledné vymezení rolí a odpovědnosti
- Kvalita je chápána jako součást kultury

Kritéria kvality

- Rozpoznat podstatné klady
- Určit oblasti, ve kterých je třeba kvalitu udržet či zlepšit
- Zpracovat plán činnosti

Filozofie této metody je založena na důvěře /efektivita naší práce závisí také na tom, jak kvalitně dělají svou práci ostatní/, nadřazeností úlohy týmu a sdílení cílů. Výsledkem je efektivní zpětná vazba. Je třeba, aby se kvalita školy odrazila hlavně ve schopnosti implementovat potřebné změny do každodenní výuky. Dílčí metody využívané při hodnocení školy budou upřesněny v Plánu práce školy.

Kritické body:

- Negativní vnímání kritiky
- Zaměření hodnocení pouze na vnitřní potřeby školy
- Pouze kontrola kvality, nikoliv její řízení
- Časová náročnost

Metoda EFQM

Model EFQM je analytickým nástrojem, který se zaměřuje na růst školy. Toto sebehodnocení je členěno do devíti kritérií, podle kterých se procesy a činnosti v organizaci srovnávají s nejúspěšnějšími organizacemi.

Filozofie tohoto modelu: škola dosáhne vynikajících výsledků za podmínky maximální spokojenosti žáků a rodičů, spokojenosti vlastních zaměstnanců a při respektování vnějších vlivů.

Postup evaluace pomocí modelu EFQM:

1. Seznámení týmu s modelem EFQM
2. Vytvoření realizačního týmu „stanovení kompetencí a vytvoření časového harmonogramu“
3. Směr dat – dotazníkové šetření, SWOT – TOWS analýza apod.
4. Vyhodnocení šetření

5. Sestavení hodnotící zprávy – realizační tým (pedagogická rada)
6. Seznámení zaměstnanců školy s hodnotící zprávou, její doplnění

Devět kritérií metody EFQM:

1. Kritérium – Vedení

Toto kritérium hodnotí, jak řídicí pracovníci rozvíjejí hodnoty nutné pro dlouhodobou a stabilní úspěšnost školy. Dále se zaměřuje na způsob jejich aplikace do života školy. Hodnocení procesů ve vztahu:

- ke zřizovateli
- k pracovníkům školy
- k žákům
- k rodičovské veřejnosti

2. Kritérium – Politika a strategie

Zde se klade důraz na postupy, jak organizace implementuje své poslání a vizi prostřednictvím jasně formulované strategie do koncepčních dokumentů. Základními strategickými dokumenty jsou dlouhodobý plán práce školy, plán práce na konkrétní školní rok, hodnocení školy, které je zpracováváno 1x za dva roky. Podkladem pro tyto strategické plány jsou následující dokumenty: hodnocení plnění minimálního preventivního plánu (protidrogový preventista), hodnocení práce s talentovanými žáky a s žáky s vývojovými poruchami učení, nejzávažnější výchovné problémy a analýza jejich příčin (třídní učitelé), hodnocení práce školní družiny (vychovatelka školní družiny) - závěr školního roku. Na základě těchto hodnocení jsou začátkem následujícího školního roku vypracovány plány činnosti s návrhy na změny, přílohu tvoří požadavky na materiální vybavení – pomůcky, učebnice, úpravy tříd apod. Dlouhodobý plán práce školy je vypracován na období pěti let a každoročně doplňován a upřesňován v souladu s novou legislativou, požadavky rodičů, zřizovatele a dle demografických podmínek.

3. Kritérium – Pracovníci

Toto kritérium je orientováno na řízení a rozvoj lidských zdrojů včetně takových aktivit jako jsou řízení a rozvoj znalostí a tvořivého potenciálu zaměstnanců, jejich kariérní růst, motivace k týmové práci, komunikace, odměňování, respekt a péče o zaměstnance. Lidské zdroje jsou plánovány, řízeny a zkvalitňovány. Zaměstnanci jsou angažováni na prosperitě organizace. V organizaci funguje vnitřní dialog.

Kvalita učitele je hodnocena v pěti dimenzích:

- Odborné vědomosti v oblasti kurikula příslušného předmětu
- Pedagogické dovednosti, používání nových netradičních forem výuky
- Schopnost sebekritiky a sebereflexe jako projev profesionality
- Empatie a angažovanost ve vztahu k druhým, jejich uznání a úcta k nim
- Manažerské kompetence

Lze hodnotit i prostřednictvím kompetencí:

- Kompetence řídicí (řídít výuku)
- Kompetence sebeřídicí – řídit svůj profesionální rozvoj
- Kompetence odborné

Hodnocení kompetencí řídicích je používáno i při hospitační činnosti. Tato kritéria se používají zvláště při vzájemných hospitacích učitelů.

Plánování výuky – vymezení cíle vyučovací hodiny – soulad věcný a časový s tematickým plánem, volba vhodných metod výuky, výběr materiálních prostředků, identifikace s potřebami žáka.

Realizace výuky – úroveň komunikace se žáky, motivace žáků, respektování mezipředmětových vztahů, strukturování učební látky, moderní výukové technologie.

Monitorování výuky – efektivní práce celé třídy, odpovídající kázeň žáků, věnovat pozornost žákům s individuálními vzdělávacími potřebami a žákům mimořádně nadaným, analyzovat chyby žáků.

Výstupy z hodnocení kompetencí sebeřídících a odborných používá vedení školy jako podklad pro výběr vedoucích osob projektových týmů, pro stanovení plánu DVPP apod.

Hodnotí se orientace v nových poznatcích a metodách práce a schopnost jejich implementace do vyučovacího procesu, zájem o další vzdělávání, efektivní práce v týmu, využití INF.

Motivační program je zaměřen také na získání grantů, realizaci úspěšných projektů, na spolupráci se sponzory. Pravidelné vyhodnocení je prováděno v měsíci listopadu.

4. Kritérium – Partnerství a zdroje

Toto kritérium je orientováno na to, jak škola plánuje a řídí své vnější vztahy, jak rozvíjí své vnitřní materiálové, finanční a informační zdroje v zájmu naplňování strategie a také v zájmu efektivního vykonávání procesu.

Hodnotí se externí partnerství:

- ve vztahu ke zřizovateli – komunikace, rozpočtové zdroje, strategie a priority města ve vztahu ke školství, zdroje – Strategický plán rozvoje obce Hněvkovice, zápisy z jednání zastupitelstva obce, volební programy
- ve vztahu k rodičům – úroveň komunikace, stupeň akceptování strategie školy rodičovskou veřejností, ochota ke vzájemné spolupráci, organizační a finanční pomoc škole

Hospodaření s finančními prostředky z rozpočtu školy

Správa budovy, využívání zařízení a materiálu

Jak je řízen proces přenosu informací

5. Kritérium – Procesy

Škola se zaměřuje na navrhování, řízení, udržování a zlepšování všech procesů potřebných k naplňování své strategie. Hodnotí se efektivnost jednotlivých procesů. Za klíčové procesy jsou považovány vzdělávání a výchova.

6. Kritérium – Výsledky vzhledem k žákovi

7. Kritérium – Výsledky vzhledem k zaměstnancům

Tyto výsledky jsou závislé na tom, jakým způsobem byly zvládnuty procesy identifikované v kritériu 3 – Pracovníci.

8. Kritérium – Výsledky vzhledem ke společnosti

Toto kritérium je odrazem principu TQM, které definuje nutnost podílet se na regionálním rozvoji, vstřícnosti k občanům, komunikaci a sdílení informací.

9. Kritérium – Klíčové výsledky výkonnosti

Organizace měří klíčové prvky své strategie a zjišťuje tak dosažené výsledky ve všech zásadních oblastech. Klíčové výstupy výkonnosti se hodnotí v následujících oblastech:

Hodnocení podmínek ke vzdělávání

- Ekonomické podmínky – přímé neinvestiční výdaje školy, příspěvek od zřizovatele, další zdroje
- Materiálně technické podmínky, hygienické podmínky
- Personální podmínky – odborná kvalifikace pedagogických pracovníků, skladba úvazků vyučujících vzhledem k jejich odborné kvalifikaci

Hodnocení výchovných a vzdělávacích strategií

- Stupeň plnění učebních plánů – soulad ŠVP a RVP, nabídka volitelných předmětů, projekty, spolupráce s rodiči a školskou radou

Hodnocení průběhu vzdělávání

- Hodnotí se:
  - a) Procesy na úrovni třídy – kvalita výuky, podpora žáků při učebních obtížích, čas pro učení (kolik času věnují žáci domácím úkolům – je to užitečně strávený čas?, ztráty vyučovacích hodin – analýza příčin)
  - b) Procesy na úrovni školy – nabídka volitelných a nepovinných předmětů, dělení hodin, úroveň kvality vzdělávání v jednotlivých třídách a předmětech, klima školy
  - c) Procesy směrem k vnějšímu prostředí:
    - I. škola a rodina – úroveň spolupráce,
    - II. škola a obec – co očekává škola od obce, co nabízí obec škole

Hodnocení výsledků žáků

- Hodnotí se:
  - a) Znalosti žáků – dosáhli žáci na konci vyučovacího období uspokojivého standardu ve většině předmětů? Hodnocení vzdělávacích výsledků dle klasifikačního řádu by mělo být jen jedním z kritérií, kterými se měří výkon žáka. Tento ukazatel vypovídá pouze o schopnostech a znalostech žáka v určitém oboru a v omezeném období, nikoli o výkonech obecně a v jejich celistvosti. Dalším kritériem hodnocení může být portfolio žáka, tzn. způsob sdělování informací o vlastních schopnostech. Portfolio, pokud není bráno jen jako technický proces, může vypovídat o školních výkonech žáka komplexněji a více do hloubky. Žák je zbaven stresu při zkoušení, je mu dán prostor pro sebereflexi.
  - b) Individuální a sociální rozvoj žáků – hodnotí se kompetence.

Hodnocení řízení školy

- Organizace činnosti a provozu školy: organizační struktura školy, přenos informací, systém vnitřních směrnic
- Systém vedení a hodnocení pracovníků – kontrolní a hospitační činnost, hodnocení zaměstnanců, plán DVPP, vedení začínajících a neaprobovaných pedagogů, vedení nepedagogických pracovníků – zajišťování provozu školy, dlouhodobé plánování personálního zajištění školy

- Finanční a materiální zabezpečení školy – plánování v oblasti investičních a neinvestičních položek, systém finanční kontroly, inventarizace majetku

EFQM umožňuje vytvořit reálnou představu o fungování managementu školy, odhalit silné stránky školy a stanovit prioritní oblasti pro zlepšování. Mezi školami podporuje sdílení tzv. „nejlepší praxe“ tím, že poskytuje obecnou strukturu pro vytváření a vzájemné porovnávání sebehodnotících zpráv.

Přínos vlastního hodnocení školy

Autoevaluace školy je jedním z podkladů pro zpracování výroční zprávy a pro hodnocení Českou školní inspekcí. Škola si uvědomí, v čem spočívají její silné stránky a odhalí nedostatky – stanoví „diagnózu“. Tato sebereflexe umožní hledat zdroje nápravy, jasně stanovit cíle strategického plánu. Za velmi důležité považují hodnocení v týmu, posílení vnitřního dialogu a pochopení zodpovědnosti každého člena pracovního kolektivu za kvalitu školy, a tím i zvýšení jejich motivace.

Problémy a priority vzdělávací soustavy

- nové pojetí kurikula, samostatné myšlení, kritičnost, vyhledávání a zpracování informací, řešení problémů
- kurikulum – nový pojem, zahrnuje celé obsahy, prostředky a organizaci vzdělávání, jeho realizaci a hodnocení
- 4 pilíře vzdělávání:
  1. Učit se pomáhat – vycházet z širokých obecných znalostí a pracovat v malém počtu předmětů do hloubky
  2. Učit se jednat – pracovat v týmech a komunikovat
  3. Učit se žít společně – zvládat konflikty, rozvíjet pochopení pro ostatní lidi
  4. Učit se být – rozvíjet se jako samostatná osobnost
- proměna funkce a prostředí školy – otevřenost obyvatelům obce
- rozvoj učitelů – učinit učitelskou profesi atraktivnější
- segregovat či integrovat? – vytvoření integrované školy, omezit předčasnou selekci
- změnit systém přijímacího řízení na střední školy
- změna v řízení škol:
  - Decentralizace
  - Zvýšení autonomie školy
  - Přesun pravomocí na ředitele školy
  - Evaluace zjišťování kvality – vytvoření komplexního systému evaluace
  - Financování – přechod na normativní financování
  - Proměna tradiční školy

Evaluace

Pozorování evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace, SVOT analýzy, dotazníky

- Úroveň řízení školy – pedagogické porady, spolupráce se Školskou radou, vyhodnocování pozitiv a negativ v období pedagogických rad

Prostorové a materiální podmínky

- Pozorování, požadavky žáků, učitelů, rodičů

Klima školy

- Ankety, spolupráce s rodiči, jednání pedagogických rad

Začleňování a podpora žáků

- Hospitace, podpora vzájemné komunikace učitelů, psychologa a vychovatelky

Průběh vzdělávání

- Podpora dosahování vzdělávacích cílů, hospitace, prezentace žákovských prací, srovnávací testy

Rozvoj sociálních a osobnostních způsobilostí

- Hospitace, dotazníky žákům – průběžně během školního roku

Rozvoj praktických návyků a dovedností

- Hospitace, žákovské práce

Začleňování a podpora žáků

- Hospitace, průběžné rozhovory, spolupráce s PPP

Vztah rodičů ke škole

- Ankety, spolupráce se školskou radou a zřizovatelem, pomoc při akcích školy

Shrnující závěry z provádění autoevaluace jsou prezentovány na pedagogických radách. Současně se stávají součástí analýzy školního roku. Slouží při vyhodnocení stávajícího stavu a jeho porovnání s posledním měřením. Slouží i pro směřování dalšího rozvoje školy a vzdělávacích aktivit pedagogů i žáků.

Významnou autoevaluační vazbou je zapojení žáků školy do dalšího studia na 2. stupni ZŠ nebo gymnázia a jejich životní úspěšnost.

Základní a mateřská škola Hněvkovice, příspěvková organizace
Úpravy v ŠVP „Žák na prvním místě“

Verze:	Datum:	Stručný popis změny:
1. verze	30. 8. 2007	
2. verze	31. 8. 2008	Doplnění příloh: Příloha č. 1 – Prevence sociálních a patologických jevů Příloha č. 2 – Enviromentální výchova
3. verze	31. 8. 2009	Doplněna příloha č. 3 – Zdravá škola (přiloženo k ŠVP jako samostatný dokument)
4. verze	31. 8. 2010	Doplnění příloh: Příloha č. 4 – Dramatická výchova jako doplňující vzdělávací obor Příloha č. 5 – Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor Aktualizace: Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotními se sociálním znevýhodněním)
5. verze	31. 8. 2011	Aktualizace integrací
6. verze	31. 8. 2012	Doplněna příloha č. 6 – Zdravá záda Aktualizace integrací
7. verze	31. 8. 2013	Aktualizace a případné doplnění témat obrana vlasti, korupce, finanční gramotnost, dopravní výchova, ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, sexuální výchova a rodinná výchova, zlomky a desetinná čísla v matematice 1. stupně ZŠ (provedeno přímo v textu ŠVP) Aktualizace integrací

8. verze	30. 8. 2014	Aktualizace integrací
9. verze	30. 8. 2015	Aktualizace integrací
10. verze	30. 8. 2016	Aktualizace a doplnění témat: Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných (provedeno přímo v textu ŠVP) Aktualizace integrací
11. verze	30. 8. 2017	Nově zpracováno téma plavání přímo do textu ŠVP do vyučovacího předmětu Tělesná výchova Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy
12. verze	30. 8. 2019	Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy Doplnění dodatku k ŠVP – očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření
13. verze	30. 8. 2020	Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy
14. verze	27. 8. 2021	Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy Aktualizace organizace školy
15. verze (tato verze reagovala na úpravy RVP ZV r roku 2021, konkrétně na změny Rámcového učebního plánu (změny časových dotací některých vzdělávacích oblastí), změnu pojetí a obsahu vzdělávací oblasti Informatika; vypuštění některých očekávaných	28. 8. 2022	Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy Aktualizace organizace školy Aktualizace vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie

výstupů nebo jejich částí a na začlenění digitální kompetence		
16. verze	29. 8. 2023	Aktualizace integrací Aktualizace zaměstnanců školy Aktualizace organizace školy Aktualizace vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie
17. verze	30. 8. 2024	Aktualizace obecných informací Aktualizace předmětů: Anglický jazyk od 1.ročníku, Informatika od 3. ročníku

Projednáno a schváleno pedagogickou radou dne 30. 8. 2024.

Projednáno a schváleno školskou radou dne 15. 10. 2024.